

საქართველო

ფასი | ღირსი

გემსოფილი

info@geworld.net

30 პარტს

«საქართველო და მსოფლიო»

სკანდალური ნომერი

სომე პიტონარი მე შენ? არ მებღებ არაფრად? ქაღლი ვარ?

2

«ორი საათი
ქე მყავდა
სააკაშვილი
კედლთან
მიყენებულ.
მართალი ხარ,
მართალი ხარ,
მართალი ხარო.
სიტყვას არ
შეგიბრუნებდა».

საქართველოს
ასობით
მოსახლას
გაკულაება
ეშუქება
4

პატივრებს
სააკაშვილის
სურათის კონსენს
11 აიქულაგან

13 აჭარას
თურქები
დაეპატრონენ

ელიზბარ ჯაფელიძე:
ჩისკულქალები
და აღასანი
ხელისუფლების
16 დაკვეთით
მოქმედაგან

17 GEOHAZARD

მანევრი ტურაბიძე

5

ნილო გუჯანაძე ახალი დავალება მიიღო
და მარაგოშვილის უწყებას იმ ადამიანების
სია „გაუფანდა“, რომლებიც, შესაძლოა,
საზრტის უქმნიდან დღევანდელ ჩვენი.

10

თემურ ჩალაბაშვილი:

ინდაურით როგორ მოისყიდო, ის კასი ინტელიგენტები არ არიან!

ვინც ამათი ნასუფრალით იკვებება,
ყველა მათხოვარი ინტელიგენტია.
მიუხედავად სიტყვები «ჩარახსილები»
სწორად მათზეა ზედგამოჭრილი

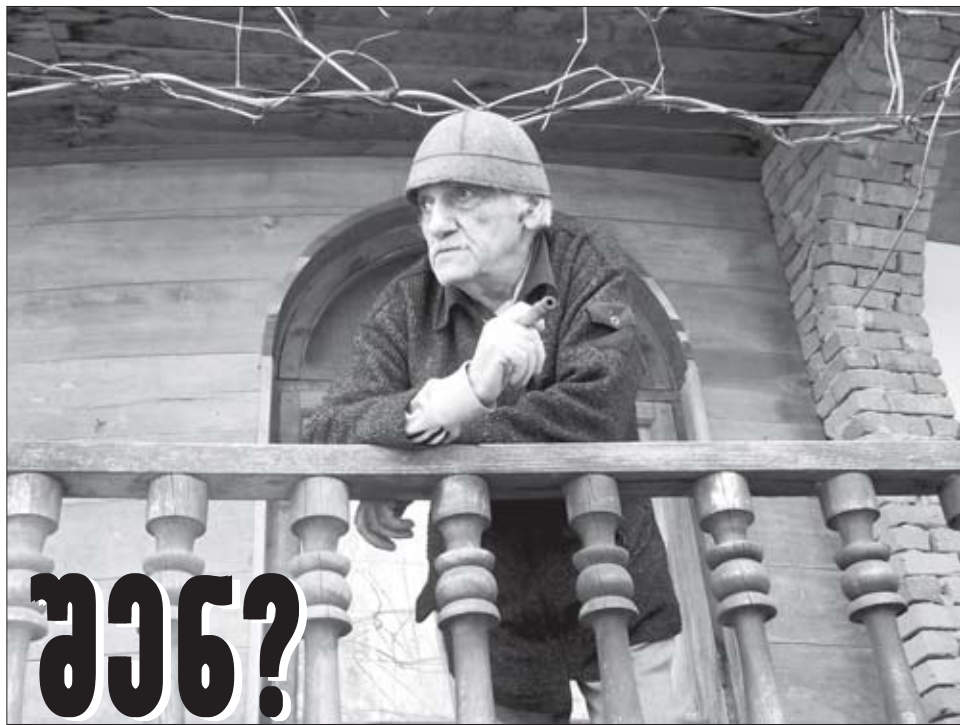

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

სომ გითხარი მე შენ? გითხარი, გითხარი, გითხარი. თუ არ მოგწონს ჩემი ნათქვამი, მაშინ შენ შენი გითხარი და გამომჯობნოთ რაღაცა საშუალო... არ მაგდებ არაფრად სულა? ძალი ვარ? ძალის ყფასაც ვაძცვით ჩვენ ყურადღებას.

პასტილის ფერების სითბო ეგებება ბატონ ოტია იოსელიანის საბრძანებელს მიახლოებულ სტუმარს. დადგები ჭიშკართან და ფაცურას ყეფა-ნკმუტუნზე გამოსული თამარ გელოვანი განუმეორებელი იმერული სტუმარ-მასპინძლობის ხალასი უბრალოებით მიგიპატიჟებს:
— მობრძანდით! მე ბატონ ოტიას რეფერენტი ვარ.
— მე — ჩემი თავის.
ხუმრობა მიღებულია, მეც ცოტა გავშინაურდები და ბატონ ოტიას სახლის ზღურბლს ლამის ისე გადავბიჯებ, როგორც კეისარი რუბიკონს — მოსახდენი, მოხდეს!
მოხდა კი ის, რაც ინტერვიუდ ჩამოყალიბდა — დიდი მწერლის მიმართვად ერი-სადმი.

მანამდე კი მისალმება და მოკრძალებულ მოკითხვა:
— ხომ კარგად ხართ, ბატონო ოტია?
— კარგად ვინაა ამ ქვეყანაში?! თუ ვინმემ თქვა, კარგად ვარო, ცოტა შორს დიკავეთ თავი, რამე არ მოგწონოთ...
— დიდი მადლობა, რომ ინტერვიუზე დაგვთანხმდით.
— ამ ბოლო დროს ინტერვიუებს არ ვაძლევ. შენ იყავი და უარი ვერ გითხარი, თვარა...
და იწყებს ემოციურ საუბარს, დამუხტულ აზრითა და გონიერებით, იფეთქებს უცებ მწერლის სათქმელი ანონიმი ადრესატისადმი, მისი სხეული და გვირი ორივემ კარგად ვიცით და იცის ჩვენამდე მიტყუებული.

უმშიც კია მაგის სურათი. ვარ-შავსკი რატომ იყო? ვარშავა ჰქონდა ალბუმი...

ოტია იოსელიანი:

სომ გითხარი მე შენ? არ მაგდებ არაფრად სულა? ძალი ვარ?

აბიგდია თაში და აპარტყუნებ ყურებს

— ხომ გითხარი მე შენ? გითხარი, გითხარი, გითხარი. თუ არ მოგწონს ჩემი ნათქვამი, მაშინ შენ შენი გითხარი და გამომჯობნოთ რაღაცა საშუალო... შენ გეუბნები, შენ! არ მაგდებ არაფრად სულა? ძალი ვარ? ძალის ყეფა-საც ვაძცვით ჩვენ ყურადღებას. იქნება, რაცა და ვაძვებ? ასე რატომ ავიგდია თავი, შვილო? ამაზე რატომ გელაპარაკები მე შენ — ჩემი სიამოვნებისთვის? ვინც უსიამოვნოს გელაპარაკება შენ, თვითონაც უსიამოვნებას გტოვებს. არ მირჩევია შენი ქება-დიდება, კაი ხასიათი, და შენც კაი გუნებაზე და მეც კაი გუნებაზე? მაგრამ საქმეა დაქვეყნული და ქვეყანა არ გვაძლევს ამის უფლებას და საშუალებას, ხომ? ჰოდა, შენ ავიგდია თავი და საერთოდ არ აპარტყუნებ ყურს!

ბაზე ბატონ ილიასთვის ლექსად დაწერილი — შენი „ბედნიერი ერი“ მართლა ბედნიერი იყო, უნდა ნახო, ახლა რა დღეშია. თქვენ — აკაკიმ, ვაჟამ, ილიამ მთანმინდიდან გადმოხედვა რომ შეძლოთ, თავს თვითონ მოიკლავდით უმეტრად, უბერბიჭავთლოდ, ისეთ დღეში ვართ.
ეს არის მათრახით სამართავი ერი, რა ვარც მიუშვებ, ცუდი გზით ნავა.

— ახლა მათრახსაც რომ ურტყამენ და ხელკეტბსაც?

— გამოსათყვეანებლად ურტყამენ... რომ დაარტყა, მაინც ვერ გაიგებს... მე არ ვუშვებ სახლში... რა ქვიან? პოლიტიკოსებს. რაღაცნაირად შემოიპარებიან ხანდახან (შემდეგ გაირკვევა, რომ ირაკლი ალასანიანი ლაპარაკობს). შენ, მე ვუთხარი, რა არჩევნებზე ლაპარაკობ? როგორ შეიძლება კაცმა არჩევანი გააკეთოს, თუ არ იცის, რას აკეთებს?! მე რომ ავირჩევ ამ კაცს, ჩემთვის დასაბუთებული მაქვს, ვიცი, ეგ კაცი რისი გამკეთებელია და ეგ კაცი უნდა ავირჩიო.

ცი უნდა ავირჩიო. ვერავინ გადამათქმევინებს. როგორ შეიძლება ძალა დაატანო — შენ ამას მიეცი ხმა, ამას და ამასო. შემოვა გამოთავყვანული ვილაცა:
— დია, სად ჩავაგდო ე ქალაღი?
— მოდი აქანე, — აქ.
მან მისი ხელით კი ჩააგდო, მაგრამ რატომ ჩააგდო, არ იცის. არც დაინტერესებულა, იმიტომ, რომ ჯერ კიდევ კომუნისტების დროიდან მიჩვეულია, — უნდა ჩააგდოს რაცა საცხა.

აგერაა, ჩემო ბატონო, ჩემი სოფელი გვიშტები. იმის მიღმა სოფელია გუბისწყალი. შევარდნაძის ბოლო არჩევნები რომ იყო, ჩავედი: მე თქი, კიდევ მივიდა ვინმე? გავიხედე, თითო-ორი დალოლიალობს. 20 პროცენტი თუ მივიდოდა არჩევნებზე. 85 პროცენტი გაგზავნეს აქედან შევარდნაძის სასარგებლოდ (!). მე ვუთხარი, ამდენი მთლად არ მოსულა. ვინც მოვიდა, ყველამ მაგას ჩოუგდო, კი, მარა, ვინც არ მივიდა-მეთქი?! კაცო, იქიდან დარეკე-

სო... არჩევნებზე არ შეიძლება ლაპარაკი ამ ქვეყანაში, სადაც ხალხი არ აზროვნებს. ტელევიზიამ მოსპო ყველაფერი, თუ რამე აზროვნების ნატამალი ჩარჩენილი იყო ჩვენში. მოათავა. რამდენიმე გაზეთია, რომ იბრძვის, საწყალი...

„ვეფხისტყაოსანი“ დაიწერა ამ ენაზე. უნდა ვიყო?

— იქ რომ დაჯექი, შეცვალე იდეებულს, კაი, ჭკუა რომ არ გეკითხებოდა, იმიტომ დაჯექი, თორემ არ დაჯდებოდი, მაგრამ რას აკეთებ, რად გინდა, რას მოათრევ, რა უბედურება შემოყარე ესენი?
— ინგლისურის მასწავლებლებზე ლაპარაკობ?
— კი. ან რა ქართულით ლაპარაკობ?! ანბანი არ უნდა იცოდეს ქართული?! „ვეფხისტყაოსანი“ დაიწერა ამ ენაზე. შენ არ გეყო?!

ესაა უბედურება...
— ჩვენს დღევანდელ ოტია, ერთხელ ახსენეთ დავით კლდიაშვილი და მისი მოთხრობა „ბაკულას ღორები“. „ბაკულას ღორების საფრთხე“ გახდა ჩვენი ქვეყანა?
— აგერაა, ხელმისაწვდომია მაგის მაგალითი. ოთარ იოსელიანი რომ არის, ჩვენებური, დიდი კინორეჟისორი, გვიშტებილია, ჩვენი განაყოფია. მაგისი ბაბუა, დიდი ჩინოფიკი — კონსტანტინ ვარშავსკი! მუზე-

— ვახსენე, რატომ, იცი? დავით კლდიაშვილი დიდი მწერალი იყო და შესანიშნავად დაგვიხატა ხალხის გამოთავყვანების მაგალითი, როცა ადამიანი ჩინოფიკობას აფეტიშებს. „ბაკულას ღორები“ შაშა — ალექსანდრე შარაქაძე არის იმპერიის სამსახურში მყოფი ჩინოფიკი. გალაქტიონი ამ შაშას ევედრება, ჩამობრძანდი, ერთი კაცი უნდა შემიშინო, რომლის ღორებმა ბოსტანი ამომიგდესო. და გაცოცხლებული ჩინოფიკს აუხსნის — თქვენს სეკრეტართან ერთად მობრძანდით, დაგინახონ ჩემსას და მეტი არაფერია საჭირო.

— შეშინდება მერე ამით ის შენი მიუხიბვლი?
— კი შეშინდება!.. რას ბრძანებთ — თქვენ დაგინახავს და სული კოჭებში არ ჩოუვა?!
— აი, როგორაა გამოთავყვანებული ერი.

სომ იყო მაშინ თავად-აზნაურთა სამხედრო რაცხა სასწავლებელი, არავინ გვერეკებოდა იქ, ჩვენ თვითონ მივერეკებოდით და ვხვდებოდით იმპერიის მსახურებში. ეს ცუდ საქმედ კი არ ითვლებოდა! ეგ ჩინოფიკიაო, განხრიალებული აქვს ჩინ-მენდლებიო. ამას ვერ ვაცნობიერებდით.
— ვერ ვაცნობიერებდით თუ შეგნებულად ვიქცევოდით, კარიერისთვის, ასე ვთქვათ?
— აგერაა, ხელმისაწვდომია მაგის მაგალითი. ოთარ იოსელიანი რომ არის, ჩვენებური, დიდი კინორეჟისორი, გვიშტებილია, ჩვენი განაყოფია. მაგისი ბაბუა, დიდი ჩინოფიკი — კონსტანტინ ვარშავსკი! მუზე-

გამოჩნდებიან, როგორც ხსნა, რუსეთში ნაწარმი ახალგაზრდები

— ამ დროს საქართველოში ბრუნდებიან პეტერბურგში ნასწავლი თერგდალეულები. სასწავლო, ღვთისგან მოვლენილი: ილია, აკაკი, ვაჟა, ნიკო ნიკოლაძე, კიდევ ვისაც გინდა, დაადე ხელი.

— სერგი მესხი.

— სერგი მესხი — რამხელა რედაქტორი და რამხელა მოაზროვნე. აქოურია, სოფელ რიონიდან. მაგრამ ამას არა აქვს მნიშვნელობა: საქართველოს ვერ დაგხერხავ და ვერც დავანანევრებ!

ამ დროს იქუხეს ამგენმა! გრიგოლ ორბელიანი, ამხელა პოეტი, რომელსაც დიდ პატივს სცემდნენ, როგორც პოეტს, იცოდნენ მისი ფასი, მთავარმართებელია არა მართო საქართველოსი, მთელ ამიერკავკასიას განაგებს, მეფის ნაცვალა, მეფეა მის ტერიტორიაზე.

თვითონ დიდი მოაზროვნეა: „რა ენა ნახდეს, ერი დაეცეს“... ამის შედეგიც აღარა შეგვრჩა ხელში...

ამ დროს გამოჩნდებიან, როგორც ხსნა, რუსეთში ნასწავლი ახალგაზრდები.

— იქნებ, უფრო დანერგვით თქვით ამის შესახებ?

— ეს თავისთავადი იყო, რადგან ჩვენ მიბმული ვიყავით რუსეთზე. იქსწავლობდნენ ყველანი. შემდეგ ჩვენ აქ გავხსენით სასწავლებლები, იგივე რუსეთის მხარდაჭერით, სხვათა შორის. ამის უარყოფა როგორ შეიძლება?! გვინდოდა თუ არ გვინდოდა, მაშინ ეს იყო ერთი ქვეყანა. როგორ შე-

გერმანია ატომური საფუძვლები გააჩნია

იაპონიაში მომხდარმა კატასტროფამ ევროპა ატომურ საფუძვლებზე უარის თქმის საკითხზე დააფიქრა. გერმანიაში კი ატომური ელექტროსადგურების დახურვის გადაწყვეტილება უკვე მიიღეს. გერმანიის კანცლერმა ანგელა მერკელმა დაადასტურა, რომ ექსპერტებთან შეხვედრის შემდეგ შეიძლება ატომური ელექტროსადგური დროებით გამორთვის გადაწყვეტილება მიიღოს. ქვეყანაში ატომური ელექტროსადგურების მუშაობის ვადებთან დაკავშირებით სამთვინი მომხატორებმა შემოღებულა.

ქილარი კლინტონი ობამასთან აღარ იეუბავეს

აშშ-ის სახელმწიფო მდივანმა ჰილარი კლინტონმა განაცხადა, რომ 2012 წელს, არჩევნებში ობამას გამარჯვების შემთხვევაში, მის ადმინისტრაციაში აღარ იმუშავებს. აშშ-ის საგარეო უწყების ხელმძღვანელმა კიდევ ერთხელ დაადასტურა, რომ ის არც 2016 წელს იბრძობებს მაღალი რანგის თანამდებობისთვის. „ამჟამად იმას ვაკეთებ, რაც მინდა, და განზრახული არ მაქვს საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობა“, — განაცხადა კლინტონმა.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

მონაფეხი მოჰყავთ ჩემთან და მე ვლავლოვ ყველას, იქნება ბავშვი რაცხაფერად დაპარფუმო — ნიგნში ჩაიხედე, შვილო, რაც კაცობრიობას უაზროვნია, სულ მოქცეულია ნიგნში. თუ არ ნაიკითხავ, დაბრუნდება გამოქვაბულში!

მთაბრობიანად გამოქვაბულში შესული სააკაშვილი

— ჩხუტელია სოფელი აგერ, ლეჩხუმში, კარგი სოფელი იყო. 500 მოსწავლე ყავდათ, ახლა თხუთმეტი. მონაფეხები მოჰყავთ ჩემთან და მე ვლავლოვ ყველას, იქნება ბავშვი რაცხაფერად დაპარფუმო — ნიგნში ჩაიხედე, შვილო, რაც კაცობრიობას უაზროვნია, სულ მოქცეულია ნიგნში. თუ არ ნაიკითხავ, დაბრუნდება გამოქვაბულში!

— აკი შევიდა თავის მთაბრობიანად სააკაშვილი გამოქვაბულში.

— მაგი შევიდა... მოვიდა ერთხელ ჩემთან. მე წინასწარ თუ არ ვიცო, ვერ შემოვუშვებ ვერავის სახლში. თავისი ბიოდენები შემოაქვს აქანე. რომ შემოიყვან იმ გათახსირებულს, შენ კი არ იცი, რა დაგემართა, მაგრამ შენ ალარა ხარ შენ. ამიტომ წინასწარ უნდა ვიცოდე, ვინ მოდის, ვინ არის, ვინაა ჩემი ქვეყნის ერთგული...

ეგი შაშიაშვილს მოჰყავს.

— თემურს?

— დიას. არ იყო ჯერ პრეზიდენტი, შენკიპული იყო საპრეზიდენტოდ. ხოდა, ეიტუხა აქანა კარებში. მაშინაც ქე ვიცინოდით — ხტუნაობდა რაცხას.

მოდი აქ შენ-მეთქი, ვუთხარი (ყესტით გვიჩვენებს, როგორ მოიხმოდ და ემშაკური კომენტარი დაურთო თავის ამ შესტს: — თქვენ ჯვარი გწერიათ!). დაჯექი აქ-თქო! დაჯდა: სად მიგყავთ ჩვენი ქვეყანა? ჯერ კიდევ მაშინ კარგად ჩანდა ყველაფერი. კაცო, რას სწავლიხარ? არ გინდათ ხელოვნება, არ გინდათ კულტურა, არ გინდათ ცოდნა, არ გინდათ განათლება, არ გინდათ აზროვნება, არ გინდათ საქმე. აბა, ენას რად ატლიკინებთ? თქვენ უკან აბრუნებთ ჩვენს ქვეყანას, უკან მიგყავთ გამოქვაბულში.

არა, ბატონო ოტიო, ჩვენ უკანა არა, წინა გამოქვაბულში მივდივართ.

— გეშაირობდათ?

— მისი სიტყვებია, არაფერს ვუმატებ! უკანაში ეგენი არიან... ადამიანი ხელოვნების გარეშე არ არსებობს, პირველყოფილი ადამიანი გამოქვაბულის კედლებზე ხატავდა! ეს ცარიელი მიდის.

— სამაგიეროდ შუა ზამთარში მესტიაში უკრანელ გოგოებს ამღერებენ და აცეკვებენ.

— არ იფიქროთ, ამას რაიმე ეშველოს, სანამ ქვეყანას არ ეყოლება ქართველი კაცი. ეს ქართველი კაცი, სამწუხაროდ, აღარ არსებობს. იმიტომ, რომ, სადაც წავიდა, ხომ ტედავ, იქ ეკლესიას იშენებს. ესე იგი, სამარადუამოდ დაე-

მეხსრება საუკუნე — კუპინის, ტოლსტოის, დონტოვის და სხვა კორიუაზის საუკუნე, ანის უაყოფა შეიქვანა? როგორ გეგვარებ, როგორ გეგვარებ! მწარეზის და საერთოდ, შეიქვანი ადამიანების ურთიერთობა შეიქვანი იყო ყოველთვის — ჩვენც ჩავდიოდით, ისინიც ჩამოდიოდნენ. ვთარგმნიდით, გვთარგმნიდნენ. კულტურათა ურთიერთგამდობა მიმდინარეობდა.

ლუბა ქვეყანას. მილიონი კაცი ხომ არის გაქცეული? თუ ცოტა არის, თუ მეტი არის...

სომ მოვიდა აბარ გაზაფხული?

— მოვიდა. — თებერვალი დადგაო, ხე-ში წყალი ჩადგაო, ხომ თქვა ქართველმა კაცმა. ახლა უკვე შუა მარტია, მარტმა თქვა, თოვლ-ჭყაპს ვაპირებ, ღმერთო, მიმართე ხელიო! ცხვარი და ძროხა

გავწყვიტო, არ ვუშვა ჭაკი ცხენიო! აპრილმა კაცმა თქვა, მარტი ხარ ჭკუათხელიო... სახნის-საკვეთი

დავპიროთ, ხენა-თესვას მივყოთ ხელიო.

ესაა შენი მოვალეობა, კაცი, გაზაფხულია!

ავტოქარხანა გვექონდა აქ ერთი, გერმანიიდან ჩამოტანილი თუ რაღაცა. არც ქარხანა ვარგოდა, არც მანქანა. მაგრამ გააუმჯობესე, როგორც ახლა ამბობენ — მოდერნიზაცია მოახდინე, სტამბოლში წუ ჩეიტან — ნანილ-ნანილ, ჯართად. ეს კეთდება, სხვათა შორის, ჩემი კარგი მეგობრის — ედუარდ შევარდნაძის დროსაც.

საკაშვილი შაშიაშვილთან ერთად რომ მოვიდა, რითი ახსნა, იცი? შენო ბიოგაზი გაქცესო. ეს იყო ფუნაგაზი. ფუნა უნდა ათქვიფო შარდში. იგი გამოჰყოფს გაზს. საცდელი იყო. დამიდგეს: შენ რომ იტყვი, დაიჯერებსო ხალხი, რომ ვარგა.

იმის ნახვას ვერავის დოუშლი, იქ იმითმ დგას, რომ ნახოს კაცმა.

— როგორიაო? — მკითხა. — კარგია-მეთქი. — რომ ვანარმოოთო? — არა-მეთქი. — თუ კაიო? — მაგას მუშაობა უნდა. ვინაა ახლა ჩვენთან ისეთი, რომ ძროხას სდიოს კუდში და ნაკელი აგროვოს? ჩვენ გვინდა ისეთი გაზი, რომელსაც ჩართავ, როგორც დენს და გამოიყენებ-მეთქი. არ მიდის. არადა, სახლში არ შემიშობა. მაგრამ ვაჟამ იყვირა —

„დღეს სტუმარია ეგ შენი, თუნდ ზღვა ემართოს სისხლისა“. ნოუკითხე ეს კიბებს. თან. შემოვიყვანე, მაგრამ ვაჟა შემოყვანა... ორი საათი ქე მყავდა სააკაშვილი კედელთან მიყენებული. მართალი ხარ, მართალი ხარ, მართალი ხარო. სიტყვას არ შეგიბრუნებდა.

მართალი რომ ვარ, შენ საქმე მოაყოლე. ძნელია, რა თქმა უნდა: დავით აღმაშენებელიც ვერ უშველის, ისეა გაოხრებული ქვეყანა. მარა დავით აღმაშენებელი ერთს რომ იტყოდ, ქუდზე კაციო, იხურავდა კაცი ქუდს და სალაშქროდ მიდიოდა. არ შეიძლება, არ ნასულიყავი: თუ ქუდი გეზრძოდა შენი ქვეყნისთვის.

ახლა რომ დეიჭირო, ვერსად ვერ წეიყვან.

— მაშინ დავით აღმაშენებელი მოუწოდებდა.

— ქუდზე კაციო, ე.ი. გეძახის სამშობლო, ქვეყანა. თუ ეს იცი, მით უმეტეს, თუ არ გივარგა სარდალი, უფრო მეტი ბრძოლა გმართებს. არაფ-

რის გამცნობიერებელი კაცი არ არის. აი, მოვიდა ახლა გაზაფხული. რას ვაკეთებთ? არაფრის მაქნისი ჩვენ არ ვართ საერთოდ. აგრარული, ჩამორჩენილი და ჩაოხრებული ქვეყანა ვართ ისედაც...

პავლე ინგოროყვა ბრძანებს, რომ ექვსი მილიონი ვიყავით, როცა ქვეყანა გვერქვა, ქართველები. დანარჩენი სახანოები იყო. ძლიერი სახელმწიფო გვექონდა. ძლიერი ვერ იქნებოდა. რეგულარული ჯარი ჩამოყვანილ კაცს. ყველა სარჩენია, სათონად არ ჩამოსულან, საომრად იყვენ ჩამოსულები. მათი ოჯახებიც შესანახია. მდიდარი ქვეყანა ხარ. მდიდარი მშენი ვერ იქნები. ამ დროს ფრანგი იყო ორი მილიონი. ახლა ფრანგი 58 მილიონია, ჩვენ, რაც ვიყავით, იმის ნახევარიც არა ვართ.

ფრანგებიდან ვყიდულობთ ახლა პურს.

ამის გულიზა ჩავედი საფრანგეთში. მინდა გავიგო, რას აკეთებს ეს ფრანგი. სოფლის მეურნეობაზე ლაპარაკი. თავი დავენებოთ მრეწველობას.

ჩაფრინდით. არ ჩავდივართ თვითმფრინავიდან. ჩამოეთრეო, ეტყოდნენ სხვას, მე ვერ მაკადრეს. ქე ვდგავარ ამ ტრაპთან...

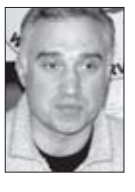
***

რა მოხდა შემდეგ? რაზე ილაპარაკებს ბატონი ოტიო — რა მიმართულებით განვრცობს მსჯელობას, როგორ განსჯის და გაანალიზებს პრობლემებს, „საქართველო და მსოფლიოს“ მომდევნო ნომერში ნაიკითხავთ.

არაფა სანაგულიკი

მეფრანგები

ზვიად ძიკიძური, „კონსერვატორების“ ლიდერი:

საკაშვილის რეჟიმის დასასრული ძალიან ახლოა, თუკი ოპოზიცია სწორ პოლიტიკურ ნაბიჯებს გადადგამს. როცა არსებობს ბაქრაძის დაჯგუფება, უგულავას, ბოკერიას, ადგიმეილისა და მერაბიშვილის, ეს იმას ნიშნავს, რომ ეს გუნდი გადარჩენისთვის ბრძოლას იწყებს.

ირაკლი სანიავილი, ექსპერტი:

ქვეყანა რვა წლის მანძილზე, რაც ახალი ხელისუფლება მოვიდა, სულ უფრო მეტად მიექანება დიქტატურისკენ. შეიძლება ამის მარტივი მაგალითები დასახელდეს, თუნდაც ის, რომ ხელისუფლება, კერძოდ, „ნაცმოძრაობა“ 100%-ით ფლობს ძალაუფლებას — მედია, ბიზნესი, სასამართლო და სხვა ძირითადი პოლიტიკური ელემენტები ხელისუფლების ტერორის ქვეშ ან დაქვემდებარებაშია.

„ქართული სიტყვა“

მამუკა კაციტაძე, „ახალი მემარჯვენების“ ერთ-ერთი ლიდერი:

დღეს ბევრი ლაპარაკობს ევროპტზე, ტუნისსა და ლიბიაზე. ნურავინ მოიხიბლება ევროპტითა და ლიბითა, რადგან ეს გზა კარგა არაფერს მოგვცხანს: იქ ხომ ათასობით ადამიანი დაიღუპა!

„ყველა სიახლე“

ქაბა კაციტაძე, სამხედრო ექსპერტი, პოლიტოლოგი:

რევოლუცია წერას ატანილი ხელისუფლების ხელში ხდება. სამწუხაროდ, ვერ ვხედავ, რომ საქართველოს ხელისუფლება პრობლემებს ადეკვატურად აფასებს. საქმე რევოლუციამდე ხელისუფლების უაზრო და არაადეკვატურ ქმედებებს მიჰყავს და შემდეგ რევოლუცია ამ ქმედებების ლოგიკურ გაგრძელებად გვევლინება.

„ინტერპრენიუსი“

იდლება შენ რუსულ ლიტერატურაზე უარი თქვა, როცა კაცობრიობა თავყანს სცემს?! აგერია გზა და კვალი და სულ გამოთავანდი? ხელოვნება საკაცობრიო განძია და ბედნიერება. დამოუკიდებლობა ერთია, მაგრამ რა, დამოუკიდებლად ჩვენ დავინწყეთ და ჩვენ დავამთავრეთ ყველაფერი?! მეცხრამეტე საუკუნე — პუშკინის, ტოლსტოის, დოსტოევსკის და სხვა კორიფების საუკუნეა, ამის უარყოფა შეიძლება?! როგორ გეკადრება, როგორ გეკადრება! მწერლების და საერთოდ, შემოქმედი ადამიანების ურთიერთობა მჭიდრო იყო ყოველთვის — ჩვენც ჩავდიოდით, ისინიც ჩამოდიოდნენ. ვთარგმნიდით, გვთარგმნიდნენ. კულტურათა ურთიერთგამდობა მიმდინარეობდა.

— ახლა მთელ მსოფლიოს ვართ მოდებული ლუკმაპურის საშოვნელად — გავეფართოეთ ჩვენი განსახლების არეალი.

— ოცი ათასი ქართველი მარტო ბარსელონაში ცხოვრობს. მიმინვიეს ამასწინათ ემიგრანტ ქართველებთან შესახვედრად. ხატი წავასვენეთ აქედან. უქირავებიათ რაღაც საერო დარბაზი, დაუსვენებიათ ხატები, ეკლესია არისო. ეს რა ეკლესია არის-მეთქი?!

ბარსელონაში ვაშენებთო ეკლესიას ახალს. ერთი ძველი, კათოლიკური ეკლესია აქვთ და ისიც უნდა ვთხოვოთ, ვაკურთხოთ, რადგან ბევრნი ვართ და არ გვეყოფაო.

გამახარაჲს ვითოჲ, და სინამდვილეჲი რას ნიშნავს ეს, იცო? ეპლესიას იშენებენ, სალოცავს, გახსნაღამე, იმ აპირებენ დაფუძნებას, აღარ დაბრუნდებიან საპარტიველოში.

აღარ დარჩა ხალხი სოფლებში. ესპანეთიდან რომ დაებრუნდი, ჩემი თვალით უნდა ვნახო-მეთქი და ავედი — ლეჩხუმში, ქვემო სვანეთი ავიარე. სოფელი არის ცანა (ცანისწყალია, ცხენისწყალი კი არა, ჩვენ რომ ვეძახით. სათავე იქა აქვს). ძალიან კარგი სოფელი იყო. კაცისოფლი აღარ არის. მთელი სოფელი მთლიანად იყო ცარიელი. ხიდიც გოუქტებიათ, ჰესიც გოუქტებიათ, ეკლესიაც — ახალი, მოუთავებიათ ის ყველაფერი. ერთი კაცი იყო — მინდია ჩარკვიანი, ფუტკარი ყავდა რამდენიმე სკა, ვასწავლიდი რაღაცას ფუტკარზე, იგიც წასულა ძმასთან თბილისში და გაგუდულა გაზით... უმჯულში არიან დარჩენილი კიდევ ვიღაცები, მაგრამ კალა ცარიელია, იფარა ცარიელია.

ამას ვერ ხედავენ ზევით?

ატლანტიდა აღმოაჩინეს

კონეკტიკუტის შტატის ჰარფორდის უნივერსიტეტის არქეოლოგთა საერთაშორისო ჯგუფი პროფესორ რიჩარდ ფრეიუნდის ხელმძღვანელობით აცხადებს, რომ ესპანეთის სამხრეთით ატლანტიდა აღმოაჩინა. არქეოლოგთა მტკიცებით, მათ რაღაც ისეთი აღმოაჩინეს, რაც აქამდე არავის უნახავს. გარდა ამისა, მეცნიერებმა ცენტრალურ ესპანეთში მთელ რიგ ქალაქთა სერიულ ნანგრევებს მიაკვლიეს, რომლებიც ატლანტიდის ჩაძირვის შემდეგ გადარჩენილ დევნილებს აუშენებიათ.

კაიკაქა-მეშველეი

„ფოკუსიმა-1“-ზე კატასტროფის შედეგების ლიკვიდაციაზე დაკავებული მუშები უკვე კამიკაძეებად იქცნენ — ისინი მაღალი დონის დასხივების უდიდესი საფრთხის წინაშე დგანან. ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს მონაცემებით, ახლა სადგურზე 200 ადამიანი მუშაობს, მათგან 40-მა ამა თუ იმ სახის დაზიანებები მიიღო. 17 ადამიანი რადიაციული ნარჩენების სახეზე მოხვედრის გამო დაზარალდა. 11 ადამიანი დაზარალდა მეოთხე ენერგობლოკზე ავეთქებისას, 4 ადამიანი — პირველი ელექტრობლოკის ავეთქებისას.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

საქართველოს რკინიგზას 1 მარტიდან უფლება აქვს, თბილისის შიგომავლით რკინიგზის განსაზღვრული სამუშაოების ზომები მოხდეს ცალკეული პირების კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთები, მრავალწლიანი ნარგავები და სხვა უძრავი ქონება მისთვის ხელსაყრელ ფასად წაართვას.

გაეროზაზნაღანი

ილია გომი, სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი:

ყველაზე რთული სირთულეთა შორის ადამიანისა და საკუთარი თავის შეცნობაა. ადამიანი შეიცნობს სამ განზომილებაში — ეს არის ნარსული, ანგო და მომავალი. არ შეიძლება, ადამიანის შესახებ მხოლოდ წარსულით ვიმსჯელოთ და განვსაზღვროთ, რომ იგი კარგი ან ცუდია. ადამიანი აუცილებლად სამივე განზომილებაში უნდა დავინახოთ. ამას ვამბობ იმიტომ, რომ ხშირია შემთხვევა, როცა ჩვენს წარსულს ვხედავთ და დავსვენებთ მისი მიხედვით გამოგვექვას. ადამიანი, რომელიც ცუდი იყო, არავინ იცის, დღეს და მომავალში ვინ იქნება. შეიძლება ის ანგელოზთა სწორი გახდეს. მაგალითად შემოიღია მარიამ ეგვიპტელი მოგიყვანოთ. ამიტომ განკითხვას უნდა ვერიდოთ. ეს ისეთი ცოდვაა, რომლის შედეგად თვითონ განმკითხველი უარეს ცოდვაში ვარდება.

ივანე მკვირვაძე, ექსპერტიზის უფროსი:

საკაპელოს უზარმაზარი ბერკეტები აქვს — პარლამენტი, ჯარი, პოლიცია, ადგილობრივი გამგებლები მთლიანად მის ხელშია. ამიტომ, როგორც საფუძველი არ უნდა არსებობდეს დაუმორჩილებლობის აქციისთვის, მთელი საქართველოს აყოლივა ვერ მოხერხდება.

დავით ზურაბიშვილი, რესპუბლიკური პარტიის წევრი:

საკაპელოს ხელისუფლებაში დარჩენა გამორიცხებულია. ახლა სააკაშვილი გადასულია ფულის დაგროვების პროცესზე.

ზაქარია ძუცნაშვილი, იურისტი:

საკაპელოსთვის ყველაზე დიდი საჩუქარი ის იქნება, რომ მიახვედრო, დათმოს ძალაუფლება და ნავიდეს ხელისუფლებიდან. ეს საუკეთესო საჩუქარი იქნება, პირველ რიგში, ქვეყნისთვის და შემდეგ — სააკაშვილისთვის.

საქართველოს ასობით მოსახლეს გაკულავება ემუქრება

მრავალმილიონიან პროექტებს, რომელთაც ხელისუფლება ახორციელებს, მოსახლეობა, სიხარულის ნაცვლად, უკვე შიშით ხედება, რადგან კანონი, რომლითაც ხელისუფლებამ გაკულავება დააკანონა, მათ მთელი ცხოვრების ნაწილებს სახლებსაც კი ართმევს და კაპიებს უნაზღაურებს. ასე რომ, სულაც არ არის აუცილებელი სააკაშვილის პოლიტიკური თბონენტობა იმისთვის, რომ გაგაკულაკონ. კანონი, რომელსაც ხელისუფლება კარგად ამუშავებს, აუცილებელი საზოგადოებრივი საჭიროებისთვის ექსპროპრიაციას ითვალისწინებს.

„საზოგადოებრივი საჭიროებისთვის“ გაკულავებული რაოდენობა უკვე ასობით ოჯახს ითვლის და კიდევ მრავალი გაკულავების მოლოდინშია. როცა ხელისუფლებამ ბათუმის გაფართოების გეგმა შეიმუშავა, ბათუმის მიმდებარე ქალაქებისა და სოფლების მცხოვრებლებმა უკვე იცოდნენ, რომ მათი კუთვნილი მიწები ჩამორთმევას დაექვემდებარებოდა, რადგან ამ ქვეყანაში ის, რასაც ნებით არ აძლევს ხელისუფალი, ძალიან გერთმევა. 2010 წელი ამ მხრივ მტკიცე იყო, საქართველოს იმ მოსახლეობისთვის, რომლის საკუთრებაზე ხელისუფლების ინტერესებში მოქცეულმა პროექტმა გადაკვეთა. მათ შორის იყვნენ ანაკლიის, მესტიის, ბათუმის, ახალქალაქის მკვიდრნი, ასევე ულობით ოჯახი.

2010 წლის მიწურულს აჭარაში, გომიოს ციხის მიმდებარე ტერიტორიის მფლობელმა 270 ოჯახს, რომელთაც მიწები 2007 წელს კრავიდიანის ბრძანებულებით საფუძველზე დაუკანონებინა, კრავიდიანის ბრძანებულებით მიწები დაუკანონებინა. მინის კომისიას საკუთრება რომ დაემტკიცებინა, ამ ადამიანებმა გააკეთეს აზომივითი ნახაზები, დისკები და ა.შ. ეს ყველაფერი საკმაოდ დიდი თანხა დაჯდა. კვ.მ მინის აზომვა 6-7 თეთრ ლირს, თუ შენობაც არის ამ მინაზე, მაშინ — ლარ-ნახევარი. ვისაც 3000-4000 კვ.მ ჰქონდა გასაფორმებელი, ათასობით ლარი დაუჯდა (ეს მხოლოდ აზომვა). ასევე საჭირო იყო სხვა დოკუმენტაცია — საჯარო რეესტრში სიარული, არქივიდან ცნობების ამოღება და ა.შ. შემდგომ კი ხელვაჩაურის გამგეობაში, როდესაც კომისია გადაწყვეტდა მინის დამტკიცებას, ეს ადამიანები იხდიდნენ მინის საზღაურს. მო-

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის ბრძანება №1-1/309
2011 წლის 28 თებერვალი
ქ. თბილისი
აუცილებელი საზოგადოებრივი საჭიროებისთვის ქალაქ ბათუმის მერიისთვის ექსპროპრიაციის უფლების მინიჭების შესახებ
„აუცილებელი საზოგადოებრივი საჭიროებისთვის ქალაქ ბათუმის მერიისთვის“ საქართველოს კანონის მე-2 მუხლის მე-2 პუნქტისა და ქვეპუნქტის, მე-3 მუხლის პირველი პუნქტის, სახელმწიფო ქონების მართვის პოლიტიკის დეპარტამენტის 12.01.11 წლის №1142 სასამსახურო ბარათის, ქ. ბათუმის მერის 09.12.10 წლის №25-01/4135 წერილის და მისი დანართის, ქ. ბათუმის მერის 11.02.11 წლის №513/14 წერილის და მისი დანართის, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის 2010 წლის 26 ნოემბრის №1-1/1850 ბრძანებით შექმნილი კომისიის 09.02.11 წლის სხდომის №3 ოქმისა და ამავე კომისიის 11.02.11 წლის დასკვნის საფუძველზე, ვ ბ რ მ ა ნ ე ბ ა
1. ქალაქ ბათუმის მერიის მიწების ქ. ბათუმში საავტომობილო გზის გაგრძელება-გაფართოების მშენებლობის პროექტით გათვალისწინებულ ზოლში მოხვედრილი, ცალკეული პირების (ქ. ბათუმის მერის 09.12.10 წლის №25-01/4135 წერილის და მისი დანართის შესაბამისად; ქ. ბათუმის მერის 11.02.11 წლის №513/14 წერილის და მისი დანართის შესაბამისად) კერძო საკუთრებაში არსებული შემდეგი უძრავი ქონების (მიწის ნაკვეთი, მრავალწლიანი ნარგავები და სხვა უძრავი ქონება) აუცილებელი საზოგადოებრივი საჭიროებისთვის ექსპროპრიაციის უფლება.
2. ქალაქ ბათუმის მერიამ ამ ბრძანების პირველ პუნქტში მითითებული ქონების ექსპროპრიაციის მიზნით უზრუნველყოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელება.
3. კონტროლი ბრძანების შესრულებაზე დაევალოს მინისტრის მოადგილეს ბატონ დ. გორგაძეს.
ქ. თბილისი

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრის, ვერა ქობალიას ბრძანებით, ბათუმის მერიას ქალაქში საავტომობილო გზების გაგრძელება-გაფართოების მოსახლეობისთვის საკუთრების ჩამორთმევის უფლება მიეცა. მინისტრმა ბრძანება 28 თებერვალს გა-

მოსცა. დოკუმენტის მიხედვით, ბათუმის მერიას „საზოგადოებრივი საჭიროებისთვის“ შეუძლია ბათუმელებს ჩამოართვას — მიწის ნაკვეთები, მრავალწლიანი ნარგავები, სახლები და სხვა უძრავი ქონება. პროცესზე კონტროლი ვერა ქობალიას მოადგილეს დაევა.

დაც მერაბიშვილის ნებართვის გარეშე აბაშის რეგიონში მოხდება. რეგიონში მოხდება მრავალი საკუთრების ჩამორთმევა, რადგან არ გამოირჩეოდა. ხელისუფლებაში მოსვლის შემდეგ კი მერაბიშვილებმა გავენასთან ერთად სიმდიდრეც მოიპოვეს. დედამისმა, შენია მერაბიშვილმა ბიზნესი ჯერ ქათმების ფერმით დაიწყო. ერთხელ მისი ქათმების მოპარვისთვის არასრულწლოვანები 11 წლით დაპატიმრებას ძლივს გადაურჩნენ. ახლა კი სკოლის დირექტორიც კი გამხდარა.

მერაბიშვილები ახალქალაქის განვითარებაზე ზრუნავენ, გზების დაგება ამ რაიონში უკვე მიმდინარეობს, რკინიგზა და დარჩა. ჰოდა, 2011 წლის 1 მარტს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრს ბრძანება გაუშვა-

ლოდ ბიუჯეტს აზარალებდა, ამჯერად კი კერძო პირებისა და საკუთრების უფლების შელახვასთან გვაქვს საქმე. ახალქალაქის გარდა რკინიგზის ასაღობი მანქანების მფლობელების ზოლში მოხვედრილი, ცალკეული პირების არსებობის უფლება უნდა შეწყვეტილი იქნას. უკვე არსებობს მოსახლეობის მთლიანი რაოდენობის მონიტორინგი, მრავალწლიანი ნარგავები და სხვა უძრავი ქონება მისთვის ხელსაყრელ ფასად წაართვას.

ბრძანებას, საკუთარი სამინისტროსთვის უფლების მინიჭებაზე ხელს ვერა ქობალია აწერს. თუმცა ეს რა გასაკვირია მას შემდეგ, რაც გუბერნატორი ლადო ვარძელაშვილი თავისთვის ინერდა პრემიებს და ამას თავადვე აწერდა ხელს. მაგრამ ეს საკითხი მხო-

მოკლედ, საქართველოს რკინიგზას 1 მარტიდან უფლება აქვს, თბილისის შიგომავლით რკინიგზის მშენებლობის პროექტით გათვალისწინებული, განსაზღვრული სამუშაოების ზოლში მოხვედრილი ცალკეული პირების კერძო საკუთრებაში არსებული მიწის ნაკვეთები, მრავალწლიანი ნარგავები და სხვა უძრავი ქონება მისთვის ხელსაყრელ ფასად წაართვას.

დალუპულია 21 ათასზე მეტი

იაპონიაში 11 მარტის მინისტრისა და ცუნამის შედეგად დაღუპულთა და დაკარგულთა რაოდენობა, ოფიციალური მონაცემებით, 21 ათასს აღწარბებს. ყველაზე მეტი დაშავებული ჰონსიუსი ჩრდილო-აღმოსავლეთ სანაპიროზე მდებარე მიაგის პრეფექტურაშია. იაპონიის პოლიციის მთავარი სამმართველოს მონაცემებით, ოფიციალურად დადასტურებულია 8 450 ადამიანის გარდაცვალება, დაკარგულთა სია კი 12 908 ადამიანს ითვლის.

4.6	27.08	40.46	2.08%	34.841M
2.5	22.47	-1.26	-5.12%	8.842M
2.9	22.4	12.40	3.27%	1.104M
2.9	21.4	0.74	0.78%	62.022M
2.9	21.4	0.42	1.69%	7.433M
2.9	21.4	0.30	1.22%	

იაპონია საფონდო ბირჟებს აჩქარებს

იაპონიის ხელისუფლება საფონდო ბირჟებისა და FOREX-ის ბაზარზე ვაჭრობის შეწყვეტის ინიციატივით გამოვიდა. სენატორები მიიჩნევენ, რომ შესაბამისი ღონისძიებები შესაძლებელს გახდის, ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენების ფონზე, საფონდო ბაზარზე ნეგატიური ვითარების თავიდან აცილებას. მინისტრის შედეგად Nikkei-ის ინდექსმა კლება დაიწყო და 15 მარტს ვითარებამ უკვე კრიტიკულ ზღვარს მიაღწია — ინდექსი 12%-ით დაეცა. მხოლოდ ორი დღის განმავლობაში საფონდო ბაზრის კაპიტალიზაცია 626 მილიარდი დოლარით შემცირდა.

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

„ძველი წარმოსადგენი არ არის გზიერი და სასოწარკვეთილი უთვალავი იმიგრანტი, რომელიც ნაპირიდან ხმელთაშუა ზღვის ჩრდილოეთ ნაპირზე გადმოდიან. მათმა მოზღვავეებმა ევროპის ქვეყნებში შეიქმალა „თავდაცვითი რასიზმის“ მკვეთრი ზრდა გამოიწვიოს“.

მარტოხანები

ნანა დემიდაშვილი, „სახალხო მართლმადიდებლური მოძრაობის“ ერთ-ერთი ლიდერი:

მართლმადიდებლობა ამ ხელისუფლებისთვის ძალიან საშიში და მტკიცე ენული საკითხია; საჭირო დროს უნდა იაქტიურდეს მთელმა სამოქალაქო სექტორმა და ქმედებები ადეკვატური უნდა იყოს... „ალია“

გიორგი ბაჩიაშვილი, მწვანეთა პარტიის ლიდერი:

გამოვიდეს სააკაშვილი და საჯაროდ უარყოს, რომ რუსეთიდან სომხეთში ბირთვული საწვავის მინოდება და იქიდან ბირთვული ნარჩენების გამოტანა საქართველოს გავლით არ ხდება!... სააკაშვილი თვალს არ დაახამხამებს, ისე გადააქცევს საქართველოს ბირთვულ სანაგვედ! „ახალ-დასავალი“

სოსო შატბერაშვილი, ლეიბორისტული პარტიის გენერალური მდივანი:

საკაშვილს უკვე ძალიან უჭირს ძალაუფლების შენარჩუნება და ამისთვის საკუთარ თანაგუნდელებსაც აღარ დაინდობს! მაგალითად, ჩვენი ინფორმაციით, სააკაშვილი ჯანდაცვის მინისტრის დაპატიმრებას აპირებს! „ახალ-დასავალი“

ნანა ჯავერდაშვილი, „სახალხო კრების“ თავმჯდომარე:

ერთი წვეთი სისხლის დაღვრა კი მთელ ხელისუფლებას იმ წუთას შეუყენებს წყალს. სააკაშვილი ამას ვერ გაბედავს. მაგრამ, თუ გაბედავს, მისი დანაშაული უფრო მძიმე იქნება, ვიდრე თავის ჰგონია. „ახალი თაობა“

ლადო სადლაშვილი, ორგანიზაციის „ენა, მამული, სარწმუნოება“ დამფუძნებელი:

არავის გამოუვა საქართველოში გეიალუმის ჩატარება; მადლობა თქვან, რომ ღამის კლუბებს, სადაც ისინი იკრიბებიან, თავს არ ვეხსნით. „ყველა სიახლე“

მართლმადიდებელი ქაოსი უპარტოვო მსოფლიოში, ანუ რა ვუყოთ მიხეილ სააკაშვილს?

გასულ კვირას დასავლური ქვეყნების კოალიციამ ლიბიის დაბომბვა დაიწყო. სიტუაცია სირიაში, იემენში, სუდანში, ბაჰრეინსა და მთელ რიგ სხვა ქვეყნებში სულ უფრო არასტაბილური ხდებოდა. მსოფლიო წესრიგი ნელ-ნელა დაემსგავსა გლობალურ უნესრიგობას და კითხვა „ეს ვერ კიდევ მართვადი ქაოსია, თუ უკვე უმართავი?“ განსაკუთრებით აქტუალური შეიქნა. მარტივად რომ ვთქვათ, დღეს ვითარება საერთაშორისო ურთიერთობებში ისეთია, რომ დედის შვილი ხელში აღარ აპყავს და ძალიან პატრონს ვეღარ ცნობს. როგორც ჩანს, მსოფლიო ქაოსის ხანგრძლივი, მტკიცე ეტაპის გავლა მოუწევს და სეირის მაცურებლად ვერც ერთი ქვეყანა, მათ შორის საქართველო, ვერ დარჩება.

ქია ხემის კოცონი

რა სამიზნეებს ბომბავენ დღეს ევროპელი მფრინავები? ერთი შეხედვით, ლიბიის საჰაერო თავდაცვის ობიექტებს, კადაფის სამხედრო შენაერთებს და ა.შ. თუმცა, შეიძლება ითქვას, რომ ამავდროს ისინი გამეტებით ბომბავენ ევროპულ ქალაქებსა და ქარხნებს, რადგან ნავთობის მაღალი ფასი ევროპული ეკონომიკის რეალურ სექტორს ახრჩობს. ომი ლიბიაში და საერთოდ, ქაოსი აღმოსავლეთში ამ ფასების ზრდას პირდაპირ უკავშირდება.

ევროპელი ჯარისკაცები ხომალდებში ჩასასხდომად და ხმელთაშუა ზღვის სამხრეთ ნაპირისკენ გასაცურად ემზადებიან. თითქოსდა არაფერია განსაკუთრებული — ერთი ჩვეულებრივი ნეოკოლონიალისტური ექსპედიცია (უკაცრავად, დემოკრატიული ღირებულებების შეუჩერებელი გავრცელება, მანამ, სანამ მალბოსსა და მაშრიფში ქვა ქვაზე არ დარჩება). მაგრამ ამავდროს ხმელთაშუა ზღვის ხსენებულ სამხრეთ ნაპირზე მილიონობით თუ არა, ასი ათასობით ლტოლვილი ემზადება (ან მალე მოემზა-

ხეხლუი იწვის ევროპული უინანსები და ჩინეთის ეკონომიკური ზრდის გეგმები, ტანკები და თვითმფრინავები, ქალაქები და სოფლები...

ღვგუფი; მთავარი, ალბათ, ისაა, რომ შეიქმნება არასტაბილური, ქაოტური სიტუაცია, შესაძლოა, ვიტრინების მსხვერველია და მანქანების დანვით, მსგავსი იმისა, რაც არცთუ დიდი ხნის წინათ პარიზში ვიხილეთ. შემდეგ მოქალაქეების ნაწილი წესრიგს მოითხოვს და მწყობრში სიარულის ნოსტალგია გაუჩნდება, მეორე ნაწილს კი სრულიად საპირისპირო მიზნაფხებები ექნება. ამასობაში სხვა ადამიანები შემოიკრავენ შაჰიდების ქამრებს (თუ უკვე არ შემოიკრეს) და ევროპულ ქალაქებს აქტიურად შეუტევენ. ამ კონტექსტში იმას, თუ რა ვადაბში და რა მითხვებით მიაღწევენ ევროპული არმიები საზღვარს, განსაკუთრებული ლიბიაში, განსაკუთრებული მინიშნებით არაა აქვს, ქაოსის ზრდა ნაპირისკენ უმთხვავარად მიმდინარეობს.

ამოცანა №1 — ჩინეთის ეკონომიკური და სამხედრო ძლიერების ზრდის შედეგები. ენერგომატარებლების გაძვირების მიზნით, ასეთი სურათი უნდა წარმოვიდგინოთ: ძია სემი კოცონში შესასყრის — არც ისე ბევრს, რომ ცეცხლი უკონტროლო გახდეს და ხანძარი გაჩნდეს, და არც ისე ცოტას, რომ ცეცხლი ჩაქრეს. ცეცხლში კი იწვის ევროპული ფინანსები და ჩინეთის ეკონომიკური ზრდის გეგმები, ტანკები და თვითმფრინავები, ქალაქები და სოფლები. ძია სემის წინაშე რამდენიმე ამოცანა დგას:

ამოცანა №2 — ვალეებში ჩაფლული აშშ-ისა და „დოლარის პირამიდის“ გადარჩენა. საჯაროდ პასუხი: ალმოდებული ევრაზიიდან კაპიტალის შტატებში გაქცევის „ხელშეწყობა, შემდგომ მსოფლიო ქაოსის პირობებში დოლარის ჰიპერინფლაციის დაწყება (სტაბილური ვითარებაში ეს დოლარს გლობალური ეკონომიკიდან ამოაგდებს).
ამოცანა №3 — დასავლურ სამყაროში დამოუკიდებელი, ლიდერი მოთამაშის პოზიციაზე ევროკავშირის გასვლის დაუშვებლობა. საჯაროდ პასუხი: ევროპელების ჩათრევა ომებში, დენიტეგრაციული პროცესების ხელშეწყობა, ეკონომიკური პრობლემების შექმნა (ისევ და ისევ ენერგომატარებლები).
ამოცანა №4 — რუსეთის ფაქტორის განეიტრალება, იმის მიღწევა, რომ ის, როგორც მინიმუმი ა) არ გახდეს ჩინეთის მოკავშირე; ბ) არ დაიწყებს ამერიკელების გლობალური თამაშის აქტიურ მონაწილეობას (ამისთვის არცთუ ცოტა ბერკეტი აქვს). საჯაროდ პასუხი ამ

ხელთაშუა ზღვის სამხრეთ ნაპირზე მილიონობით თუ არა, ასე ათასობით ლტოლვილი ემზადება ევროპაში გასაგზავნად

ბრიკოსების დაბომბვა გრძელდება

ლიბიის დედაქალაქ ტრიპოლიზე ახალი ავიადარტყმები განხორციელდა. უცხოური მედიის მტკიცებით, აფეთქებების ხმა კვლავ კადაფის რეჟიმის ტერიტორიაზე ისმოდა. ლიბიის ოპოზიცია ომის დასრულებამდე მუშაობს კადაფთან მოლაპარაკებების გამართვაზე უარს აცხადებს. „ჩვენ ვანარმობთ ომს, რომელიც ამ დიქტატორმა ჩაგვიტარა. სწორედ ამიტომ ვაცხადებთ უარს მასთან მოლაპარაკებებზე“, — განაცხადა ოპოზიციის ერთ-ერთმა ლიდერმა აბდელ-ალ-ხაფეზ გოგამ.

კონგრესი ობამას წინააღმდეგ

კონგრესმენი რესპუბლიკელები და დემოკრატებიც არასწორ ნაბიჯად მიიჩნევენ იმას, რომ ბარაკ ობამა სამხედრო ოპერაციაში აშშ-ის ჩართვას კონგრესის დაუკითხავად დათანხმდა. პოლიტიკოსთა დიდი ნაწილი მიიჩნევს, რომ ლიბიის სამხედრო ოპერაციაში ქვეყნის ჩართვის გადაწყვეტილება ბარაკ ობამამ არა მარტო ნაქარვად მიიღო, არამედ ამ გადაწყვეტილებით აშშ-ის კანონმდებლობაც დაარღვია.

შეიძლება თუ არა შექმნილ მდგომარეობაში სააკაშვილისა და მისი გარემოცვის ხელისუფლებაში დატოვება?.. თუ სააკაშვილი ახალი გამონაგონის ადეკვატურია, ის უნდა დარჩეს, სოლო თუ ადეკვატური აღარ არის, ხელისუფლებას დაუყოვნებლივ უნდა დაემშვიდოოს, რადგან ამ გამონაგონზე რეაგირებისთვის მოსამზადებელი დრო ძველანაა პრაქტიკულად აღარ აქვს.

შემთხვევაში, ალბათ, უნდა გავხალთო, რადგან აშშ-რუსეთის ურთიერთობები ჩვენს მომავალს უშუალოდ ეხება.

პრობლემა იყო და აღარ არის

ორშაბათს რუსეთში აშშ-ის თავდაცვის მდივანი რობერტ გეითის ჩავიდა. ამ ვიზიტამდე ცოტა ხნით ადრე იქ ვიცე-პრეზიდენტი ბაიდენი იმყოფებოდა და, შესაძლოა, პოზიციები მსოფლიო კრიზისის მომდევნო ეტაპთან დაკავშირებით სწორედ ამ შეხვედრაზე შეჯერდა. გეითის კი, სავარაუდოდ, კრემლს უკვე მიღწეული შეთანხმებების რეალიზების დეტალების დაზუსტებისთვის ესტუმრა.

1996 წელს გეითისმა გამოაქვეყნა საკმაოდ საინტერესო ნიგნი „From the Shadows“ („ჩრდილიდან“), სადაც იმაზეც მსჯელობდა, რომ ცალკეულ მოვლენებს შეუძლია მოსკოვისა და ვაშინგტონის ურთიერთობების დესტაბილიზაცია გამოიწვიოს, მიუხედავად იმისა, რამდენად მყარია იყო ურთიერთობები წინაპრე პერიოდში, რაც ახლო მოკავშირეებთან (მაგალითად, დიდი ბრიტანეთისა და კანადის შემთხვევაში) არ ხდებოდა.

ამასთან დაკავშირებით, ურთიერთობებმა რუსეთში ვიზიტის წინ მას ჰკითხეს, შეაძლებელია თუ არა ამ ვითარების შეცვლა (ანუ, თითქმის იდეალური, „ბრიტანულ-კანადური ტიპის“ ურთიერთობების მიღწევა). ვფიქრობ, ჩვენ ასეთი ურთიერთობების კენ მივდივართ. დანიშნულების პუნქტამდე ვერ ვერ ჩავალწვდით, მაგრამ ურთიერთობები ისეთი მყიფე აღარ არის, როგორც 30 წლის წინ იყო, — თქვა გეითისმა და აღნიშნა, რომ 2008 წლის მოვლენები, რომელთაც მან „საქართველოში შეჭრა“ უწოდა, „ნამდვილად იყო პრობლემა ორმაგი ურთიერთობების ურთიერთობაში აშშ-ის ადმინისტრაციის დროს და ობამას ადმინისტრაციის მუშაობის პირველ პერიოდში. მაგრამ ახან სხვა სფეროებში შეთანხმებების ტოკადირება არ მოახდინდა. ამგვარად, ჩვენ ორმხრივი ურთიერთობების შემდგომი განმტკიცებისკენ მივდივართ“. „მოსკოვთან ვაშინგტონი სტრატეგიულ დიალოგს 40 წელზე მეტხანს აწარმოებს, ხოლო პეკინთან მის დაწყებას მხოლოდ ახლა ვცდილობთ“, — დასძინა რობერტ გეითისმა.

თავისთავად განცხადება, რომ საქართველოსთან დაკავშირებული საკითხი „პრობლემა იყო“ (და ახლა „აღარ არის“) საკმაოდ მრავლისმეტყველია, თუმცა ყურადღება უფრო ფართო კონტექსტს მი-

ვაქციოთ. გეითის აშშ-რუსეთის პარტნიორობის განმტკიცებაზე საუბრობს და „ცივი ომის“ პერიოდთან, როდესაც ორი ზესახელმწიფო, ერთი შეხედვით, მზად იყო ერთმანეთისთვის ყელი გამოეღრღნა, მოსკოვთან ხანგრძლივ „სტრატეგიულ დიალოგს“ გამოყოფს და ამბობს, რომ ასეთი დიალოგის დაწყება პეკინთან საჭიროა.

ეს, როგორც მინიმუმ, ფაქტების დამახინჯებაა, სწორედ რომ „40 წელზე უფრო მეტი ხნის“ წინათ, 1969 წლის მარტში, ნიუ იორკში ჩატარდა ნაკლებად გახმაურებული კონფერენცია „დასავლეთისა და ჩინეთის ურთიერთობების მხარდაჭერისთვის“, რომელშიც მონაწილეობდნენ საიდუმლო პოლიტიკის ისეთი დინოზავრები, როგორებიც იყვნენ არტურ გოლდბერგი, ჯეკობ ჯავისი, ედვინ რაის-ჰაუერი, ჰენრი კისინჯერი და ჯეიმს შლეისინჯერი (ეს ორი უკანასკნელი მამინ ახალგაზრევიდენტები ნიქსონის მრჩეველები იყვნენ, სულ მალე კი სახელმწიფო მდივანი და თავდაცვის მინისტრი გახდნენ). სავარაუდოდ, სწორედ ამ თავყრილობაზე ჩამოყალიბდა აშშ-ჩინეთის სტრატეგიული, საბჭოთა კავშირის წინააღმდეგ მიმართული ალიანსის კონტურები.

1971 წლის თებერვალში პრეზიდენტმა ნიქსონმა კონგრესისადმი მიმართვის დროს ფართო აუდიტორიისთვის სრულიად მოულოდნელად ჩინეთთან დიალოგის აუცილებლობაზე საუბარი დაიწყო, ერთი წლის შემდეგ კი შედგა მისი ისტორიული ვიზიტი პეკინში. ორმა ძველ-ყანამ, იდოლოპირი სხვაობისა და დამაკავშირებელი ურთიერთობების მიუხედავად, სსრკ-ის წინააღმდეგ ფარული სტრატეგიული ალიანსი შექმნა.

„ცივი ომის“ წლებში ეს ალიანსი მშვენივრად მუშაობდა, მისი დასრულების შემდეგ კი კისინჯერმა (ამასთანავე, ბუზინსკიმ და სხვებმა), „G-2-ის თეორია“ ჩამოაყალიბა, რომელიც, ფაქტობრივად, მსოფლიოზე აშშ-ისა და ჩინეთის (ალბათ, მაინც „უმცროსი ძმის“ როლში) ერთობლივ დომინირებას გულისხმობდა. ჩინეთმა ამ გზით სიარულზე უარი თქვა; საბოლოოდ ცხადი ეს ობამას პრეზიდენტობის საწყის პერიოდში გახდა.

განვიხილოთ რობერტ გეითისის კომენტარი ამ გარემოებების გათვალისწინებით. აშკარაა, რომ ის უახლეს ისტორიას თავდაყირა აყენებს, იმისთვის, რომ ხაზი გაუსვას აშშ-რუსეთის ურთიერთობების შემდგომი განმტკიცების აუცილებლობას და მიანიშნებს, რომ პეკინი ამ შემთხვევაში თამაშგარე მდგომარეო-

აშშ-რუსეთის ურთიერთობები ჩვენს მომავალს უშუალოდ ეხება

ბაშია. ადმირალ კუზნეცოვის სახელობის სამხედრო-საზღვაო აკადემიის მსმენელებს კი გეითისმა ასე მიმართა: „მოგიწოდებთ თქვენ და თქვენს ხელმძღვანელებს, დაფიქრდეთ, რა ფორმით შეიძლება იმოქმედონ რუსმა სამხედროებმა საერთაშორისო კოალიციების შემადგენლობებში“. ვიღაცამ ეს შეიძლება აღიქვას მხოლოდ როგორც ზოგადი ფრაზა გლობალურ უსაფრთხოებაზე ზრუნვის კონტექსტში, ვიღაცამ კი — როგორც მონოდედა მონაწილეობისკენ მსოფლიოს ახალ განაწილებაში შეერთებული შტატების გვერდით. თუმცა ის ევრაზიული სახელმწიფო, რომელიც იმპერატორის მიუხედავად, სსრკ-ის წინააღმდეგ ფარული სტრატეგიული ალიანსი შექმნა, როდესაც ჩვენ თვალწინ გლობალური ტრანსფორმაცია მიმდინარეობს და ახალი მსოფლიო წესრიგის კონტურები იკვეთება, ავანცენაზე უცებ გამოდის მიხეილ სააკაშვილი უცნაურ ფონითა და არანაკლებ ძველი „პლასტინკით“ რუსეთის წინააღმდეგ პროგრესული კაცობრიობის გაერთიანების აუცილებლობის შესახებ. დღეს ეს იმდენად უადვილოა, რომ ნამდვილად გამართლებს, თუ შტატების ხელისუფალნი აღნიშნულ პატივს თავე არ გადაამტკიცებენ.

ალბათ, აჯობებს, ყველაფერი მაქსიმალურად გავა-

როდესაც ფრანგები ჩაებნენ მძიმე ბრძოლაში „საკუთარი ბენზინგასამართი სადგურისთვის მარბოში“ და ამით ირიბად გაზარდეს თავისი დამოკიდებულება ვაშინგტონზე, გერმანია რუსეთის მიმართ კიდევ უფრო მეტობა ირიბად გაზარდეს რუსული ენერგობატარებლები მას მოსალოდნელ კრიზისს შედარებით იოლად გადაატანინებენ. ორშაბათს გერმანულმა „BASF“-მა „გაზპროთან“ შეთანხმება დადო და რუსულ „სამხრეთ ნაკადის“ გაზსადენში 2 მილიარდ ევროს ჩადებს. ამასთანავე, კრემლს აინტერესებს საკუთარი პოზიციების განმტკიცება პოსტსაბჭოთა სივრცეში და მიანიშნებს ვაშინგტონს, რომ სწორედ ეს თემა გახდება „სასინჯი ქვა“ იმისათვის, რომ მისი სტრატეგიული პარტნიორობაზე ორიენტირებული განზრახვების სერიოზულობა შეაფასოს.

საკაშვილს რაღა ვუყოთ? და აი, ამ კულმინაციურ მომენტში, როდესაც ჩვენ თვალწინ გლობალური ტრანსფორმაცია მიმდინარეობს და ახალი მსოფლიო წესრიგის კონტურები იკვეთება, ავანცენაზე უცებ გამოდის მიხეილ სააკაშვილი უცნაურ ფონითა და არანაკლებ ძველი „პლასტინკით“ რუსეთის წინააღმდეგ პროგრესული კაცობრიობის გაერთიანების აუცილებლობის შესახებ. დღეს ეს იმდენად უადვილოა, რომ ნამდვილად გამართლებს, თუ შტატების ხელისუფალნი აღნიშნულ პატივს თავე არ გადაამტკიცებენ.

ალბათ, აჯობებს, ყველაფერი მაქსიმალურად გავა-

მარტივით; აღარ გვინდა ამდენი გეოეკონომიკა და პეტროპოლიტიკა, კისინჯერი და შლეისინჯერი. ფაქტია, მსოფლიო ეკონომიკური და სამხედრო-პოლიტიკური კრიზისი ახალ სტადიაში შედის, რომელსაც, შესაძლოა, გაცილებით ძლიერი რყევები მოჰყვება, ვიდრე ოდესმე გვინახავს. ასეთ დროს ქვეყანას შექმნილი მდგომარეობის ადეკვატური ხელისუფლება უნდა ჰყავდეს. ამასთან დაკავშირებით ური, ალბათ, გარკვეულ პრაგმატულ კონსესუსამდე უნდა მივიდეთ. შეიძლება თუ არა შექმნილ მდგომარეობაში სააკაშვილისა და მისი გარემოცვის ხელისუფლებაში დატოვება?

პოლიტიკურ სიმპათიებს ამ კითხვაზე პასუხის გაცემის დროს გადამწყვეტი მნიშვნელობა არ აქვს და არც უცხო ქვეყნების პოზიციის განმსაზღვრელი (არადა, ამ მხრივ ახლახან საინტერესო რამ მოხდა — საფრანგეთის ელჩმა ვერიკ ფურნიემ სააკაშვილის ხელისუფლება ისე მწვავედ გააკრიტიკა, გეგონება, ბულდოზერით გადაუარა). მთავარია, ქვეყნის უსაფრთხოების, თუ გნებავთ, მისი ყოფნა-არყოფნის პრობლემა. დღის წესრიგის მთავარი საკითხი, ალბათ, შეიძლება ასე ჩამოყალიბდეს: თუ სააკაშვილი ახალი გამონაგონის ადეკვატურია, ის უნდა დარჩეს, სოლო თუ ადეკვატური აღარ არის, ხელისუფლებას დაუყოვნებლივ უნდა დაემშვიდოოს, რადგან ამ გამონაგონზე რეაგირებისთვის მოსამზადებელი დრო ძველანაა პრაქტიკულად აღარ აქვს.

ლიბიტრი მონიავა

გაფრთხილება

ზაზა ფირალიშვილი, ექსპერტი:

ახალი ადამიანისა და ახალი საზოგადოების შექმნის იდეებიც წმინდა წყლის ბოლშევიკური იდეებია, თუ ისინი დემოკრატიულ წინამძღვარს არ გულისხმობენ და ერთი კონკრეტული პოლიტიკური წრის იდეებზე რჩებიან. ასეთი ტენდენცია ნებისმიერ მმართველობას, ადრე თუ გვიან, საკუთარი ხალხის წინააღმდეგ ფარულ თუ აშკარა შეთქმულად აქცევს.

„კვირის პალიტრა“

შალვა ხაჭაპურიძე, პოლიტიკური პარტია „ჩვენი საქართველოს“ ლიდერი, ადვოკატი:

თუ სააკაშვილი კადაფივით მოიქცევა, ამ შემთხვევაში საერთაშორისო საზოგადოებას ამდენი წვალბა აღარ დასჭირდება. სააკაშვილის რეჟიმის წინააღმდეგ ჰააგაში სარჩელი უკვე შეტანილია და ეს სარჩელი დაუყოვნებლივ ამოქმედდება!

„ასავალ-დასავალი“

ბიბი ბურჯანაძე, „სახალხო კურების“ საინიციატივო ჯგუფის წევრი, მედიცინის სტრუქტურული მსახიობი:

იმ კაცისთვის, რომელიც დღეს ამ ქვეყნის პრეზიდენტად იწოდება, მთელი საქართველო არის განცხრომის საგანი და ადგილი და ამას არ უნდა შევეუთოთ! ეს არის მთავარი და მე სწორედ ახალგაზრდობაში ვხედავ იმ ძალასა და ენერჯიას, რაც ამ ქვეყნის შენებასა და ამ ბრძოლაში გამარჯვებას სჭირდება!

„ასავალ-დასავალი“

ვალერი ბელაშინი, პარლამენტის ყოფილი წევრი, პოლიტიკურ დეველოპერში მყოფი:

საკაშვილის ხელისუფლება საქართველოს მომავლისათვის იმდენად საშიშია, რომ ჩვენ დასაკარგი აღარაფერი გვაქვს. ეს უნდა იყოს გადამწყვეტი ბრძოლა ამ ტერორისტულ რეჟიმის წინააღმდეგ!

„ასავალ-დასავალი“

კუთინი აშშ-ის ქაღალდით შეუფოთებულია

რუსეთის პრემიერ-მინისტრი შეუფოთებულია აშშ-ის ქაღალდით. მისი თქმით, ის ძალიან იოლად იღებს გადაწყვეტილებებს საერთაშორისო არენაზე ძალის გამოყენებასთან დაკავშირებით. მისი თქმით, ბილ კლინტონის პრეზიდენტობის დროს ბელგრადს ბომბავდნენ, ბუშების დროს — ავღანეთსა და ერაყს. რიგში ლიბია, მოსახლეობის დაცვის მიზნით. „სად არის ლოგიკა და სინდისი?! არც ერთი და არც — მეორე!“ — განაცხადა პრემიერმა.

ირანი ოქროს ყიფილს

ინგლისის ბანკის წარმომადგენელმა ენდრიუ ბელიმ აშშ-ის ხელისუფლებას შეატყობინა, რომ ირანმა საერთაშორისო ბაზრებზე ოქროს შესყიდვა და დოლარის რეზერვებისგან გათავისუფლება დაიწყო. ბელის განცხადებით, „იმისათვის, რომ საკუთარი რეზერვები კონფისკაციისგან დაიცვას, ირანმა ოქროს შესყიდვა მნიშვნელოვნად გაზარდა“. თეირანი საერთაშორისო ბაზრებზე ოქროს ერთ-ერთი უმსხვილესი შემსყიდველია. ირანი თავისი 300-ტონიანი ოქროს რეზერვით იმ ქვეყნების ოცეულშია, რომლებიც ოქროს ყველაზე მსხვილ რეზერვებს ფლობს.

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

გიორგი გაბრიელაშვილი:
ხელისუფლებამ უნდა იცოდეს, რა მისამართზე იმყოფება მისი მოქალაქე და სად მოქაზნოს. მოქალაქე, რომელიც ეძებს თვება მითია, ახალ მისამართზე ცხოვრობს, ვალდებულია, ამ მისამართზე დაარეგისტრირდეს, იმის მიუხედავად, საცხოვრებელი მისი საკუთრებაა თუ არა.

მანკრძანებანი

ნანა კაკაბაძე,
უფლება-
დამცველი:

ბოლო 20-30 წლის მანძილზე ამდენი პატიმარი საქართველოში არ ყოფილა. მე სრული პასუხისმგებლობით მინდა განვაცხადო, რომ ციხეები გავსებულია უამრავი უდანაშაულო ადამიანით.

obieqtivi.net

ლევან ნახვაშვილი,
რეჟისორი:

დღეს ჩვენც პატიმრები ვართ და მხოლოდ ის განსხვავებულია, რომ ნამდვილი გისოსები არ გვაქვს წინ. ახლა ვაპირებ 10 წუთამდე მასალის გადაღებას. ჩემს ფილმში პირდაპირ იქნება ნაჩვენები მათი მხეცობა, ვინც სასჯელს იტყობს სისტემაში მუშაობს.

obieqtivi.net

ჯონ ბაიარლი,
აშშ-ის ელჩი
რუსეთში:

ვაშინგტონმა საქართველოს არმიისთვის იარაღის მსხვილ-მასშტაბიანი მიწოდება არ უნდა განახლოს. თუ ჩვენ საქართველოს სამხედრო დახმარებას აღმოუწუნებთ, რუსებმა, შენაძილა, აქტიურად შეუძლონ ხელი აშშ-ის მნიშვნელოვანი სტრატეგიული ინტერესების განხორციელებას. საქართველოს ჯარის შეიარაღება აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის მოსახლეობებში უდიდეს უკმაყოფილებას გამოიწვევს. ჩვენი მხრიდან ამგვარი პოზიცია პრეზიდენტ სააკაშვილს არ მოეწონება.

Взгляд

სონარ სუბარი,
„ქართული პარტიის“
თავმჯდომარე:

მე არ ვითხოვ სისხლისღვრას, მაგრამ ქართული პარტია მზადაა ნებისმიერი რადიკალური ქმედებისთვის. აქ იგულისხმება აქციები, თუ საჭირო გახდება, ბოლო ნაბიჯის გადადგმა. ადამიანებს უფლება აქვთ, თავისი უფლებები დაიცვან. თუ კუდი-ისა და სოლის ოფიცრები მათ უსწორდებიან, ადეკვატური ზომით უნდა დაიცვან თავი და ეს შეიძლება იყოს იმავე ძალის პროპორციული, რასაც ისინი იყენებენ — ეს იქნება ხელკეტხი თუ რამე სხვა საშუალება.

„მთელი კვირა“

ტოტალური კონტროლის ასაღმა მეთოდმა ბინების გაქირავება 20 პროცენტით გააძვირა

ხელისუფლების მიერ „რეგულაციურად“ მონათლულ ახალ საგადასახადო კოდექსში არსებულ ნაკლოვანებებს ეკონომიკის ექსპერტები ჯერ კიდევ ითვლიან და ხარვეზთა ნუსხაც დღითიდღე იზრდება. პირველი და გადასახადების გადამხდლებისთვის ყველაზე მტკივნეული საკითხი, ალბათ, მაინც გადასახადების ზრდაა. ამაზე, მართალია, არაფერი ჩანერეს კანონპროექტის განმარტებით ბარათში, მაგრამ ამ თემაზე ხალხისთვის სასარგებლო კონტექსტში არაერთხელ უსაუბრიათ ქვეყნის პრეზიდენტსა და მთავრობის წევრებს. ალბათ, ყველას ახსოვს სააკაშვილის შარშანდელი ინიციატივა, რომლის თანახმადაც, გადასახადების ზრდა და ახალი გადასახადების დაწესება საქართველოში მხოლოდ რეფერენდუმის გზით უნდა გადაწყვეტილიყო.

გისტრირება 51 ლარი ღირს. საშემოსავლო გადასახადის 20 პროცენტამდე გაზრდას უკვე გამოიწვია ბინების გაქირავების დაახლოებით 20 პროცენტით გააძვირა იმ შემთხვევაში, როდესაც დამპირავებელი ორგანიზაცია უცხოეთის მოქალაქეებს უფასოდ და-ბალფასიან სეზონებს, გაქირავების პროცესი ახალი წესის ამოქმედების შემდეგ გაძვირების პროცესი კიდევ უფრო ინტენსიური გახდება, რადგან გამქირავებელთა 70-80 პროცენტი შიმშობს, რომ კანონდარღვევას აღმოუჩენენ. ამიტომაც ურჩევნიათ, ბინა კანონის

სალომე კირვალაძე: ამ ხელისუფლებამ აღარ იცის, როგორ დაუსაჩიროს ხალხს ჯიბა. როდემდე შეიძლება ასე გაბრკალებდეს?! ჩემი შემოსავლის 70 პროცენტს ქირასა და გადასახადებში ვიხდი, 100 ლარს არ მჩრება მგზავრობისა და საკვებისთვის

ამ ქვეყნის მოქალაქეებისთვის სასიკეთოდ რომ არაფერი იცვლება, ეს უკვე ახალი ამბავი აღარაა. ახლახან კი ცნობილი გახდა, რომ ახალ კოდექსში გადასახადების ზრდა ბინის გამქირავებლებსაც შეეხება. ბინის გამქირავებლებისთვის 20%-იანი საშემოსავლო გადასახადის გადასახადი და ახალი გადასახადების განმარტებით ბარათში, მაგრამ ამ თემაზე ხალხისთვის სასარგებლო კონტექსტში არაერთხელ უსაუბრიათ ქვეყნის პრეზიდენტსა და მთავრობის წევრებს. ალბათ, ყველას ახსოვს სააკაშვილის შარშანდელი ინიციატივა, რომლის თანახმადაც, გადასახადების ზრდა და ახალი გადასახადების დაწესება საქართველოში მხოლოდ რეფერენდუმის გზით უნდა გადაწყვეტილიყო.

არსებული ნორმების ამოქმედების მექანიზმს ქმნის, რადგან დამქირავებლის მიერ რეგისტრაციის ვალდებულება ისედაც არსებობს. ჩემთვის ისაა ბუნდოვანი, როგორ შეძლების სახელმწიფო იმის გარკვევას, თუ ვინ სად ცხოვრობს. სალომე კირვალაძე, ბინის მქირავებელი: — ერთობაშიანი ბინა მაქვს დაქირავებული დიდუბეში 200 დოლარად. ორი დღის წინათ ბინის მეპატრონე მოვიდა და 50 დოლარით უნდა გავზარდო ბინის ქირა, რადგან კანონში ცვლილებები შევიდა და ქირის 20 პროცენტი სახელმწიფოს უნდა გადავუხადო. სასონარკვევითილებაში ჩავვარდი. ამ 200 დოლარსაც კლინს ვიხდი და დამატებით კიდევ 50 დოლარს გადასახადს ჩამსესახებოდა. მეპატრონისა და მესამის, ოჯახში უმუშევრები არიან, ქმარი სახელმწიფო სამსახურში მუშაობდა, ასაკის გამო გაათავისუფლეს და

ამ ბინით ირჩენენ თავს. ყველაზე მიმიღეს ეს ახალი კანონი მაინც ბინის დამქირავებლებზე აისახება. ჩემი მეპატრონის მსგავსად, ალბათ, სხვებზე გააძვირებენ ქირას. ამ ხელისუფლებამ აღარ იცის, როგორ დაუსაჩიროს ხალხს ჯიბა. როდემდე შეიძლება ასე გაბრკალებდეს?! ჩემი შემოსავლის 70 პროცენტს ქირასა და გადასახადებში ვიხდი, 100 ლარს არ მჩრება მგზავრობისა და საკვებისთვის. თვიდან თვემდე როგორ ვარსებობ, მე თვითონ მივიკრძ.

დაცვით გააქირაონ და, შესაბამისად, გაზრდილი თანხები ქირის გადასახადში ასახონ. რაც შეეხება დანარჩენ 20-30 პროცენტს, ისინი ყველაზე დაბალფასიანი, პერიფერიულ უბანში არსებული ბინების მფლობელები არიან, რომლებიც დამქირავებლებს წინასწარ გააფრთხილებენ, შემომხეობის შემთხვევაში განაცხადონ, რომ ბინის მეპატრონის ნათესავები არიან და იქ უფასოდ ცხოვრობენ. ასე რომ, სწორედ ეს სეგმენტი დაუმალავს სახელმწიფოს გადასახადებს, რაც, სოციალური ფონიდან გამომდინარე, ბუნებრივია. დარეგისტრირების წესი ვერც წყლისა და დასუფთავების გადასახადის საკითხს მოაგვარებს, რადგან ხელშეკრულება ორ მხარეს შორის იდება და მასში არაა განსაზღვრული, რამდენი კაცი იცხოვრებს ბინაში. შესაბამისად, ფიქსირებული გადასახადი ნებისმიერ შემთხვევაში ერთ სულზე მოვა.

ლილი მიროტაძა

**რადიკალიზაციის უსაფრთხო
კალიფორნიას მიაღწა**
რადიკალიზაციის უსაფრთხო კალიფორნიას მიაღწა, რომელიც „ფუკუსიმას“ ერთი რეაქტორის აფეთქების შედეგად წარმოიშვა, წყნარი ოკეანე გადაკვეთა და კალიფორნიის სამხრეთ სანაპირომდე მიაღწია. რადიკალიზაციის გამოსხივების დონე არ კონკრეტდება. მეცნიერთა აზრით, უარეს შემთხვევაში, შლეიფის გამოსხივებამ, შესაძლოა, ადამიანების ჯანმრთელობაზე უმნიშვნელოდ იმოქმედოს.

რადიკალიზაციის უსაფრთხო კალიფორნიას მიაღწა
რადიკალიზაციის უსაფრთხო კალიფორნიას მიაღწა, რომელიც „ფუკუსიმას“ ერთი რეაქტორის აფეთქების შედეგად წარმოიშვა, წყნარი ოკეანე გადაკვეთა და კალიფორნიის სამხრეთ სანაპირომდე მიაღწია. რადიკალიზაციის გამოსხივების დონე არ კონკრეტდება. მეცნიერთა აზრით, უარეს შემთხვევაში, შლეიფის გამოსხივებამ, შესაძლოა, ადამიანების ჯანმრთელობაზე უმნიშვნელოდ იმოქმედოს.

რადიკალიზაციის უსაფრთხო კალიფორნიას მიაღწა
რადიკალიზაციის უსაფრთხო კალიფორნიას მიაღწა, რომელიც „ფუკუსიმას“ ერთი რეაქტორის აფეთქების შედეგად წარმოიშვა, წყნარი ოკეანე გადაკვეთა და კალიფორნიის სამხრეთ სანაპირომდე მიაღწია. რადიკალიზაციის გამოსხივების დონე არ კონკრეტდება. მეცნიერთა აზრით, უარეს შემთხვევაში, შლეიფის გამოსხივებამ, შესაძლოა, ადამიანების ჯანმრთელობაზე უმნიშვნელოდ იმოქმედოს.

რადიკალიზაციის უსაფრთხო კალიფორნიას მიაღწა
რადიკალიზაციის უსაფრთხო კალიფორნიას მიაღწა, რომელიც „ფუკუსიმას“ ერთი რეაქტორის აფეთქების შედეგად წარმოიშვა, წყნარი ოკეანე გადაკვეთა და კალიფორნიის სამხრეთ სანაპირომდე მიაღწია. რადიკალიზაციის გამოსხივების დონე არ კონკრეტდება. მეცნიერთა აზრით, უარეს შემთხვევაში, შლეიფის გამოსხივებამ, შესაძლოა, ადამიანების ჯანმრთელობაზე უმნიშვნელოდ იმოქმედოს.

შპს „კოლხა“ ახალციხე-ნიმნოწინდის გზის მონაკვეთის ტენდერი მოიგო და გიუჯატიდან ლამის ნახევარი მილიონი გადაურიცხას. მას „ნაციონალურ“ ყულაბაში 40 ათასი ლარი უშუბანია. მერაბიშვილის სამფლობელო გზის ამ მონაკვეთის მშენებლობას მის ახლო გარემოცვას უკავშირებენ. არის თუ არა ჩარეული სამცხე-ჯავახეთში გზების ინფრასტრუქტურის საქმეში ამირან მესხელის ძმა, ვერ გეტყვით, თუმცა მისივე გარემოცვიდან ცნობილია, რომ რეგიონში მესხელის ძმის გარეშე ჩიტი არ დაფრინავს.

ცოტა ხნის წინათ პრესაში გამოქვეყნდა იმ კომპანიების სია, რომლებმაც „ნაციონალურ მოძრაობას“ საარჩევნოდ ფული უფუქაშეს. ეს სია ცესკოში ოფიციალურად შეიტანა მმართველმა პარტიამ და იმ კომპანიების მონაცემებს მოიცავს, რომელთაც „ნაციონალური მოძრაობის“ საარჩევნო ყულაბაში შეიტანეს საარჩევნო შესანიერი. მმართველი გუნდი ხშირად საკუთარ ყულაბას ტერორით ავსებს, მაგრამ არის გამონაკლისებიც, როცა „ხელი ხელს ბანს“ პრინციპით მოქმედებენ მსხვილი კომპანიები და ხელისუფლების წარმომადგენლები.

რატომ ურისხვან «ნაციონალურ მოძრაობას» საარჩევნო ყულაბაში ფულს მენარჩევი?

კომპანიები, რომლებიც ადგილობრივი არჩევნების დროს „ნაციონალურ მოძრაობას“ ფულს ურიცხავენ, არც მეტი, არც ნაკლები, ის შპს-ებია, რომლებიც სახელმწიფო ტენდერებს უპრობლემოდ იგებენ და ასიათასიან შესყიდვებს ხსნიან, ანუ კერძო კომპანიებს ვერ მიაქვთ სახელმწიფო ბიუჯეტიდან ფული და მერე იმავე ფულს უკან, „ნაციონალური მოძრაობის“ საარჩევნო ყულაბაში მიაქვთ ცულაბენ. გამოადის, რომ საბოლოო ჯამში ჩვენი შეგროვებული ბიუჯეტიდან კერძო ბიზნესმენებსაც ვაჭმევთ და სახელისუფლო პარტიასაც.

მილიონი გადაურიცხეს. მას „ნაციონალურ“ ყულაბაში 40 ათასი ლარი უშუბანია. მერაბიშვილის სამფლობელო გზის ამ მონაკვეთის მშენებლობას მის ახლო გარემოცვას უკავშირებენ. არის თუ არა ჩარეული სამცხე-ჯავახეთში გზების ინფრასტრუქტურის საქმეში ამირან მესხელის ძმა, ვერ გეტყვით, თუმცა მისივე გარემოცვიდან ცნობილია, რომ რეგიონში მესხელის ძმის გარეშე ჩიტი არ დაფრინავს. როგორც ლეიბორისტები აცხადებენ, სწორედ მის სახელს უკავშირდება ჯავახეთში მიმდინარე ინფრასტრუქტურული სამუშაოები, ერთ-ერთი არასამთავრობო ორგანიზაციის „გაგლით“.

„ნაციონალ“ დეპუტატს — კაკო ბობოხიძეს, გორა თევდორაძეს, ასევე ქალაქის მერსა და „ნაციონალურ“ ელიტას ასახელებს. შპს „ამბასადორს“ მოსკოვში მოღვაწე ბიზნესმენების — შარანგიების სახელი უკავშირდება. ამიტომაც ყველაზე მსხვილი სატენდერო ლუკმა, რომელიც ქალაქის მერიის შესყიდვების სამსახურმა გამოიტანა (თბილისის სამარშრუტო ქსელი თავიდან ბოლომდე), მათ ერგო. შპს „ამბასადორის“ 80 ათასი ლარი პარტიულ ანგარიშზე, აბა, რა მოსატანია იმ მილიონებთან, რომლებიც მარშრუტების ქსელმა მათ ჯიბეებს უნდა შეჰმატოს.

შპს „ტრანსერვისის“ 3 ათასი ლარი აქვს გადარიცხული „ნაციონალური მოძრაობის“ ყულაბაში, „იბერია სერვისის“ კი — 30 ათასი ლარი, ხოლო „თეგეტა მოტორისის“ სათაო ოფისის — 100 ათასი ლარი, მის ფილიალებს დამატებით კიდევ — 100-100 ათასი ლარი. ეს კომპანიები კი უპრობლემოდ იგებენ ტენდერებს შინაგან საქმეთა სამინისტროს შესყიდვებში. აი, ფაქტებიც: საპატრულო დეპარტამენტების შესყიდვების მიხედვით: საპატრულო პოლიციის დეპარტამენტმა აპტონანდისის შესყიდვებზე გამარჯვებული და, როგორც ირაკლია, ამტომანქანების საბურთალოსი შპს „თიბეტი“ მოტორსს, „ჯორჯის სპანს“, „თი ჯი ემ გრუპს“, „ტრიოტა ცენტრი თბილისის“ 444260,80 ლარი გადაუხადა.

62300-ლარიანი შესყიდვით თანხამ ალარაზარს მამხობი მილიონიან შესყიდვებზე, რასაც „რომპეტროლ საქართველო“ და ნავთობკომპანიები ახორციელებენ და რომელიც მოწოდებულია არიან სახელმწიფო უწყებებში სანავთობის შესაქმნელად გამოცხადებულ ტენდერებში. იმავე თავდაცვის სამინისტროს ტენდერებშია „ჯეომეტროლ ჯგუფიც“, რომელსაც ბიუჯეტიდან 690 ათასი ლარი აქვს ტენდერით მოხსნილი. შპს „სოფთმასტერს“, „ნაციონალური მოძრაობის“ ყულაბაში გადარიცხული აქვს 15 ათასი ლარი. სამაგიეროდ, „სოფთმასტერს“ თავდაცვაში კარგად უყობა: ჯერ 412 ათასი ლარი მოუხსნია თეთრელის კომპლექტაციის შესყიდვაში, ხოლო შემდეგ დამატებით კიდევ საკმაოდ ყუათიან ტენდერებში გაუმარჯვია.

მეგრული

დავით თარხან-მოურავი, „საერთო-სახალხო წინამძღვრების მოძრაობის“ თავმჯდომარე:

საქართველოს ხელისუფლებამ ქვეყანა ციხედ გადაქცია და თითოეული მოქალაქე პატიმარია. საპატიმრო დანესეზულეებში 40 ათასამდე მსჯავრდებული იხდის სასჯელს, რაც საგანგაშო ციფრია და საერთაშორისო საზოგადოების მოთხოვნაცაა, რომ საპატიმროებში მსჯავრდებულების რაოდენობა 5 ათასს არ აღემატებოდეს.

ნუკრი თანთარი, რეჟისორი:

რა თქმა უნდა, პროტესტის უფლება ყველას აქვს, მაგრამ ძველი სახეები, ვინც ერთხელ უკვე იყო ხელისუფლებაში და ასე გვაზარალა, ისევ სათავეში აღარ უნდა მოვიდნენ. მათივე პოლიტიკური იმიჯისთვის იქნება უკეთესი, თუ შემდეგ წრეზე თავს შეკავებენ.

ბელა ნიკოლაიშვილი, ადვოკატი:

მერაბიშვილი, გამომდინარე იმ შესაძლებლობიდან, რაც მან ხელისუფლებაში ყოფნის დროს გამოამჟღავნა, ალბათ, მაინც საბოლოოდ იმის სასარგებლოდ დაიკავებს პოზიციას, ვის მხარესაც ძალა გადაიხრება. ამ შემთხვევაში უფრო პერსპექტიული ბოკერია იქნებოდა. არადა, ძალოვანი უწყებების მხარდაჭერის გარეშე კავიერასა და ნებისმიერ სხვასაც ვაჭყობდა ხელი-სუფლების შენარჩუნება.

მურმან ღუმბაძე, რესპუბლიკური პარტიის აჭარის ორგანიზაციის ყოფილი ხელმძღვანელი:

18 მარტს, აჭარაში რესპუბლიკური პარტია გარდაიცვალა. რეგიონალურად რომ ეს პარტია დაიშლება, ჩემი პარტიიდან გარიცხვის გამო კი არა, თურქეთ-საქართველოს შორის „კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის“ ხელშეკრულების გარეშე ერთსულოვნების გამო.

შპს „ზიმოს“ ლობისტად ნღების განმავლობაში მანა ნადირაძის ქმარი ითვლებოდა. ამ კომპანიამ ახლანაც მოიგო სახელმწიფო ტენდერი საავტომობილო გზების დეპარტამენტში, ხოლო მანამდე მან 20-კილომეტრიანი მონაკვეთი გააკეთა სენაკი-ფოთის სარფის მონაკვეთის ხაზზე. „ტრანსიოლ ჯგუფს“ დღემდე ამირან მაჭუჩაძე უძღვება. მას გივი თარგამაძის დედადამუდგო იცნობის დამუშავებში 2010 წლის 25 თებერვალს 5000 ლარი გადაურიცხა „ნაციონალურ“ ყულაბაში. როგორც ჩანს, ცოტავე ტენდერებიდან ამონაგები თანხები. სატენდერო მონაცემებში ფიქსირდება შპს „კოლხი“, რომელმაც ახალციხე-ნიმნოწინდის გზის მონაკვეთის ტენდერი მოიგო და რომელსაც ბიუჯეტიდან სატენდერო წინადადებათი ლამის ნახევარი

აბსოლუტურად ყველა ფიკსას, როგორც ქუთაისის ინფრასტრუქტურულ სამუშაოებში იღებს მონაწილეობას, „გაყუთი“ აქვს მიტანილი სახელისუფლო პარტიებში. ამაზე, სხვათა შორის, სახელისუფლო პარტიაშიც ხუმრობენ: ჩემი ოქრო — ჩემთანაო! „იბერია 21“, შპს „კომფორტი“, შპს „იმერეთი“, „ქუთაისი 2006“, „ნიკოილი 9“ და ა.შ. ეს ის კომპანიებია, რომლებიც ადგილობრივ ტენდერებს ხშირად იგებენ. მაგალითად, ქუთაისის კორტების, სტადიონისა და სხვა ინფრასტრუქტურული ობიექტების მშენებლობაში აქვს მიღებული მონაწილეობა შპს „იბერია“ და შპს „კომფორტს“, რომელთა უკანაც ადგილობრივი ოპოზიცია

დამატებით, ცალკე გამოცხადდა ტენდერი „მშვიდის-5“-ის ხუნდების და ფილტრელონისძიების მშენებლობაში აქვს მიღებული მონაწილეობა შპს „იბერია“ და შპს „კომფორტს“, რომელთა უკანაც ადგილობრივი ოპოზიცია

დამატებით, ცალკე გამოცხადდა ტენდერი „მშვიდის-5“-ის ხუნდების და ფილტრელონისძიების მშენებლობაში აქვს მიღებული მონაწილეობა შპს „იბერია“ და შპს „კომფორტს“, რომელთა უკანაც ადგილობრივი ოპოზიცია

ეს კიდევ არაფერი, კომპანია „ჯი აი ჯი“-ს, რომელმაც „ნაციონალურ მოძრაობას“ 100 ათასი გადაურიცხა, რამდენიმეჯერ აქვს მოგებული ტენდერი თავდაცვის სამინისტროში მარშუტის შექმნაზე და გატანილი აქვს ჯერ 70 ათასი ლარი, ხოლო შემდეგ —

აბსოლუტურად ყველა ფიკსას, როგორც ქუთაისის ინფრასტრუქტურულ სამუშაოებში იღებს მონაწილეობას, «გაყუთი» აქვს მიტანილი სახელისუფლო პარტიებში

იაპონიაში გირთვული საფრთხის დონე გაზარდა

იაპონიაში ატომური ელექტროსადგურ „ფოკუსიმას“ მიმდებარე ტერიტორიაზე რადიაციის საგანგაშო დონე მაქსიმალურ 7-შკალიან სისტემაში 4-დან 5-მდე გაზარდა. აღნიშნულ ელექტროსადგურზე რადიაციის დონე 1986 წელს ჩერნობილის ბირთვული კატასტროფის შედეგად დაფიქსირებულ გამოხივებაზე ორი დონით დაბალია. გაეროს ბირთვული უსაფრთხოების სააგენტო აცხადებს, რომ ყველაწინადად ცდილობს სიტუაციის სტაბილიზებას.

ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარე და ლიტვის საგარეო საქმეთა მინისტრი აუდრონიუს აუბადალის რუსეთსა და საქართველოს ურთიერთობათა ნორმალიზებისათვის დიალოგის დაწყებისაკენ მოუწოდებს. „ჩვენ ყველაფერს გავაკეთებთ, რომ საქართველომ და რუსეთმა ღია დიალოგი აწარმოონ. მხარეებს შორის ნდობა უნდა აღდგეს. ამის ერთ-ერთი საშუალება უნდა იყოს დისკუსიები და ეს ფორმატი უნდა შენარჩუნდეს“, — განაცხადა ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარემ.

ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარე და ლიტვის საგარეო საქმეთა მინისტრი აუდრონიუს აუბადალის რუსეთსა და საქართველოს ურთიერთობათა ნორმალიზებისათვის დიალოგის დაწყებისაკენ მოუწოდებს

ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარე და ლიტვის საგარეო საქმეთა მინისტრი აუდრონიუს აუბადალის რუსეთსა და საქართველოს ურთიერთობათა ნორმალიზებისათვის დიალოგის დაწყებისაკენ მოუწოდებს. „ჩვენ ყველაფერს გავაკეთებთ, რომ საქართველომ და რუსეთმა ღია დიალოგი აწარმოონ. მხარეებს შორის ნდობა უნდა აღდგეს. ამის ერთ-ერთი საშუალება უნდა იყოს დისკუსიები და ეს ფორმატი უნდა შენარჩუნდეს“, — განაცხადა ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარემ.

„რომელ ადამიანს მოუბრუნდება ენა ნონა გაფრინდაშვილის წინააღმდეგ. ნონა ნამდვილად უნდა იყოს ლიდერი. მხრებით ზიდავს საპარტიო მსოფლიოს სიყვარულს და, როცა ადამიანს ასეთი ცხოვრებით უცხოვრია, მას დაეჯერება. მაგრამ რას იზამს მართლმონა? იმ ბაბრთინაშვილი მსახიობები, კერძოდ, ესაქმ გადასარევი თავის შემოქმედებაში, მაგრამ მისი ასეთი გამოსვლები და არტისტიზმი სასაცილოდ ჩანს“

ინტერვიუ როგორ მოიხსიერო, ის კახი ინტელიგენტი არაა!

ბოლო დროს ქვეყანაში მიმდინარე პოლიტიკურ მოვლენებზე, იმაზე, ე.წ. დომინოს პრინციპით ჩვენამდეც მოაღწევს თუ არა ტუნისსა და ეგვიპტეში განვითარებული მოვლენები და მიაჩნია თუ არა ხელისუფლების შეცვლის შემდეგ ვინმე საიმედოდ ოპოზიციურ სექტორში, „საქართველო და მსოფლიოს“ პოეტი თემურ ჩალაბაშვილი ესაუბრა.

— ბატონო თემურ, შესაძლებელია თუ არა ჩვენშიც მოხდეს სოციალური ამბოხება?

— ჩვენი ქვეყანა ამ ქვეყნებისგან იმით განსხვავდება, რომ ბევრად პატარაა. მეორე, და რაც ყველაზე მთავარია, ყველამ დაინახა, არ გამოვდევით პროტესტის ქვეყნად. ვერ შევძელით ეს. იქამდე მიიყვანა ჩვენმა მთავრობამ ხალხი, რომ ვინც უნდა ხმას იღებდეს, ვეღარ იღებს. ვერც ოპოზიციამ ივარგა. იკეხნინან, ამდენ კაცს გამოვიყვანოთ, ამ თვეში ასე იქნება, ისე იქნება, მაგრამ რეალური შედეგი არ ჩანს. აღარ დაგვადგა საშეუღო.

— ხშირად საყვედურობენ ოპოზიციური პარტიები საზოგადოებას პასიურობის გამო. საზოგადოების პასიურობა ნაწილობრივ იმითაც ხომ არ არის განპირობებული, რომ ხალხი არ ენდობა ოპოზიციას?

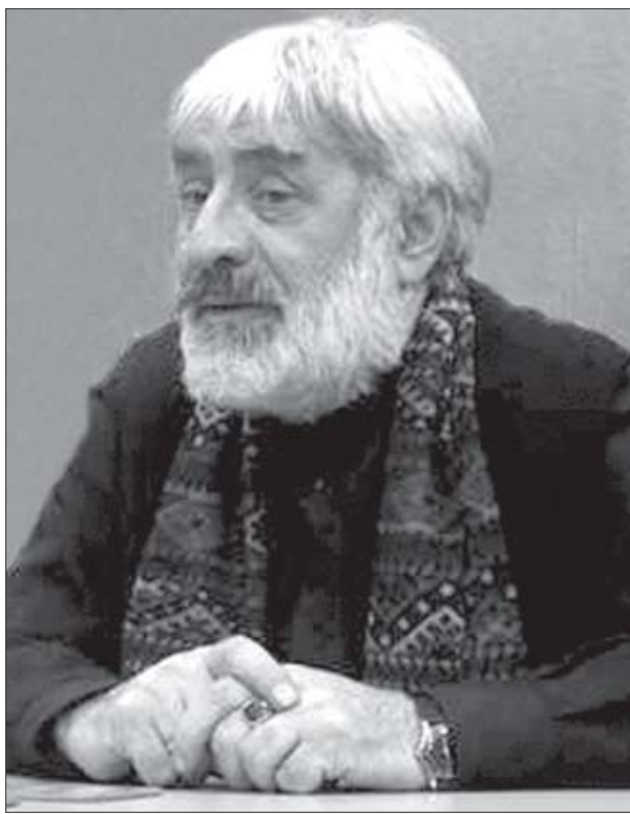
— ხელისუფლებაც და ოპოზიციაც ისეთი გვყავს, როგორც ერთი ვართ. რა ხალხიც ვართ, ისეთი პრეზიდენტიც გვყავს. ოპოზიციას ასე ხელალებით არ ვამტყუნებ, მაგრამ რამდენიმეჯერ გვქონდა საშუალება, რომ რაიმე შედეგისთვის მიგვეღწია, მაგრამ მერე ყველა ოპოზიციონერს ერთად მოუწინააღმდეგებოდა. ერთი ადამიანის ამორჩევა არ ვიცით. გასაგებია, რომ ადამიანები ერთობლივად ქმნიან სიკეთეს, მაგრამ ასეთ შემთხვევაში აუცილებელია ერთი ლიდერი, ყველას ლიდერობა არ გამოვა. შეიძლება შეიქმნას საკოორდინაციო საბჭოებიც.

ამას წინათ ვესწრებოდი „სახალხო კრების“ შეხვედრას, რომელსაც ნონა გაფრინდაშვილი ხელმძღვანელობს. არც იქაა სიმყარე. როცა ადამიანებს ადრე არ სჯეროდათ ბურჯანაძის, ვერც ახლა დაუჯერებენ. ერთხელ თუ ადამიანმა სახელი გაიტყუა... ხომ იცით? ასეა პოლიტიკაშიც. რომელ ადამიანს მოუბრუნდება ენა ნონა გაფრინდაშვილის წინააღმდეგ. ნონა ნამდვილად უნდა იყოს ლიდერი. თავისი მხრებით ზიდავს საპარ-

ტივლოს სიყვარულს და, როცა ადამიანს ასეთი ცხოვრებით უცხოვრია, მას დაეჯერება. მაგრამ რას იზამს მართლმონა? იმ (შეყრილი არ მინდა ვაკადემო მათ) ბაბრთინაშვილი მსახიობები, კერძოდ, ესაქმ გადასარევი თავის შემოქმედებაში, მაგრამ მისი ასეთი გამოსვლები და არტისტიზმი სასაცილოდ ჩანს. ამის დრო არ გვაქვს, არც — იმის საშუალება, რომ ხმალი ავიღოთ და არც იმის, რომ მაღალფარდოვანად ლექსები ვიკითხოთ ტრიბუნებელს და მსმენელს ველაპარაკოთ ასე. ეს არის ზედმეტი ფანატიზმი. დიდი ხელოვანია ის თავის საქმეში, მაგრამ ვერავითარ ამინდს ვერ შექმნის „სახალხო კრებაში“.

ჭკვიანი ხალხიც ბრძანდება იმ, ელიზბარ ჯაფარიძე, გიანაურჯანაძე, ჩვენი მემორანდუმები. მამათ სიკვდილიანი განცხადებით, ღმერთმა დიდხანს მიცხოვროს ისინი, მაგრამ საკითხი არ არის რამაა რამაა საჭირო. ჩამი აზრით, ისავე ჩვენ ვართ საჭირო — ხალხი, ვინც გამოვლენს და ჩვენს სიტყვას ვიტყვით. ხალხმა უნდა აიღოს ინიციატივა და არა ოპოზიციონერმა. ისინიც ხალხი არიან, მაგრამ თვითონ საპარტიო-ლოს მოქალაქეებმა უნდა ავიღოთ ინიციატივა საკუთარ თავზე და ხელი-სუფლებას ჩაუდგათ სათავეში.

შეიძლება ვინმე ოპოზიციონერმა მითხრას, თქვენ რას აკეთებთ? ვაკეთებ. ჩემი საქმე სიტყვაა და ვიბეჭდები, ვწერ, ვდგავარ არა მხოლოდ ტრიბუნაზე, ჩემს არსებობას პრესაშიც ვადასტურებ და, თუ საჭირო გახდა, ჩასატანებლები გავხდეთ კედელში საქართველოსთვის, ნუ ჩამითვლის ამას ვინმე ურავატრიოტიზმად, მაგრამ ამასაც შეუძლებ. მე არ მოვდივარ გუმბინდვლიდან. არც ერთი თანამდებობიდან არ ვადმოვმტარვარ, არავის გამოუშვებ ვარ და მერე არ დამწყია ოპოზიციო-

თემურ ჩალაბაშვილი: სისხლის დაღვრის მოხერხება არ ვარ, მაგრამ ასე, თავისი ნებით, არც ერთი თანამდებობის პირი თანამდებობას არ დატოვებს, მითუმეტეს — ჩვენი პრეზიდენტი

ნერობა. ეროვნულ მოძრაობას ჯერ კიდევ ბევრი ვუერთდებოდი, ჩემს მეგობრებთან ერთად, როცა ამ მოძრაობას სული ედგებოდა.

— ხელისუფლების შესაცვლელად რა უნდა მოხდეს და რამდენად არის დღეს ჩვენი საზოგადოება მზად გადაიწყვეტს ბრძოლისთვის?

— სანამ პავლე მოვიდა, პეტრეს ტყავი გააძვრესო, ისე მოგვდის. მზად რომ ვიქნებით, უფრო დამაჩანაკებელი და გაუბედურებული ვიქნებით. მე რომ მკითხოთ, ეს ყოველდღიურობის საგნად უნდა იქცეს. ჩვენ რომ ჩვენ-ჩვენი საქმე ვაკეთოთ, საკუთარ თავს კარგად უნდა ჩავუღრმავდეთ, ამას გადადებ-გადმოდებ ალარ უნდა. ეს ამ გაზაფხულშივე უნდა დაიწყოს. სისხლის დაღვრის მომხრე არ ვარ, მაგრამ იმასაც ვუწოდებ ჩვენს სიტყვას, რომ ასე, თავისი ნებით, არც ერთი თანამდებობის პირი თანამდებობას არ

დატოვებს, მითუმეტეს — ჩვენი პრეზიდენტი.

— ხშირად ახალგაზრდებს ქვეყანაში მიმდინარე პროცესების მიმართ გულგრილ და მოკიდებულებას საყვედურობენ. თქვენი თაობა განსხვავებული იყო?

— ჩემი თაობიდანაც შეიძლება გულგრილი იყოს ვინმე და ახალგაზრდებიდანაც. არ მიყვარს ცალმხრივი შეხსენებები, რომ იტყვიან ხოლმე, კალიან ცუდი თაობა მოვიდაო. კალიან ცუდი თაობაც დაგვხვდით შეიძლება და იმით. „სახალხო კრებაშიც“ გამოჩნდა ახალგაზრდათა ჯგუფი, მაგრამ რატომღაც ლენინურ-სტალინური დროშების ფრიალს მაგონებს ეს ყველაფერი.

ვაუჩერებს რომ გვირიგებენ და გვაჩვენებენ ხელში, უფრო გვაგვიუყენ აბით. ზოგი იმასაც იხახის, როგორ ზრუნავს ჩვენი ხელისუფლება ჩვენზე. გზები გაკეთდა თურმე... შეიძლება ამისთვის მაღლობებიც უნდა ვიყოთ. ახალგაზრდობას რა ბავშვობა უნდა — რა მამაღმერთსაც ვუჩვენებთ, იმას ბაბაქათ-

ნონა. სულიერად შემძრამას წინათ ნანახმა სიუჟეტმა. ახალგაზრდობა სრულიად უნივერსია. ზოგიერთმა, შოთა რუსთაველი რომ მთავარ იყოს, ისიც არ იცის. სამაგიეროდ იცის საბავშვო ორინტაციონი ადამიანები — ჩვენი მომღერლები, მოგლაპილე ხალხი.

— ცნობილი ფაქტია, რომ ხელისუფლებას ყველა სფეროში ჰყავს ფავორიტები. თუ „ხელმწიფის ნაწი“ არ ზიხარ, ისე ამ ქვეყანაში ვერაფერს მიაღწევ. საკუთარ თავზე თუ გამოსცადეთ ეს ყოველივე?

— გეთანხმებით, და ჩემ თავზეც გამოვცადე. ეს გმირობა არაა, მაგრამ არც ერთი მთავრობის ნაწი იმიტომ არ ვმდარავარ, რომ, ჯერ ერთი, არც ჩამისვამდნენ, — არც ჩავუჯდებოდი. არც ის ფიგურა ვიყავი, ნაწი ჩასაჯდომად ვინმეს მივუყვებო. მაგრამ ზოგჯერ ტაძრის მშენებლობისთვის კენჭი უფრო დიდ როლს ასრულებს, ვიდრე ლოდი. მგონია, რომ ვიყავი სამშობლოს ის ერთი კენჭი, არც ერთ

თუ რუსეთზე? ზოგს არც ერთი უნდა, ზოგს ორივე ერთად ურჩევნია. ზოგს მიაჩნია, რომ — ან ერთი, ან მეორე...

— თვითონ ამერიკისა და რუსეთის ურთიერთობა გასარკვევი. არავის ეგონოს, რომ ორი დიდი ვეშაპი როცა იბრძვის, იქ ვირთხის ადგილი იყოს. ამჟამად საქართველო ვირთხაა. ამჟამად ამერიკის ხასიათს ვემორჩილებით, მაგრამ, ვიცით ჩვენ, რა შეთანხმება აქვს ამერიკას რუსეთთან? განა ასე, ხელალებით დაუპირისპირდებიან ერთმანეთს ამხელა სახელმწიფოები ჩვენი გულითვის. ეს ხომ მსოფლიო ომი იქნება. ამდენი კატასტროფები, წყალდიდობები ჩვენი ცოდვების ნიადაგზე ხდება, მსოფლიო ცოდვების. მესმის, რომ ვერ გაეცქვი გლობალიზაციის პროცესს, მაგრამ ეს ჩვენთვის, პატარა ერისთვის, დამლუპველი იქნება.

— როგორ წარმოგადგენიათ ხელისუფლების შეცვლის პროცესი? თქვენი აზრით, ხელისუფლება რომც შეიცვალოს, ხედავთ ოპოზიციურ სექტორში ვინმე საიმედოს?

არასასურველ კედელში რომ არ ჩავეტანებოდი და არც ჩავეტანებო, სანამ ცოცხალი ვარ.

— ხელისუფლება ამ ბოლო დროს საკუთარი ინტელიგენციის შექმნას ცდილობს. რას ფიქრობთ ამასთან დაკავშირებით?

— ინტელიგენცია თუ ინტელიგენციაა, მასთან მაინც არ დადგება. ხშირად მითქვამს, რომ ინტელიგენციის ჩამორიგებით და სახალხო ნობათებით ინტელიგენცია რომ მოისყიდოს, ის ინტელიგენცია კი არა, კუჭის მონა კაცია. არ ველაპარაკებ იმ უბედურ ხალხზე, ორ კაპიკ პენსიას რომ იღებს. დანარჩენი, ვინც ამათი ნასუფრალით იკვებება, ყველა მათხოვარი ინტელიგენციაა. მიზანს სიტყვაში „ჩარეცხილება“ სწორად მათზეა იმედგამოჭრილი. გვყავს ისეთი მხარეები, რაჟისორები, რომლებსაც ისე არ უჭირთ, რომ ამათკან ხელი ჰქონდეთ განვადი. ღმერთი, რჯული, დაგვრჩა თავმოყვარე ხალხი. არა ვართ მთლად ნამხდრები ჯერჯერობით.

— ხშირად მსჯელობენ იმაზე, რომელ ქვეყანასთან უნდა ვიყოთ უფრო დაახლოებული, რომელზე ვიყოთ ორიენტირებული — ამერიკაზე

— ჩემი მოკლე ჭკუით (ქიზიყი იციან ასე და მეც ქიზიყი კაცი ვარ) ხელისუფლების შეცვლა-შემოცვლა ბევრის არაფრის მომტანია. ეგები ის შეცვლილები, რომლებიც ამ ხელისუფლებამ დაუშვა, აღარ განმეორდეს. მემინია, რომ ამ ოპოზიციურ პარტიებში პატარა „მიზან-პარტი“ დენდა? სწორად. საკამარისია, ვინმეა საბაგი მოირობოს, მყისვე მხრებანგაღვი ნება. ესაა ქართული ნაწი. არ ვფიქრობ, რომ ამ ხელისუფლების წასვლისთანავე რადიკალური ცვლილება მოხდება და მათთვისაც ავსებამდებო. მაგრამ წინა კაცის დასჯით, ხომ შეიძლება, უკანა კაცი გაფრთხილდეს? შესაცვლელი რომაა ეს ხელისუფლება, გარდაუვალია, მაგრამ ვისით და როგორ, ეს ჩემი საქმე არაა. მე, ერთი რიგითი ქართველი, იქ ვიდგები, სადაც სიმართლეს დავინახავ და საითაც სასიკეთოდ მოტრიალდება ჩემი ქვეყნის ბედი. მე პოეტი ვარ. პოეტი როცა უძლოდა ვარს, ტყვიასაც ახლიდნენ, მაგრამ ისინი სხვა წონის ადამიანები იყვნენ — ილია, აკაკი.

ვინც ამათი ნასუფრალით იკვებება, ყველა მათხოვარი ინტელიგენციაა. მიზანს სიტყვაში „ჩარეცხილება“ სწორად მათზეა ზედგამოჭრილი

ესაუბრა
ლილი მიროტაძა

არსენალი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

მითვისება აპლომარსიდან დინასხს ავითქება ცაში, მაგრამ მათ არ იცოდნენ, რომ მათი სოფლისკენ მოსნი თარგობითი ბომბი მოფრინავდა. წესით, ბომბები ნელა, პარაშუტებით უნდა დაშვებულყო, მაგრამ სამი ბომბის პარაშუტი არ გაიხსნა; ისინი 300 კმ/სთ სიჩქარით ვარდებოდა.

მოკლედ

რუსეთი სტრატეგიულ არსენალს ზრდის

რუსეთის თავდაცვის მინისტრის ანატოლი სერდუკოვის განცხადებით, 2011 წელს თავდაცვის სამინისტრო შეიძენს 36 ბალისტიკურ სტრატეგიულ რაკეტას, ორ სტრატეგიულ ატომურ სუბმარინას, 20 საჰაერო ბაზირების სტრატეგიულ ფრთოსან რაკეტას, 35 თვითმფრინავს, 109 ვერტმფრენს, 3 მრავალმიზნობრივ ატომურ სუბმარინას, ერთ საბრძოლო ხომალდს და 21 საზენიტო სარაკეტო კომპლექსს.

ირანი მოსაიჭარ ფლოტს აკლიაჩავს

სააგენტო „Fars“-ის ცნობით, ირანი ბრიტანული „Bladerrunner 51“-ის ბაზაზე სწრაფმავალი კატარღების მასშტაბურ წარმოებას იწყებს. ამ კატარღის წონა 16 ტონაა, სიგრძე — 15,5 მეტრი, სიჩქარე — 65 კვანძი (120 კმ/სთ). კონტრა-ადმირალ ალი ფადავის თქმით, კატარღები რაკეტებით აღიჭურვებიან. ექსპერტთა ვარაუდით, ეს „Hoot“-ის ტიპის რაკეტები იქნება, საბჭოთა „Шквал“-ის ირანული ანალოგი.

ირაკელი აუზ-დახეარაბას სთხოვს

ახლო აღმოსავლეთის დესტაბილიზაციის გამო, ირაკელი ვაშინგტონს სთხოვს, სახელო დახმარება 20 მილიარდი დოლარით გაუზარდოს. დღეს ის 2017 წლამდე განერილი პროგრამით აშშ-ისგან წელიწადში 3 მილიარდ დოლარს იღებს; მთლიანობაში კი თავდაცვაზე 14 მილიარდს ხარჯავს. „Jane's Defence Weekly“-ის ვარაუდით, ირაკელი მალე 2003-ში შეკვეცილ სამ დივიზიას აღადგენს და გამანადგურებლების რამდენიმე ახალი ესკადრილის ფორმირებას მოახდენს.

შაჰსანაზე ჰიდროლოკატორი დააბაგრეს

სნაიპერებთან ბრძოლისთვის ბრიტანეთში შეიქმნა ჰიდროლოკატორის მუშაობის პრინციპზე დაფუძნებული მონყობილობა, რომელიც 1,3 წამში ადგენს, თუ საიდან მოხდა გასროლა. ამერიკული ანალოგებისგან განსხვავებით, ის უშუალოდ იარაღზე მარდდება. ბრიტანული ქვედანაყოფები ავღანეთში და „SAS“-ი ამ მონყობილობებს უახლოეს მომავალში მიიღებენ, — წერს „The Sun“.

როგორ გადაურჩა ესპანეთი ბირთვულ კატასტროფას

1966 წლის 17 იანვარს ესპანეთი ბირთვულ კატასტროფას გადაურჩა. ინციდენტს, რომელიც იმ დღეს სოფელ პალომარესის თავზე მოხდა, ევროპის ისტორიის შეცვლა ნამდვილად შეეძლო.

„ცივი ომის“ დროს აშშ-ის სტრატეგიული საავიაციო საარდლობა ატარებდა ოპერაციას „Chrome Dome“; ჰაერში მუდამ „ეკიდა“ რამდენიმე სტრატეგიული ბომბდამშენი ბირთვული ბომბებით, რომელთაც საჭიროების შემთხვევაში, გაფრენის მომზადებაზე დროის დაზარდვის გარეშე შეეძლო კურსის საბჭოთა კავშირისკენ აეღო. ეს, ცხადია, ზოგადდა დროს, თუმცა სახიფათო ინციდენტების ალბათობას ზრდიდა.

1966 წლის 17 იანვარს „B-52G Stratofortress“ (№58-0258, ბომბდამშენთა 68-ე ესკადრილია, მეთაური კაპიტანი ჩარლზ ვენდორფი) ჩრდილოეთ კაროლინიდან გამოფრინდა. ესპანეთის თავზე ის ორ საჰაერო ტანკერს უნდა შეხვედროდა, მათგან სანვავი მიეღო და გზა ადრიატიკისკენ გაეგრძელებინა. პირველმა შეხვედრამ სანვავამწყობთან უპრობლემოდ ჩაიარა, ხოლო როდესაც 9500 მეტრის სიმაღლეზე სოფელ პალომარესის რაიონში ბომბდამშენი, მეორე „KC-135 Stratotanker“-ს შეხვდა, მოხდა შეჯახება. ბომბდამშენის ბორტზე ოთხი თერმობირთვული ბომბი „B28RI“ (1,45 მეგატონა) იყო.

ამ დროისთვის ერთი მსგავსი ინციდენტი უკვე მოხდარი იყო. 1958 წლის 5 თებერვალს ჯორჯიის შტატის სანაპირო ზოლის თავზე, 11600 მეტრის სიმაღლეზე, ბომბდამშენი „B-47“ გამანადგურებელ „F-86“-ს შეეჯახა, რომლის პილოტი შემდგომ ამტკიცებდა, რომ რადარზე არაფერი დაუნახავს. გამანადგურებელმა დაკარგა ფრთა, მისმა პილოტმა კატაპულტირება მოახერხა. მნიშვნელოვნად დაზიანდა ბომბდამშენიც. ის სიმაღლეზე სწრაფად კარგავდა და მეთაურმა გადაწყვიტა, 2200 მეტრის სიმაღლიდან 3500-კილოგრამიანი ბომბი „Mark 15“ წყალში ჩაეგდო. შემდგომ ეკიპაჟმა თვითმფრინავის დამორჩილება შეძლო და ბაზაზე დაშვება განახორციელა. ბომბი კი დაიკარგა და დღემდე არავის უპოვია.

მართალია, 2001 წელს აშშ-

ის საჰაერო ძალებმა გამოაქვეყნეს ანგარიში, სადაც ნათქვამი იყო, რომ ბომბში არ იყო ჯაჭვური რეაქციის გამოწვევისთვის აუცილებელი ბირთვული კაფსულა (გაფრენა თითქოსდა სასწავლო იყო, ბომბის კონფიგურაცია კი, შესაბამისად, სატრანსპორტო), მაგრამ ბევრი ექსპერტი ამ ანგარიშს ეჭვის თვალით უყურებს, მითუმეტეს, რომ 1966

წელს თავდაცვის მინისტრის მოადგილის, პაუარდის მიერ კონგრესისთვის გახატვის ნაბარძოში (ის 1994 წლამდე გასაიდუმლოებული იყო) წერილი, რომ ბომბი სრულ საბრძოლო მზადყოფნაში იყო.

როდესაც პალომარესის თავზე სანვავამწყობი და ბომბდამშენი ერთმანეთს შეეჯახა, დაიღუპა ტანკერის ოთხივე, ხოლო ბომბდამშენის ეკიპაჟის სამი წევრი, კიდევ ოთხმა კატაპულტირება შეძლო. მაგრამ, ვიდრე ამას გააკეთებდნენ, მათ ბომბების ავარიული გადაყრა მოახერხეს.

მეთევზეებმა პალომარესიდან დინასხს აფეთქება ცაში, მაგრამ მათ არ იცოდნენ, რომ მათი სოფლისკენ ოთხი თერმობირთვული ბომბი მოფრინავდა. წესით, ბომბები ნელა, პარაშუტებით უნდა დაშვებულყო, მაგრამ სამი ბომბის პარაშუტი არ გაიხსნა; ისინი 300 კმ/სთ სიჩქარით ვარდებოდა.

იმ დღეს სოფელი პალომარესი და სრულიად ესპანეთი ბირთვულ არმაგედონს გადაურჩა. არც ერთ ბომბი არ აფეთქებულა. ბომბი, რომელ-

საც პარაშუტი გაეხსნა, უპრობლემოდ დაეშვა და მდინარეში ჩავარდა. კიდევ ორ ბომბში დეტონატორების ნაწილობრივი ამოქმედება მოხდა, დუმლოებული იყო) წერილი, მაღლობა ღმერთს, არასინქრონულად, რის გამოც მოხდა არა დეტონაციური რადიოაქტიური მასის შეკუმშვა, არამედ მისი გაფანტვა. ამან რამდენიმე კვადრატული კილომეტრის რადიაციული დაბინძურება გამოიწვია, თუმცა ეს არაფერია იმასთან შედარებით, რაც მოხდებოდა იმ შემთხვევაში, თუ დეტონაცია სრულყოფილი იქნებოდა.

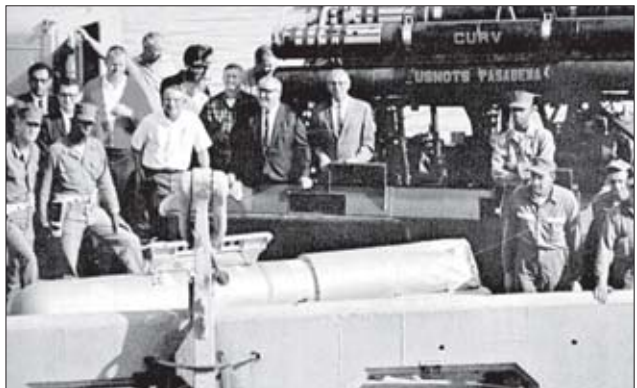
მეთევზე ბომბი კი დაიკარგა. მეთევზეების თქმით, ის ზღვაში ჩავარდა. მას 70 კვ.კმ. ფართობის ფსკერზე ექვდნენ. ოპერაციაში ოცამდე ხომალდი მონაწილეობდა, ზღვიდან ამოიღეს რამდენიმე ტონა ნაგავი, თუმცა ბომბი არსად ჩანდა.

თითქმის ორთვიანი უშედეგო ძებნის შემდეგ, მეთევზეების დაზუსტებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, 15 მარტს წყალქვეშა აპარატმა „Alvin“-მა ბომბი აღმოაჩინა. მისი ამოღება პირველ ცდაზე ვერ მოხერხდა, მეტიც, ბომბი

რამდენიმე დღით ისევ დაკარგეს. ბომბის წყლიდან ამოღება კატასტროფიდან 79-ე დღეს მოხერხდა. ოპერაცია 84 მილიონი დოლარი დაჯდა. ამასთანავე, ამერიკელებს მოუწიათ 536 საჩივრის დაკმაყოფილება და 711 ათასი დოლარის კომპენსაციის გადახდა. საგანგებო პრემია, 14,5 ათასი დოლარი, მიიღო მეზღვაურმა, რომელმაც დაინახა თუ როგორ ჩავარდა ბომბი ზღვაში.

უშუალოდ კატასტროფის შემდეგ ვაშინგტონმა განაცხადა, რომ ესპანეთის საჰაერო სივრცეში გეომეტირული შინარაბაზის გეომეტირული შინარაბაზის ფრენებს წყვეტს. რამდენიმე დღეში ანალოგიური გადაწყვეტილება ესპანეთის სპეციალური უფლებამოს მფლობელი იქნა. ისინი ეპროკაულ მოქავენირებაზე უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინა.

იმის აღსანიშნავად, თუ რა უბედურებას გადაურჩნენ, ადგილობრივებმა პალომარესის ერთ-ერთ ქუჩას „1966 წლის 17 იანვრის ქუჩა“ დაარქვეს.

იაპონელმა სამხედროებმა ამ დღეებში თავგანწირვის გვირი მაგალითი აჩვენეს, მაგრამ გამოვლინდა მთელი რიგი მიწისძვრის დაზარალებულთა და გადაწყვეტილების მიღების მეთაური, რომელიც ზოგადად ხელისუფლებაში, ისე თავდაცვის ძალების სარდლობაში; ამ ხარვეზების გამოსწორება იაპონელებს მომავალში სერიოზული მუშაობა მოუხვეთ.

აქსენალი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

იაპონელი სამხედროები სტიქიას უბრძვებიან

სტიქიურმა უბედურებამ, რომელიც იაპონიას თავს დაატყდა, სერიოზული ზიანი ამ ქვეყნის არმიასაც მიაყენა. იაპონიის თავდაცვის ძალებმა აქტიური მონაწილეობა მიიღეს სამაშველო ოპერაციებში, რომელთა მიმდინარეობაზე ბევრი, დღემდე დაფარული ნაკლოვანება გამოამჟღავნა.

სტიქიამ, პრაქტიკულად, სრულიად გაანადგურა იაპონიის საჰაერო ძალების საკვანძო ბაზა „მატსუიმა“, სადაც ბაზირებული იყო 300-ზე მეტი საბრძოლო და სასწავლო-საბრძოლო თვითმფრინავი. იქვე მდებარეობდა იაპონელი მფრინავების მომზადების ცენტრი, სადაც ისინი, როგორც წესი, სასწავლო პროგრამის დასრულების შემდეგ გადიოდნენ. იქვე იყო ელექტრონული საპილოტაჟო ჯგუფის „Blue Impulse“-ის („ლურჯი იმპულსი“, იგივე მე-11 ესკადრილი) შტაბ-ბინაც.

ლო რადიოქიმიური და ბიოლოგიური დაცვის ქვედანაყოფები ატომური ელექტროსადგურის დაზიანებულ რეაქტორებთან გადაისროლეს. საერთოდ, მოქმედება მსგავს სიტუაციებში რამდენიმე აუცილებელ კომპონენტს შეიცავს: ა) ძირითადი მაგისტრალის განმეორება; ბ) დაზარალებულებისთვის ბანაკების მოწყობა; გ) სამაშველო ოპერაცია; დ) ალდგენითი ოპერაცია.

იაპონიის ხელისუფლებამ მთავარი აქცენტი სამხედრო ოპერაციებზე გააკეთა, ატომური სადგურის განმეორება კი პრიორიტეტულ ამოცანად, რომლის განხორციელებაც, რამაც კრიტიკულ მომენტში პრობლემა შექმნა. ამასთანავე, აშკარად დაბალი იყო ბანაკების მოწყობის ტემპიც, უამრავი ადამიანი კვირაზე მეტ ხანს ღია ცივ ქვეშ რჩებოდა და დაზარალების ნაკლებობას განიცდიდა.

მსოფლიო საინფორმაციო საშუალებები მოიარეს ფოტოებმა, სადაც აღბეჭდილი არიან იაპონელი ქვეითები ნიჩბებით ხელში. ისინი დღეში 16 საათს მუშაობდნენ და 25 ათასამდე ადამიანი გადაარჩინეს. მათი თავდადება ნამდვილად აღნიშნის ღირსია. დაჭრილების გადაყვანა ჯარისკაცებს საკმაოდ დიდ მანძილზე ფეხით უხდებოდათ. დამკვირვებლებს ბუნებრივად უჩნდებოდა კითხვები: სად არის საინფორმაციო ტექნიკა, რატომ არ წმენდენ გზებს დანგრეული დასახლებული პუნქტების მისადგომებთან? მაგალითად, ივანეს პრეფექტურაში საინფორმაციო ტექნიკა საგულდაგულოდ წმენდდა გზებს ნაკლებად დაზარალებული დასახლებული პუნქტის

სამხედრო ბაზა

ინინოსეკის გარშემო, სადაც ოპერაციაში მონაწილე სამხედროების შტაბი განთავსდა, ხოლო იქ, სადაც ეს გაცილებით აქტიური იყო, ის არ გამოჩენილა. ეშმაკი დეტალებში: თავის დროზე იაპონელებმა 28-ტონიანი („IMP“-ის ტიპის) საინფორმაციო მანქანა არა ტანკის, არამედ თვითმავალი საარტილერიო დანადგარის ბაზაზე შექმნეს და ევროპულ, რუსულ და ამერიკულ ანალოგებზე გაცილებით სუსტი და მოუქნელი მანქანა მიიღეს. ამასთანავე, აღმოჩნდა, რომ იაპონელებს არ შეუძლიათ საინფორმაციო დანებოთ თავითი ტანკები „Type-90“ და „Type-74“ აღჭურვილნი. არადა, „ფუკუსიმა“ რეაქტორებისკენ მიმავალი გზების განმეორება სასიცოცხლო აუცილებლობას წარმოადგენდა; დრო იწურებოდა. შემდეგ იყო ვერტმფრენების პირველი გაფრენა (ორი „CH-47“ კასუმიომის ბაზი-

დან). მათ რეაქტორისკენ წყლით სავსე კონტეინერები უნდა გადაეტანათ, თუმცა რადიაცია დასაშვებ დონას აღემატებოდა და ვერტმფრენები უკან გაბრუნდნენ. თავდაცვის ძალებმა განაცხადეს, რომ „მისიის შესრულებას მას შემდეგ დაუბრუნდებიან, როდესაც რადიაცია და სხვა პირობები ამის შესაძლებლობას მისცემს“. რა თქმა უნდა, ძალიან ძნელია საკუთარი სიცოცხლე და ჯანმრთელობა საფრთხეში ჩააგდო, მაგრამ, როდესაც ამაზე მილიონობით ადამიანის სიცოცხლე და ჯანმრთელობა დამოკიდებული, როდესაც მთელი ერი პილოტებს იმედით შეჰყურებს... ჩვენ, ცხადია, მათ ვერ განვიკითხავთ, თუმცა მათი წინაპრები, ალბათ, სხვანაირად მოექცეოდნენ.

როდესაც გაფრენა ბოლოს და ბოლოს შედგა (შემდეგ მისიის შესრულება ისევ შეჩერდა), წყალი დაახლოებით 100 მეტრის სიმალიდან ნაადრევად გადმოაფრქვიეს და მისი დიდი ნაწილი მიზანს ასცდა. ჩერნობილში კი მსგავსი სიტუაციაში პილოტები 30-40 მეტრის სიმალიდან მუშაობდნენ და, მიუხედავად იმისა, რომ მათ საფრთხე ექმნებოდა და კამიკაძეების შთამომავლები ნამდვილად არ ყოფილან, სამაგალითო თავგანწირვა გამოავლინეს.

ამასთანავე, იაპონური მეტალურგიის ერთ-ერთი თვითმავალი მუშაობას ხელს ნამდვილად უშლიდა. იაპონელ სექტორებს არ შეუძლიათ „სასხის დაპარება“ არ შეუძლიან; თუ მან მცდარი გადაწყვეტილება მიიღო (მაგალითად, არ გასცა ბრძანება საინფორმაციო ტექნიკური დაზვერვის ჩატარების შესახებ პირველ დღეებში, როდესაც რადიოაქტიური ნივთიერება რეაქტორებიდან ჯერ არ წინაგდა) და ეს ალიარსი ან ვინმეს დახმარებისთვის მიმართა, ის „სახის დაპარება“, რაც იაპონელთა უმთავრესი სიკვდილზე უარსია. ხელქვეითები კი (იაპონიისთვის ასევე ტრადიციულად) ერიდებოდნენ ზემოდან დაშვებული ინსტრუქციების ადაპტირებას რეალობისადმი და მათი თუნდაც მცირედი კორექტირებისთვის ისევ ზემდგომ ინსტანციას მიმართავდნენ. ამასობაში იკარგებოდა დრო და სიტუაცია ატომურ სადგურზე კატასტროფისკენ მიდიოდა.

იაპონელმა სამხედროებმა ამ დღეებში თავგანწირვის ბევრი მაგალითი აჩვენეს, მაგრამ გამოვლინდა მთელი რიგი მინუსები დაგეგმარებასა და განწყვეტილების მიღების მექანიზმებში, როგორც ზოგადად ხელისუფლებამ, ისე თავდაცვის ძალების სარდლობამ; ამ ხარვეზების გამოსწორება იაპონელებს მომავალში სერიოზული მუშაობა მოუხვეთ.

გვერდები მოამზადა ბიორები ბიზიპერია

გაფრენა

დირიჟირი მადველი, რუსეთის პრეზიდენტი:

იაპონიაში მომხდარმა ტრადიციულად დადასტურა, თუ რაოდენ მნიშვნელოვანია საერთაშორისო ძალისხმევა და საერთაშორისო პროგრამები იმ სტიქიური მოვლენების წინააღმდეგ საბრძოლველად, რომლებსაც, სამწუხაროდ, ვერც ინინასარმეტყველებ და ვერც თავიდან აცილებენ.

rian.ru

ანგელა მერკელი, გერმანიის კანცლერი:

„ფუკუსიმა-1“-ზე მომხდარ კატასტროფას აპოკალიფსური მასშტაბები აქვს. მისი შედეგები ჯერ კიდევ გაურკვეველი და არაპროგნოზირებადია. მოვლენები სულ უფრო და უფრო დრამატულად ვითარდება.

newsru.com

ბარაკ ობამა, აშშ-ის პრეზიდენტი:

ლიბიაში სამხედრო ოპერაცია იძულებითი ზომა იყო. ძალის გამოყენება ჩვენთვის მოქმედების პირველ ვარიანტს არ წარმოადგენდა. ლიბიის ლიდერმა მუამარ კადაფიმა გაეროს უშიშროების საბჭოს რეზოლუციამთა სახელი საერთაშორისო საზოგადოების მოთხოვნები არ შეასრულა, ამის გამო კი მშვიდობიანი ლიბიელების ცხოვრება სულ უფრო მეტი საფრთხის წინაშე იდგა.

inforos.ru

ვლადიმერ პუტინი, რუსეთის პრეზიდენტი:

საერთო შიდა პროდუქტის კრიზისამდელ მოცულობამდე რუსეთი 2012 წელს მივა. ახლაც რუსეთი კრიზისიდან გამოსვლის ტრენდშია. საერთო შიდა პროდუქტის მოცულობის აღდგენის შემდეგ შესაძლებელი იქნება იმაზე საუბარი, რომ ჩვენ კრიზისი დავძლიეთ.

rosbalt.ru

მუამარ კადაფი, ლიბიის ლიდერი:

ლიბიელი ხალხი ერთიანია. მათ უკვე დაურიგდათ იარაღი და ყუმბარები. თქვენ არ ხართ მზად ომისთვის, ჩვენ — ვართ. ჩვენ ბედნიერები ვართ, რომ ეს დრო დადგა. თქვენ გელით ჰიტლერისა და მუსოლინის ბედი. თქვენ აგრესორები და ცხოველები ხართ.

lenta.ru

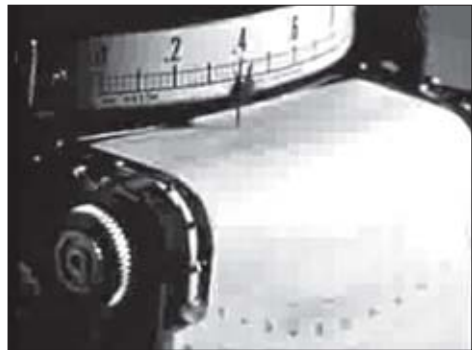

ელექტრომაგნიტური იარაღი საშუალებას იძლევა, გარანტირებულად იძენს მწყობრიდან გამოყვანილი არა მხოლოდ მონინალმდებლის ელექტრონული აპარატურა, არამედ მოიშალოს სახელმწიფოებრივი და სამხედრო მართვის სისტემებიც.

HAARP — კლიმატური იარაღი, ანუ ამინდის გამოყენება სამხედრო მიზნებისთვის

პირველად ამინდზე ხელოვნური ზემოქმედება 1946 წელს განხორციელდა. მაშინ ამერიკელმა ქიმიკოსმა ვინსტონ შატერმა თვითმფრინავიდან კილოგრამ-ნახევარი მშრალი ყინული გადმოყარა, რამაც თოვლის მოსვლა განაპირობა. ნალექების პროვოცირების მეთოდის არსი იმაში მდგომარეობს, რომ ღრუბლებში თვითმფრინავის, რაკეტების ან ჭურვების საშუალებით იფანტება სპეციალური რეაგენტები — ვერცხლის, მშრალი ყინულის ან ჩვეულებრივი ცემენტის შენაერთები. ისინი იზიდავს სისველეს, რომელსაც ატმოსფერო შეიცავს, მიიმდება და შემდეგ წვიმის ან სველი თოვლის სახით მოდის. აშშ-ში 40-იანი წლების დასასრულს ნალექების ხელოვნურად გამოწვევის შესაძლებლობათა ნამდვილი ბუმი იყო. კომერციული ფირმები პირდაპირ სთავაზობდნენ ფერმერებს კლიმატურ მომსახურებას. ბუნებრივი სტიქიის კოლოსალური ძალა შეიძლებოდა მასობრივი განადგურების იარაღად ქცეულიყო.

მელიც აშშ-ის თავდაცვის სამინისტროს პროექტის „მთავარი გუშაგის“ ნაწილს წარმოადგენდა. პროგრამა 1951 წელს დაიწყო. მისი ამოცანა იყო სამხედრო მიზნებისთვის მინისძვრის გამოწვევის საშუალებების გარკვევა. ვიეტნამში ომის დაწყებისას აშშ-ის არმიას კლიმატის მართვისათვის სპეციალური სამსახური ჰყავდა. სამხრეთ ვიეტნამის ცაზე აშშ-ის სამხედრო საჰაერო ძალების თვითმფრინავები აფრქვევდა მომწამლავ ნივთიერებებს, რომლებიც გლეხების მიწვრებზე მოსავლს ანადგურებდა. პენტაგონი გეოფიზიკურ იარაღს საბრძოლო პირობებშიც ცდიდა.

1964 წლის 28 მარტს ალიასკას სანაპიროსთან ახლოს წარმოუდგენელი სიმძლავრის — რისტერის შკალის მიხედვით 8,5-ბალიანი მიწისძვრა მოხდა. მისი სიმძლავრე ხიროსიმაზე ჩამოგდებული ატომური ბომბის აფეთქების სიმძლავრეს 1200-ჯერ აღემატებოდა. გიგანტურმა ტალღებმა ალიასკის სამი დასახლება მთლიანად ჩარეცხა. მაშინ 107 ადამიანი დაიღუპა. ამ მიწისძვრამდე ერთი წლით ადრე აშშ-მა დაბალ ორბიტაზე გაიყვანა 400 მილიონამდე სპილენძის ნემსი, რომელთა სიგრძე დაახლოებით ორ სანტიმეტრს აღწევდა. ნელ-ნელა დაშვების შედეგად ნემსებმა დედამიწის ატმოსფეროში ერთი წლის შემდეგ მოაღწიეს, ამან კი სითბური ბალანსის მკვეთრი ცვლილებები განაპირობა.

ვლადიმერ გელოუსნი, სამხედრო მეცნიერებათა აკადემიის პროფესორი:
— 8,5 ბალის სიძლიერის მიწისძვრა, რომელიც მალე ალიასკაზე მოხდა, სწორედ ამ ატმოსფეროში გადმოყრილი ნემსების ზემოქმედების შედეგი იყო. საბჭოთა დაზვერვა იტყობინებოდა, რომ ალიასკაზე მომხდარი უძლიერესი მიწისძვრა იმ საიდუმლო ექსპერიმენტის შედეგი იყო, რომელიც აშშ-ის თავდაცვის სამინისტროს მიერ იქნა ჩატარებული.

ეს მოხდა ვიეტნამში, სადაც ერთი მეორის მიყოლებით განხორციელდა ოპერაციები „ისპანახი“, „ფერმერის ხელი“ და „რომაული გუთანაი“. ოპერაცია „ისპანახი“ ხუთი წლის განმავლობაში გრძელდებოდა და, ბრინჯის მიწვრების განადგურების მიზნით, ვიეტნამის თავზე ღრუბლების თავსხმა ნვიმების გამოწვევი განსაკუთრებული რეაგენტებით დამუშავებას მოიცავდა. „ისპანახის“ განხორციელების შედეგად გაჩნდა ათასობით კილომეტრზე გადაჭიმული დაჭაობებული, საცხოვრებლად გამოუსადეგარი მიწის ნაკვეთები. ოპერაციების — „ფერმერის ხელი“ და „რომაული გუთანაი“ განხორციელებისას სპეციალური დანებით აღჭურვილმა 200-მა ბულდოზერმა ნიადაგის ზედა საფარი მოხსნა, განსაკუთრებულმა რეაგენტებმა კი ნივთიერი ნვიმები გამოიწვია, რომელთა გამოცნა ათასი კვადრატული კილომეტრი ფართობი მინა მრავალი წლის მანძილზე გამოფიჭა. თავის დასაზღვევად ამავე ტერიტორიაზე კომპანია „მანსანტას“ წარმოების 90 ათასი ტონა გერბიციდები (მცენარეთა გამადგურებელი ნივთიერება) მოაფრქვიეს.

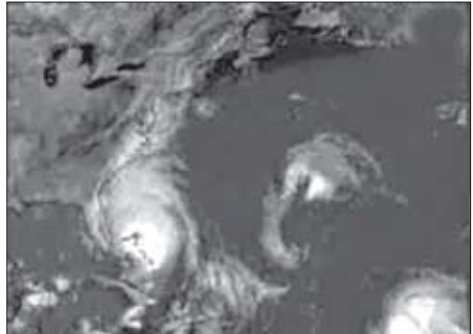
ინდონეზიის სატყეო მასივებსა და სასოფლო-სამეურნეო მიწებზე დეფოლიანტების

(ხევიდან ფოთლების ცვენის გამომწვევი ნივთიერება) მასშტაბური მოფრქვევის შედეგად ნადგურდებოდა ტრადიციული საარსებო გარემო, ადგილობრივი მოსახლეობის გადარჩენის საშუალებები, იცვლებოდა ბუნებრივი საარსებო გარემო. რაიონებში, სადაც ეს ნივთიერებები გამოიყენეს, ამ დრომდე იზადება განუკურნელი სენით, გენეტიკური პათოლოგიებითა და საშინელი მუტაციებით დაავადებული ათასობით ბავშვი. ომის შემდეგ „მანსანტამ“ ტრანსგენური პროდუქტების შემუშავება დაიწყო.

1969 წელს კუნძულ ესპანოლაზე, რომელიც ერთდროულად ჰაიტსაც ეკუთვნოდა და დომინიკის რესპუბლიკასაც, პენტაგონმა პრაქტიკულად გამოსცადა ქარიშხლის მართვის მიზნით შექმნილი პროექტი „ბრაზიანი ქარიშხალი“. იოდიზირებული ვერცხლისა და ნახშირმჟავას დახმარებით განხორციელდა ერთი ნოდებული ქარიშხლის ჩახშობის ოპერაცია — მისი ინტენსივობის მკვეთრი შემცირება და მოძრაობის მიმართულების შეცვლა პანამისა და ნიკარაგუის მიმართულებით. სპეციალისტების აზრით, ამ ექსპერიმენტმა ქარიშხლების მართვის რეალურობა დაადასტურა.

გარდა დამხმარე ფუნქციების შესრულებისა, კლიმატურ იარაღს მოსახლეობის განადგურება შეუძლია. სპეციალური რაკეტის საშუალებით მონინალმდგვის ტერიტორიაზე შეიძლება შეიქმნას ოზონის ხვრელები, რომელთა გავლითაც ულტრაიისფერი სხივები ყოველგვარი ნინალმდგობის გარეშე დაეცემა დედამიწაზე. ამას კი თან სდევს დამწვრობების გაჩენა, სიმსივნეების წარმოქმნა და უნაყოფობა.

1970-იანი წლების შუა პერიოდში უკვე ცხადი იყო, რომ კაცობრიობა ეფექტურობის მხრივ მასობრივი განადგურების იარაღის ძალის მქონე კლიმატური იარაღის შექმნას მიუახლოვდა. ქიმიურ-ბაქტერიოლოგიური იარაღის აკრძალვის საკითხი ფართოდ განიხილებოდა ბერლინში მშვიდობის მსოფლიო ასამბლეაზე. 1977 წელს ხელი მოეწერა შეთანხმებას, სხვა ქვეყნებში ამინდის მართვის აკრძალვის შესახებ. ამ შეთანხმების მიხედვით ამინდით მანიპულირება დაშვებულია მხოლოდ საკუთარ ქვეყანაში.

ალექსეი ნიკოლაევი, რუსეთის მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, გეოფიზიკოსი:
— ქმედებები ინიცირება ბუნებრივი მოვლენებით. თოვლი, ყინვა, სიცხე, წვიმა... ეს ბუნებრივი მოვლენებია, ვერავინ მიხვდება, რომ სინამდვილეში მშვენიერი ურთიერთობების მქონე ორი სახელმწიფოდან ერთი მეორეს ასეთ საზიზღრობებს უკეთებს. 1991 წლის 12 მარტს საბჭოთა დაზვერვა იტყობინებოდა, რომ მორიგი გაფრენისას ორბიტაზე გაყვანილ იქნა სპეციალური თანამგზავრი, რომლის მთავარი ამოცანა ქიმიური ღრუბლების შექმნის ოპერაციის განხორციელება იყო.

ორბიტაზე მუშაობის პერიოდში ამერიკულმა თანამგზავრმა კოსმოსში ოცამდე ასეთი ღრუბელი შექმნა დედამიწის სხვადასხვა მასივის თავზე. რუსი სპეციალისტები ვარაუდობდნენ, რომ მაშინ აშშ-მა ახალი თანამგზავრების სანინალმდგო იარაღი გამოსცადა. თუ თანამგზავრი ასეთ ღრუბელში გაივლიდა, მწყობრიდან გამოვიდოდა, რადგან მისი ზედაპირი, მათ შორის მზის ელემენტებიც რალაც ნივთიერებით დაიფარებოდა და ფუნქციონირებას შეწყვეტდა.

მეცნიერებმა დაადგინეს, რომ ამინდზე ზემოქმედება შესაძლებელია არა მხოლოდ ქიმიური რეაგენტებით, არამედ იონოსფეროს ზემოქმედებით დასხივებითაც. ჯერ კიდევ 1952 წელს გარემოზე ზემოქმედების საშუალებათა დამუშავების საკითხებში თეთრი სახლის შეფიკაპიტანი ჰოვარდ ორვილი აცხადებდა, რომ თავდაცვის სამინისტრო შეისწავლიდა დედამიწისა და ატმოსფეროს ელექტრო-

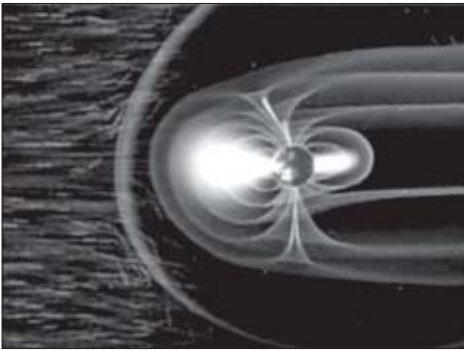
1969 წელს კუნძულ ესპანოლაზე, რომელიც ერთდროულად ჰაიტსას ეკუთვნოდა და დომინიკის რესპუბლიკასაც, პენტაგონმა პრაქტიკულად გამოსცადა ქარიშხლის მართვის მიზნით შექმნილი პროექტი „გრანდინი ქარიშხალი“. იოდიზირებული ვერცხლისა და ნახშირმჟავას დახმარებით განსორცილდა ებრეთ წოდებული ქარიშხლის ჩახშობის ოპერაცია — მისი ინტენსივობის მკვეთრი შემცირება და მოქარაობის მიმართულების შეცვლა.

არსენალი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

წელი დამუხტულობის მართვის საშუალებათა შექმნის შესაძლებლობებს, რომ გაისხნებოდა გზა ამინდის მართვის შესაძლებლობებისკენ და რომ ამ მიზნისათვის გამოყენებული იქნებოდა ელექტრონული სხივი, რომელსაც ატმოსფეროს იონიზირების ან პირიქით, ატმოსფეროში იონების კონცენტრაციის შემცირების შესაძლებლობა ექნებოდა.

ელექტრომაგნიტური იარაღი საშუალებას იძლევა, გარანტირებულად იქნეს მწყობრიდან გამოყვანილი არა მხოლოდ მონინალმდეგის ელექტრონული აპარატურა, არამედ მოიშალოს სახელმწიფოებრივი და სამხედრო მართვის სისტემებიც. 1923 წელს ამერიკელმა მეცნიერმა ლენგმიურმა შემოიღო ახალი ფიზიკური ტერმინი პლაზმა — ნივთიერების არსებობის ფორმა 10 ათას გრადუსზე მეტი ტემპერატურისას. მთელი კოსმოსური სივრცე, მათ შორის ატმოსფეროს ზედა ფენა, იონოსფერო პლაზმისაგან შედგება.

პლაზმაზე ზემოქმედება შესაძლებელია დისტანციურად, ენერგეტიკული ან მაგნიტური ველის ზემოქმედებით. პლაზმური იარაღის შექმნის ისტორია ამ დრომდეც ნაკლებად ცნობილი მისი გადამეტებული და გასაიდუმლოების გამო. პლაზმურმა აეროდინამიკამ ავიაციას ახალი შესაძლებლობები მისცა.

თვითმფრინავის პლაზმით გარემორტყმის შემთხვევაში შესაძლებელია ჰაერის ნინალმდეგობის მკვეთრად შემცირება და ფრენის სიჩქარის გაათმაგება. აღმოჩნდა, რომ რამდენიმე წუთში მთელ დედამიწას შეიძლება გარემო შემოუფრინო. პლაზმური გარსი თვითმფრინავს რადარების ყველა ტიპისათვის უხილავს ხდის. მაგრამ ამდენად ეფექტურმა სამხედრო ტექნოლოგიამ მთელი რიგი გვერდითი მოვლენები წარმოშვა. უკანასკნელი ათი წლის მანძილზე განხილდა ათობით სახეობის ეგრეთ წოდებული უსისხლო იარაღი. მათ შორისაა ელექტრომაგნიტური ბომბები, ათასგვარი ზომისა და სიმძლავრის მიკროტალღური და ლაზერული ქვემეხები.

ზღვის გაბობის ბიბლიური სასწაულის გამოვლენისთვის ამერიკელი მეცნიერები მზად არიან. ისინი ამთავრებენ იმ განსაკუთრებული გამოცდების შექმნას, რომელთაც თავის ირგვლივ სისხლის გაუმტარი სივრცის შექმნის უნარი ექნებათ. ობიექტის ირგვლივ ჩნდება რაღაც დიდი საჰაერო ბურთის მსგავსი. ამ ტექნოლოგიის გამოყენება შესაძლებელი იქნება ყველგან, მაგალითად — მიწისქვეშა გვირაბების მშენებლობისას ყოველგვარი ბეტონის გარეშე. ნყლის უზარმაზარი მასა შეიძლება ჩაიტუმბოს უხილავ რეზერვუარებში ყოველგვარ

რი კონსტრუქციების მშენებლობის გარეშე. გამომსხვეველი უდიდეს როლს შეასრულებს სამხედრო ოპერაციებშიც. ყოველგვარი გასროლის გარეშეც შესაძლებელი იქნება მტრის გემების ჩაძირვა.

ლეონიდ ივანოვი, გეოპოლიტიკური პრობლემების აკადემიის პრეზიდენტი, ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორი, გენერალ-პოლკოვნიკი:

— პენტაგონში არის, ალბათ, ყველაზე გასაიდუმლოებული განყოფილება, რომელსაც ორი შემადგენელი ნაწილი აქვს. მათგან ერთი ლიაა, მეორე კი — პერსპექტიული შეიარაღების განყოფილება — დასურული. იქ ორი ნამყვანი ქვეგანყოფილებაა — დეპარტამენტი „K“ (კლიმატური) და დეპარტამენტი „P“ (პოლიტიკური). დეპარტამენტი „K“ სწორედ კლიმატური კვლევებითა და კლიმატის შესაძლებლობების მასობრივი განადგურების იარაღად ქცევითაა დაკავებული. სწორედ ეს განყოფილება კურირებს უმძლავრეს რადიოელექტრონულ ტექნიკურ კომპლექსს ალიასკაზე, რომელსაც „HAARP“-ი ეწოდება. ამავე განყოფილებას აქვს საკუთარი სამტაბო სტრუქტურები და კვლევითი ლაბორატორიები ბერმუდზე. ამავე დეპარტამენტს ექვემდებარება უმძლავრესი თანამედროვე კრიესერი „ვირჯინი“, რომელზეც სწორედ ელექტრონული აღჭურვილობაა დამონტაჟებული. დღეისათვის ამერიკელებმა უკვე ისწავლეს კლიმატური პროცესების მართვა.

გეოფიზიკური იარაღის შექმნას ეძღვნებოდა ცხს-ს მოხსენებაც „მსოფლიო მოსახლეობაში, სურსათის წარმოებასა და კლიმატში ტენდენციების პოტენციური შედეგები“, რომელიც 1975 წელს გამოქვეყნდა.

მოსხენებაში ნათქვამი იყო, რომ კლიმატის ხელოვნური შეცვლა საბჭოთა კავშირში, ჩინეთსა და მთელ რიგ განვითარებულ ქვეყნებში აშშ-ს მიანიჭებს ძალაუფლების ხარისხს, რომელსაც მანამდე არასდროს ფლობდა. ზბიგნეე ბუჟინსკი კი დაახლოებით იმავე პერიოდში თავის ნიგნში „ორი საუკუნის გასაყარზე“ წინასწარმეტყველებდა: „ტექნოლოგია უხსხლმწიფოების ლიდერებს საიდუმლო ომების წარმოების მეტოდებს, რომელთათვისაც სპეციალური ჯარები საჭირო არ იქნება. ამინდზე მოქმედების ტექნოლოგიებს შეეძლებათ ხანგრძლივი გვალები ან ქარბუქები გამოიწვიონ“.

სარგვი შატონინი, პოლიტოლოგი, გეოპოლიტიკური საზოგადოების პრეზიდენტის თავმჯდომარე:

— გაეროს უშიშროების საბჭო 2007 წლის აპრილში შეიკრიბა, რათა კლიმატის ცვლილების პრობლემა და ამ შესაძლო კლიმატური იარა-

ღის მართვის სახიფათო ტენდენციები განეხილა. ინგლისურმა „გარდინამ“ დაწერა მთელი კვლევა, რომ ამა თუ იმ ქვეყანაზე ზემოქმედების მცდელობებისას ყველაზე უკეთესი კლიმატის გამოყენებაა. კლიმატური იარაღი, კონკრეტულ პროგრამებზე მომუშავე ბრიტანელი და ამერიკელი მეცნიერების კვლევების მიხედვით ამ იარაღის სერიოზულობას და მისი ფლობის ნამდვილობას ადასტურებს.

კლიმატურ პროცესებს საფუძვლად უდევს დედამიწის, დედამიწის მახლობელი და კოსმოსური სივრცის ბუნებრივი ერთობლიობა და პარმონია. ამ მდგომარეობაში ერთი ან რამდენიმე ბუნებრივი ელემენტის მხრივ რაიმე დარღვევა ან ცვლილება მთელი ჰარმონიული სისტემის რღვევას განაპირობებს. სწორედ ეს ისწავლეს ამერიკელებმა მეცნიერებმა.

ფიზიკოსებმა რამდენიმე მილიარდი ვატის გამოსხივების თანხლებით ატმოსფეროზე ზემოქმედების განუსაზღვრელი შედეგების მქონე ცდებზე და ატომური იარაღის პირველ გამოცდებს შორის მსგავსებაზე მიანიშნეს. რობერტ ოპენჰეიმერმა, ცნობილმა ფიზიკოსმა, ბირთვული იარაღის გამოცდიდან მრავალი წლის შემდეგ აღიარა, რომ მეცნიერებს წარმოდგენა არ ჰქონდათ, თუ რა მოჰყვებოდა ამ მოწყობილობის ამუშავებას — შეერდებოდა ჯაჭვური რეაქცია თუ გაგრძელდებოდა შემდგომშიც მსუბუქი ელემენტების წათრევი. ხელისუფლებამ ამის შესახებ იცოდა. უფრო მეტიც, სპექტრალურმა ანალიზმა, განსაკუთრებით ელექტრომაგნიტური სპექტრის დაბალი სიხშირის ზონებში, ნათლად აჩვენა, რომ იმ მოვლენების წარმოშობით, რომლებიც ენერჯის შენახვის კონოლენს არღვევს, სხვაგვარად რომ ვთქვათ, შეუღლებული და ნინასნარ განუსაზღვრელი შედეგებით ხასიათდება, მხოლოდ ბირთვული აფეთქებების შედეგები ხასიათდება. ამგვარი მოვლენები მეცნიერთათვის სიურპრიზად იქცა. მათ ამ დრომდეც არ შეუძლიათ რაიმე ახსნა მოუძებნონ აღნიშნულ მოვლენებს.

1958 წლის აგვისტოში ამერიკელებმა იონოსფეროს ქვედა ზღვართან ახლოს, 70 კილომეტრის სიმაღლეზე პირველი ბირთვული აფეთქება განახორციელეს. ექსპერიმენტმა განუსაზღვრელი შედეგები გამოიწვია. პირველადი ჩანაფიქრის მიხედვით, ელექტრომაგნიტური იმპულსებს რამდენიმე ასეული კილომეტრის რადიუსში მთელი ელექტრონიკა უნდა გადაეწვა. ექსპერიმენტი საბჭოთა ჰაერსაინალმდეგო თავდაცვის სისტემებში გარღვევებისათვის ტარდებოდა, მაგრამ კოსმოსურმა ბირთვულმა აფეთქებამ იონოსფეროს ისეთი რღვევა გამოიწვია, რომელმაც არა მხოლოდ ხანგრძლივი პერიოდით მოშალა რადიოკავშირი მრავალი ათასი კილომეტრის დაშორებებზე, არამედ სამხრეთ ნახევარსფეროში, სამოას არქიპელაგზე, 3,5 ათასი კილომეტრის დაშორებაზე ჯონსტონიდან, რომლის თავზეც მოხდა აფეთქება, ტროპიკულ ცაზე უცაბედად კამკაშა პოლარულმა ნათებამ იფეთქა. გაიკვია, რომ ბირთვული აფეთქების შედეგად გაჩენილი დამუხტული ნაწილაკები იმ მაგნიტური ხაზის გასწვრივ განლაგდა, რომლებიც სამოასა და ჯონსტონს ერთმანეთთან აკავშირებდა. ურთიერთსაპირისპირო ნახევარსფეროების ეგრეთ წოდებული მაგნიტურად დაკავშირებულმა უბნებმა იონოსფეროში ხვრელი ამოწვეს.

ამ ცდას კიდევ ორი ექსპერიმენტი — „არგუსი“ და „სტარფიში“ მოჰყვა. „არგუსის“ ფარგლებში განხორციელდა სამი ბირთვული აფეთქება კოსმოსში ბუნებაზე მათი ზემოქმედების შესწავლის მიზნით. სწორედ ამ აფეთქებების შედეგი იყო დედამიწაზე კლიმატური კატასტროფების მთელი სერიები, რომლებიც რამდენიმე წლის განმავლობაში გრძელდებოდა. „სტარფიში“ დროს განხორციელდა კიდევ ორი აფეთქება: ერთ კილოტონიანი — 60 კილომეტრის სიმაღლეზე და ერთ მეგატონიანი — რამდენიმე ასეული კილომეტრის სიმაღლეზე. ამ ექსპერიმენტს დედამიწამ ჩილეს სანაპიროს უდიდესი ნაწილის ოკეანეში ჩაძირვით უპასუხა.

არსებობს უტყუარი ფაქტები, რომ სემიპალატინსკი ბირთვული იარაღის გამოცდა ხშირად განაპირობებდა მიწისძვრებს ირანში. სხვათა შორის, სეისმოლოგები ამ ფაქტებს უარყოფენ და აცხადებენ, რომ ყველაზე დიდი ბირთვული აფეთქებაც კი ვერ მოახდენს ზემოქმედებას კოლოსალურ კონტინენტურ ფოლტზე.

ლეონიდ ივანოვი: — ტექტონიკური რღვევები მაღალი დაბალულობის ველს ქმნის, — მიაჩნია ლეონიდ ივანოვს, — და თუ ამ ველს ოდნავ გავაძლიერებთ, ხდება მიწისძვრის მსგავსი მოვლენები, რაც შემდეგ ცუნამს, ქარიშხალს და სხვა კატაკლიზმებს განაპირობებს.

2006 წლის იანვარში პენტაგონში აშშ-ის შეიარაღებული ძალების შტაბის ხელმძღვანელს, გენერალ რიჩარდ მაილსს მოახსენეს, რომ აშშ-ის თავზე აფეთქებული ერთ მეგატონიანი ბირთვული ჭურვისგან გამომწვეულ იმპულსს შეუძლია მწყობრიდან გამოიყვანოს ელექტრონიკა მექსიკის ყურიდან კანადამდე.

— საინტერესოა, რატომ მალავს ახლა ასე ძალიან ამერიკელები იმ ინფორმაციას, რომელსაც ადრე ვიცემდნენ? — კითხვობს ლეონიდ ივანოვი, — საუბარია მინიატურული, ღრმადშენევადი ბირთვული ქობინის შექმნის თაობაზე. მაინც სად უნდა შეაღწიონ ამ ქობინებმა? ხომ არ შეიძლება შეაღწიონ სწორედ ამ ტექტონიკურ ნაპრალებში და შემდგომი აფეთქებები ბუნებრივი კატაკლიზმები განაპირობონ?

ჯერ კიდევ 50-იან წლებში საბჭოთა ბირთვული ბომბის მამა ანდრეი სახაროვი ირწმუნებოდა, რომ დედამიწის ქერქის დაძაბულობის ადგილებში დამონტაჟებული ბირთვული ქობინების საშუალებით შესაძლებელია მიწისძვრის გამოწვევა. ითვლებოდა, რომ პატარა მიწისქვეშა ბირთვული აფეთქება ამ აფეთქების ადგილიდან ათასობით კილომეტრის დაშორებით გამოიწვევდა ბუნებრივ კატასტროფებს. რუსეთშიც და აშშ-შიც სეისმური იარაღის შექმნაზე მუშაობდნენ. მიწისძვრის გამოწვევა შესაძლებელია თხევადი ქიმიური ან ბირთვული საწარმოო ნარჩენების ჩატუმბვითაც სეისმურად აქტიურ ნაპრალებში. ერთდროულად ტარდებოდა და ტარდებოდა სეისმური დამაბუქობის ზონათა ინტენსიური კვლევები. დედამიწის ქერქის ტიქტანური ნაპრალების ადგილებში ჩნდება ენერგეტიკული ველები, რომლებიც დაძაბულობის გარკვეული დონის მიღწევის შემდეგ მიწისძვრების, ვულკანური ამოფრქვევების, ცუნამების სახით ფეთქდება. როგორც ჩანს, ამერიკელებმა იპოვეს მეთოდი, რომ ტექტონიკური დაძაბულობის ზონებზე იმოქმედონ და გაძლიერების გზით ხელოვნურად მიიყვანონ აფეთქების ზღვარზე. სომხეთში მომხდარ მიწისძვრამდე რამდენიმე დღით ადრე სემიპალატინსკი მორიგი ბირთვული ცდები ტარდებოდა. 1988 წლის 7 დეკემბერს კი მიწასთან გასწორდა სომხეთის ქალაქი სპიტაკი, კიდევ რამდენიმე ქალაქი და სამასზე მეტი დასახლებული პუნქტი ნაწილობრივ დაინგრა. ამ კატასტროფას 25 ათასი ადამიანი ემსხვერპლა.

გაბრძელება იქნება

დღეს საქართველო ისეთ სიტუაციაშია, რომ სასიცოცხლოდ აუცილებელია ხელისუფლებისგან სააკაშვილისა და მისი გარემოცვის ჩამოშორება, სხვათა შორის ტერიტორიული პრობლემა არ მოგვარდება, რამეთუ რუსეთს სააკაშვილთან საუბარი პრინციპულად არ სურს. ამ ლოგიკიდან გამომდინარე, სააკაშვილი ეროვნულ ინტერესებს უპირისპირდება, რამეთუ გადადგომას არ აპირებს და ამით ეროვნული მოვალეობის როლში გვევლინება.

გეოპოლიტიკური სიბრძნე — საქართველოს ტრამპლი

ნაკილი ეოკა

გეოპოლიტიკური კანონზომიერებიდან გამომდინარე, ედუარდ შევარდნაძის ძალისხმევა ქვეყნის დსთ-ში გაერთიანებისთვის გამართლებული იყო. ასევე გამართლებული იქნებოდა რუსეთთან ჩარჩო-ხელშეკრულების დადება, რითაც გეოპოლიტიკურ სიბრძნეებს თავს დავაღწევდით. მომზადდა კიდევ ასეთი ხელშეკრულება, მაგრამ ბოლომდე ვერ იქნა მიყვანილი.

ვინ შეგვიძალადებდა? — რა თქმა უნდა, აშშ-მა. მისმა მაშინდელმა ელჩმა თბილისში, რიჩარდ მაილსმა ყველაფერი იღონა ამ ხელშეკრულების ჩასაშლელად, რადგან, თუ იგი ბოლომდე იქნებოდა მიყვანილი, მაშინ ავტომატურად გამოირიცხებოდა საქართველოს ნატოში შეყვანის ამერიკული პროგრამა. არადა, რუსეთთან ჩარჩო ხელშეკრულება საქართველოსთვის ბევრად უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ნატოსთან.

რუსეთთან ჩარჩო ხელშეკრულება საქართველოსთვის ბევრად უფრო მნიშვნელოვანია, ვიდრე ნატოსთან. რას ყველაზე მთავარია — ქვეყნის ტერიტორიული გაერთიანება გაიოლდება

სოროს-ამერიკის დოლარების კოკისპირულმა წვიმამ ნაყოფი გამოიღო; ხელისუფლებაში ანტიეროვნული, პროამერიკული ძალები მოვიდნენ მ. სააკაშვილის თავიანთი გამარჯვებით. გასული წლები გახარებულმა ჯორჯ სოროსმა წინასწორად ვერ შეინარჩუნა და საკუთარი თავი ამხილა, როცა ხბოს აღტაცებით შესძახა: „მილიონები უძემად არ დაბრუნდნენ — საქართველოში კარგად არ არის“.

ამის შემდეგ, სულ მალე, ლიბორისტიკის თავიანთი — შალვა ნათელაშვილის სრული უფლება მიეცა, საქართველოსთვის სოროსიანია ენოდებინა. ჯ. სოროსის გამარჯვებამ საქართველოს, ქართულ ხალხს ახალი ტრაგედია მოუტანა — ქვეყანამ კიდევ უფრო ღრმად შეტოვა გეოპოლიტიკურ წყვილად. 2008 წლის 7-8 აპრილს შინაპარტიული შიშის შიშისგან დაიწყო რუსი სამხედრო ძალების შემოსევა და რუსი სამხედრო ძალების შემოსევა დაიწყო. ასეთ დროს აამოქმედეს დოლარის ყოვლისშემძლეობა; უხედა დაფინანსეს ე.წ. ვითარების უფლებების ინსტიტუტის „კომარტობი“, ხოლო მიხეილ სააკაშვილის სახით ქვეყნის გეოპოლიტიკური გზიდან გადაგდების მისრულ გამოქვეყნეს. შევარდნაძემ ყველაფერი ეს კარგად შეიცნო და გვერდზე გადადგა, რამეთუ ძია სემს ასე სურდა.

ბის, პირველ რიგში, რუსეთთან და ირანის, დიდ გალიზიანებას იწვევს. ამ საკითხზე მსჯელობისას მავანთაგან გაიგონებთ: ვინ კითხავს რუსეთს ან ირანს, ვინ შეაიარაღებს თუ განვრთნის ჩვენს არმიასო. რბილად რომ ვთქვათ, ასეთი მავანები სრულ გეოპოლიტიკურ სიბრძნეს იწვევენ, ვერ ხედავენ, რომ ასეთი ქმედებებით მეზობლების უშიშროებას საფრთხეს უქმნიან. ამ მავანებს დაუფრთხილეთ კითხვას: რუსეთმა რომ განახორციელოს ანალოგიური ქმედებები აშშ-ის უშუალო მეზობელ მექსიკაში, ამას აშშ რუსეთის მისამართით „ბრაგო-ბრაგოს“ შეძახილი უპასუხებს? ოპონენტებს აქ ნიკიტა ხრუშჩოვის ერთ-ერთ გეოპოლიტიკურ სიბრძნეს გვახსენებთ, აშშ-ის მეზობელ კუბაში სტრატეგიული სამხედრო საჭურველის განლაგება რომ გადაწყვიტა; მისმა ამ ნაბიჯმა აშშ-ს ხელისუფლებას, რომ კარგად იმამდე მიიყვანა. ხრუშჩოვი იძულებული გახდა, სასწრაფოდ უკან დაეხია

ნელია რუსეთი შავი ზღვის, სევესტოპოლის ფლოტის, თვით სევესტოპოლის გარეშე. ამერიკის შეერთებული შტატები იმდენად გათავსდნენ, რომ მსოფლიოს გლობალიზების თავისი ეგოისტური მიზნების განხორციელებისთვის არაფრად ჩააგდო მსოფლიოში უკვე ჩამოყალიბებული გეოპოლიტიკური კანონზომიერებანი. ამის ნათელი ილუსტრაციაა კოსოვოს ვაიბიტის ამ ისტორიულ მინაწყალს — აქტიური დემოგრაფიული შედეგებით სულ უფრო მეტად დაეპატრონენ მეზობელი ალბანელები, რომლებიც ერთ მშვენიერ დღეს უმრავლესობაში აღმოჩნდნენ (იცე, როგორც ჩვენს შემთხვევაში შიდა ქართლში — ოსები), ალბანელმა სეპარატისტებმა გადაწყვიტეს, მოეწყვიტათ კოსოვო სერბეთისგან და დამოუკიდებელ პოლიტიკურ ერთეულად ექციათ. ამ საქმეში მათ აქტიური დახმარება გაუწია აშშ-მა, მიანდა რა იარაღი ე.წ. განმათავისუფლებელი არმიის აღჭურვისთვის.

2008 წლის თებერვალში აშშ-მა და რიგმა სახელმწიფოებმა კოსოვოს დამოუკიდებლობა ცნეს. განუვლი დახმარებისთვის კოსოვო-თელს ხარჯზე, მას შემდეგ, რაც საქართველომ, თავისი გეოპოლიტიკური სიბრძნით, 2008 წლის აგვისტოში ამისი საბაზი მისცა. რუსეთმა აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის დამოუკიდებლობა აღიარა — აშშ-ის პოლიტიკის საპირისპირო ნაბიჯები გადადგა, აღნიშნულ რეგიონებში სამხედრო ბაზების მშენებლობასაც შეუდგა.

დასკვნა ერთია: ამერიკა-რუსეთის ინტერესთა შედეგად სრული გეოპოლიტიკური სიბრძნის შედეგად საქართველომ აქამდე არაა მიღწეული. გასაკვირია, რომ სააკაშვილის ხელისუფლებამ ჭკუა მანც ვერ ისწავლა. ანტირუსული ისტორიები, რაც კატეგორიულად ეწინააღმდეგება საქართველოს გეოპოლიტიკურ ინტერესებს და დამწვარზე მდულარის გადასხმას მოგვაგონებს, კიდევ უფრო მეტი გაშმაგებით გრძელდება. არადა, ჩვენ ვერ წარმოვიგდგინა საქართველო რუსა ახლო მომავალში აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონის გარეშე ვიხილოთ.

დღეს საქართველო ისეთ სიტუაციაშია, რომ სასიცოცხლოდ აუცილებელია ხელისუფლებისგან სააკაშვილისა და მისი გარემოცვის ჩამოშორება, სხვათა შორის ტერიტორიული პრობლემა არ მოგვარდება, რამეთუ რუსეთს სააკაშვილთან საუბარი პრინციპულად არ სურს. ამ ლოგიკიდან გამომდინარე, სააკაშვილი ეროვნულ ინტერესებს უპირისპირდება, რამეთუ გადადგომას არ აპირებს და ამით ეროვნული მოვალეობის როლში გვევლინება.

გომდინარე, სააკაშვილი ეროვნულ ინტერესებს უპირისპირდება, რამეთუ გადადგომას არ აპირებს და ამით ეროვნული მოვალეობის როლში გვევლინება.

ჩვენ მივმართავთ მიხეილ სააკაშვილს: ბატონო პრეზიდენტო, გვიახლოვდება ტუნის-ევგვიპტის პოლიტიკური გრიპის ეპიდემია, რომელიც ლორისა და ქათმის გრიპისგან განსხვავებით მხოლოდ უმაღლეს ხელისუფალთ ემუქრება; გაცალეთ ხელისუფლებას და გადადგებით.

ჩვენ უნდა ვიზრუნოთ ეროვნული თანხმობის ხელისუფლების ჩამოსაყალიბებლად, რომელიც თავის რიგებში მოიკრებს იმ პოლიტიკური პარტიებისა და მოძრაობათა წარმომადგენლებს, რომლებიც საქართველოს გეოპოლიტიკური მდგომარეობის შესატყვისად აზროვნებენ და, ამდენად, გამოგენ ავადმოსაგონარ ნატოს. საქართველო ნეიტრალური უნდა გახდეს.

ზაგასმით ვაცხადებთ: ნებისმიერი პოლიტიკური პარტია და მოქალაქე, ცალკე ან ანაბეზის პოლიტიკოსები, რომლებიც ნატოს ეტრფინან, ამით საქართველოს გეოპოლიტიკურ წყვილად უზიდავიან. ისინი საქართველოს ეროვნულ მტრებად უნდა მივიჩნიოთ.

უსაფრთხოების 47-ე კონფერენციაზე, რომელიც ა.წ. 4-6 თებერვალს ქ. მიუნხენში ჩატარდა, ვისურვებდით, მისი ტრიბუნლიდან მიხეილ სააკაშვილს ეთქვა:

ბატონო, გააუქმეთ ნატო! ამერიკა, დააბრუნე სახლში თქვენი ჯარები, გააუქმეთ სამხედრო ბაზები სხვა ქვეყნების ტერიტორიებზე, კოსოვო სერბეთს დაუბრუნეთ! რუსეთო, გაიყვანეთ ჯარები საქართველოდან, გააუქმეთ ბაზები ქვეყნის ტერიტორიებზე, კოსოვო სერბეთს დაუბრუნეთ!

რუსეთო, გაიყვანეთ ჯარები საქართველოდან, გააუქმეთ ბაზები ქვეყნის ტერიტორიებზე, კოსოვო სერბეთს დაუბრუნეთ!

ჩვენ მივგვანია, მსოფლიო კონფლიქტები მხოლოდ და მხოლოდ გაეროს გაძლიერებული ძალებით უნდა დარეგულირდეს და არა ნატოს ძალმომრეობით, რაც მხოლოდ უნდობლობისა და დაპირისპირებათა იარაღია. გაეროს უშიშროების საბჭოს მუდმივ წევრთა ხუთეული ათამდე უნდა გაიზარდოს, გაფართოვდეს მისი უფლებები.

ნუგზარ ავალიანი, ვივი გუარაშიაძე, ისტორიის მეცნიერებათა დოქტორები, პოლიტოლოგი

ერთი რუსეთ-საქართველოს მოლაპარაკებასთან დაკავშირებით

ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარე და ლიტვის საგარეო საქმეთა მინისტრი აულრონიუს აუტუბალისი რუსეთსა და საქართველოს ურთიერთობათა ნორმალიზებისათვის დიალოგის დაწყებისაკენ მოუწოდებს. „ჩვენ ყველაფერს გავაკეთებთ, რომ საქართველომ და რუსეთმა ღია დიალოგი ანარმოონ. მხარეებს შორის ნდობა უნდა აღდგეს. ამის ერთ-ერთი საშუალება უნდა იყოს დისკუსიები და ეს ფორმატი უნდა შენარჩუნდეს“, — განაცხადა ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარემ.

ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარე და ლიტვის საგარეო საქმეთა მინისტრი აულრონიუს აუტუბალისი რუსეთსა და საქართველოს ურთიერთობათა ნორმალიზებისათვის დიალოგის დაწყებისაკენ მოუწოდებს. „ჩვენ ყველაფერს გავაკეთებთ, რომ საქართველომ და რუსეთმა ღია დიალოგი ანარმოონ. მხარეებს შორის ნდობა უნდა აღდგეს. ამის ერთ-ერთი საშუალება უნდა იყოს დისკუსიები და ეს ფორმატი უნდა შენარჩუნდეს“, — განაცხადა ეუთოს მოქმედი თავმჯდომარემ.

შესაქლო, უკიანა ამოიყარეს

იაპონიაში ხუთშაბათს მომხდარი ძლიერი მიწისძვრის გამო, შესაქლოა, ქვეყნის ყველაზე დიდი მთიდან, ფუძიადან, ვულკანი ამოიფრქვა. ამ დავკვამდე იაპონიის ქალაქ ნაგოას უნივერსიტეტის სეისმოლოგის, ვულკანოლოგისა და კატასტროფების შეჩერების კვლევითი ცენტრის სპეციალისტები მივიდნენ. ვულკანის ამოფრქვევას მარტო იაპონია არ იგრძნობს და ვულკანის ფერფლი დედამიწის დიდ ტერიტორიაზე გავრცელდება.

ვანის ნაქალაქარის არქეოლოგიურმა ექსპედიციამ დაადგინა, რომ საჩინოს მიწაზე, ანუ „ვანის ძველანა“ ნეოლითის ხანიდანაა დასახლებული. ირკვევა, რომ ადრეანტიკური ხანის სამოსახლოები ძვ. წ. აღ.-ის II ათასწლეულის მეორე ნახევრის დასასრულამდე საფუძველზეა განვითარებული.

საქართველო

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

ვანელი თაგადა საჩინო

ვანის რაიონის ტერიტორიაზე არის ისეთი ტაძრები, რომლებსაც მეორედ მაშენებელთა ხელი არასდროს შეხებია.

სოფელ ისრითში, მდინარე სულორის გადაღმა, მისი ერთ-ერთი შენაკადის ნაპირზე, შემორჩენილია ეკლესია, რომელიც შემოქმედებულია პერანგით დგას პატარა ბორცვზე. ეს ტაძარი XIII საუკუნეში უნდა იყოს აგებული, რასაც მის კარსარკმელზე შემორჩენილი სამკაულებიც ცხადყოფს.

სოფელ ზედა ვანში ავღივართ. განვითარებულ შუასაუკუნეებში, პირობითად ქვაბულისძეთა ზეობაში, იგი საჩინოს ცენტრი უნდა ყოფილიყო. ასეთი ვარაუდის საფუძველს იძლევა აქ შემორჩენილი, მართალია სანახევროდ დანგრეული, მაგრამ მაინც შთაბეჭდავი ეკლესია — XII-XIII საუკუნეების მთავარანგელოზის საყდარი.

საყდარი საკმაოდ მაღალიც ყოფილა და საკმაოდ ფართოც. იგი სიგრძეში 19 მეტრს აჭარბებს, სიგანეში კი — 10 მეტრს. საკურთხევლის აფსიდის ორსავე მხარეს ორი ძალიან მაღალი ნიშაა, ცენტრში კი სამი ნატიფი, მაღალი სარკმელი.

ტაძარი 100 წლის წინათაც დანგრეული ყოფილა, მაგრამ ექვთიმე თაყაიშვილს რამდენიმე ფრესკა მაინც გაურჩევია. ამასთანავე, მაშინ აღმოსავლეთის ფასადზე შემორჩენილი ყოფილა ოქროსფერი ქვიშაქვის კარგად გათლილი პერანგი და საყდრის გეგმის რელიეფური გამოსახულება. ეს მარმარილოს ქვა, რომელზეც, რელიეფთან ერთად, XII-XIII საუკუნეების წარწერის ფრაგმენტებიც იყო, ამჟამად ქუთაისის სახელმწიფო მუზეუმში ინახება. წარწერის ფრაგმენტი ასე იკითხება: „ერისთავთ-ერისთავი ზვიადი“. შესაძლებელია, რომ ეს ზვიადი სწორედ ქვაბულისძეთა სახლის წარმომადგენელი იყოს.

დასავლეთ ფასადზე, რომელზეც კარიბჭე უნდა ყოფილიყო მიშენებული, ექვთიმე თაყაიშვილს უნახავს წმ. გიორგის სადღებლად შესრუ-

ლებული გვიანდელი ხანის წარწერაც. დიდ მეცნიერს მასში, სავარაუდოდ, გვარი **ლოლობერიძე** ამოუკითხავს. კიდევ ერთი წარწერა ყოფილა ჩიჯავაძეთა მიერ გვიან შუასაუკუნეებში ტაძარზე ჩრდილოეთიდან მიდგმულ ეკვდერში. მასში მოხსენიებული ყოფილა **„მთავარ ვახტანგ მიქელაძის ქალი ხვარამზე“**. ზედა ვანის მონასტერი საჩინოს ყველაზე საყურადღებო ქრისტიანული ძეგლია.

ამავე ხეობაში, სულ ზევით, სოფელ **გადიდის** მიდამოებში (გადიდი ჭანურ-ზანური სიტყვაა და დიდ გორას ნიშნავს), დღეს უკვე აღარ არსებობს XI საუკუნის ჩინებული ეკლესია — თლილი ქვის პერანგით შემოსილი „წმ. გიორგი“. შემორჩენილია მხოლოდ რამდენიმე ქვა და გალავნის ნაშთის ფრაგმენტი. საბედნიეროდ, გადარჩენილია ტაძრის არქიტრაფი, რომელსაც მოზრდილი ასომთავრული წარწერა აქვს. წარწერა ნაკლებია, თავში მხოლოდ რამდენიმე სიტყვა ჩანს, მერე კი ტექსტი ასე იკითხება:

„...აღვაშენე ბაგრატიისა და (აქაც ერთი-ორი სიტყვა არ იკითხება) ცოდვილისა სულთსა ჩემისა და შევითა ჩემი და ვინცა ღირს იქნეთ მოსვლად და ლოცვად ადგილსა მთავარმონაზისა გიორგისა, ლოცვასა მომიხსენეთ ცოდვილი. ღმერთმა თქუენცა შეგინყალნეს. ამენ!“ ეს წარწერა იანი ბალავარი ვანის ნაქალაქარის მუზეუმშია შენახული.

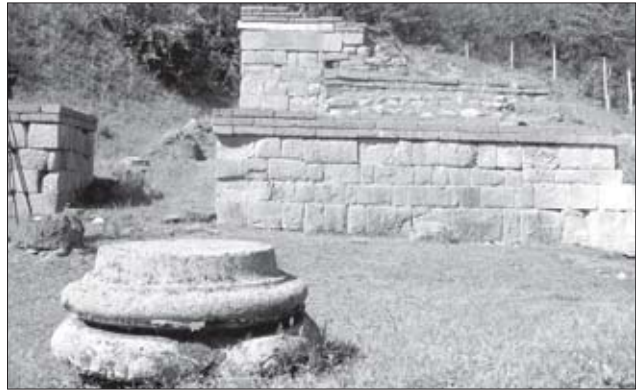
სწორედ ამ მუზეუმშიდან იწყება რაიონში ჩვენი მოგზაურობის დასკვნითი და ყველაზე საინტერესო მონაკვეთი.

ახვლედიანების გორაზე 120 წლის წინათ „ოქროს წყაროების“ ამოღინება დაიწყო.

მერე და მერე, ჯერ ქვითკირის ერთ-ერთ სამარხში ჯაჭვით დაბმული კაცის ჩონჩხი, შემდეგ კი უამრავი ოქრო და სპეკალი იპოვნეს ადგილობრივმა მცხოვრებლებმა. საქ-

მთავარი სატაძრო კომპლექსის ერთი კუთხე

წარმართული ტაძრის რვასაფეხურიანი საკურთხეველი

გადიდის „წმ. გიორგის“ წარწერიანი ქვა

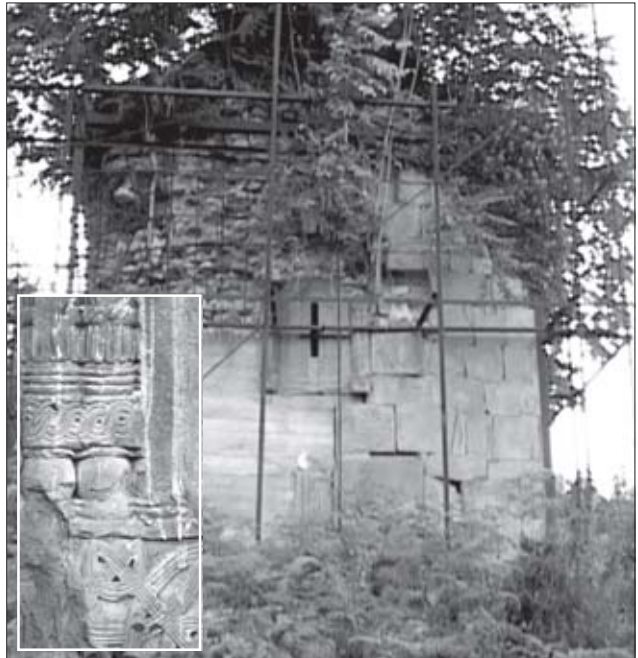
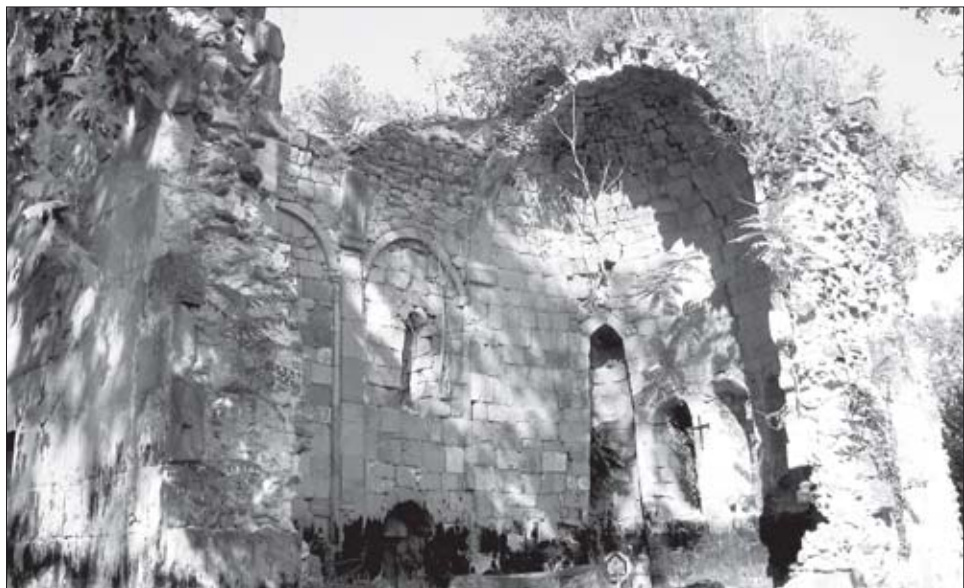
მეში არქეოლოგები ჩაერთვნენ. ასე გამოჩნდა იმ ქალაქის ნაშთები, რომლის შესახებ I საუკუნეში ცნობილი ბერძენი გეოგრაფი სტრაბონი ამბობდა: **„ფაზისის ნაპირზე, მოსხთა ქვეყანაში არის ლევკოთეას ტაძარი, ფრიქსეს აგებული, და სამისნო, სადაც ვერძს არ წირავენ მსხვერპლად. ოდესღაც ის მდიდარი იყო, ხოლო ჩვენს დროს იგი ჯერ ფრანკებმ გააძარცვა, შემდეგ კი მითრიდატე პერგამონელმა“**.

ვანის ნაქალაქარის ყველაზე უფრო ცნობილია მკვლევარმა ოთარ ლორთქიფანიძემ ყურადღება მიაქცია იმ გარემოებას, რომ კოლხეთის ეს მხარე ძვ.წ. აღ.-ის IV საუკუნიდან იბერიის სამეფოს, კერძოდ, არგვეთის კუთვნილებაში მოექცა, სადაც სტრაბონის მიერ ნახსენები მოსხები, ანუ იგივე მესხური ტომები დასახლდნენ. ისინი სამხრეთიდან, კონკრეტულად კი ერთ-ერთი ეთნარქის — ოძრახოსის მამულებიდან ამო-

ვიდნენ აქ. მესხური კულტურა ზედ გადაეფარა ჭანურ-ზანურ კულტურას, მაგრამ იგი ბოლომდე ვერ დაჩრდილა. სხვა თუ არაფერი, ამაზე მიგვანიშნებს ისეთი ტომონიემები როგორებიცაა ტობანიერი, დისაშხო, გადიდი და სხვა. ასე ჩამოყალიბდა კოლხური კულტურის ახალი, განვითარებული ფორმა და ეტაპი.

ვანში, ახვლედიანების გორაზე, აღმოჩენილი ქალაქი ჩვეულებრივი ანტიკური სა-მოქალაქო დასახლება კი არა, არამედ სატაძრო ქალაქი-ცენტრი უნდა იყოს. აქ სტრაბონი ამბობდა — ეს დიდი სამოსნო ადგილიაო. ბერძენი გეოგრაფის მიერ ნახსენები ლევკოთეას სამისნო იმაზე მიგვანიშნებს, რომ აქ მისი მსგავსი ქალღმერთის, წყლისა და ხმელეთის ნაყოფიერების კოლხურ-მესხური რომელიც უცნობი მფარველი

ზედა ვანის „მთავარანგელოზი“

ლეთების ტაძარი უნდა მდგარიყო. და მართლაც, ყველა ის დიდი ნაგებობა თუ სამარხი, რომელიც ახვლედიანების გორაზე აღმოჩნდა, ტაძარი და ტაძრის კუთვნილებაა.

პირველად არქეოლოგებმა გორის წვერზე აღმოაჩინეს ძვ.წ. აღ.-ის III საუკუნის წარმართული სალოცავის 8-საფეხურიანი საკურთხეველი. მის სიახლოვეს მალე გამოჩნდა კიდევ ერთი, ამჯერად მრგვალი ტაძრის ნაშთები. ძალიან საინტერესო ტაძარს მიაკვლიეს ნაქალაქარის შესასვლელში. ეს არის ტაძარი-კარიბჭე ანუ ერთგვარი საღვთო კარი. მას აქა-იქ ნოტილად ამჩნევია ცეცხლის კვალი — ფრანკებსა და მითრიდატე პერგამონელის შემოსევებისა და რბევის ნიშანი. აქ ასევე აღმოჩნდა ძვ. წ. აღ.-ის III-III საუკუნეების მძლავრი გალავნის მონაკვეთი, რომელიც დიდრონი, რუსტებიანი ქვათილებითაა ამოყვანილი. კარგად არის შემონახული მცირე ტაძრის საკურთხეველი. სწორედ აქ მიაგნეს ქვაში გამოთლილ ლომის თავებს, რომლებიც წყლის გადმოსადინებლად გამოიყენებოდა.

განსაკუთრებით თვალშისაცემია ცენტრალური ტერასის სიღრმეში მდგარი სატაძრო კომპლექსი. ზოგიერთი ნაგებობის კედელი ძვ. წ. აღ.-ის IV-III საუკუნისაა, ზოგიერთი — ძვ. წ. აღ.-ის II-საუკუნის.

სწორედ ამ კომპლექსმა ათქმევინა უცხოელ არქეოლოგებს, რომ ვანის ნაქალაქარი ბერძნულ სატაძრო ქალაქს — დელფოსს წააგავს. განსაკუთრებით დიდი მოცულობისაა მეორე იარუსზე მდგარი 17 მეტრის სიგრძისა და 5 მეტრის სიგანის მონუმენტური შენობა, რომელიც ძვ. წ. აღ.-ის III საუკუნეს განეკუთვნება. წარმოიდგინეთ, რომ აქ არსებული ჭაღ 24 საუკუნის წინანდელია. ...საგანგებოდ გწრდებით იმ ტაძართან, რომელიც, შესაძლოა, მარნის ფუნქციასაც ასრულებდა. მას მოზაიკური იატაკი ჰქონია. აქ მიკვლეულია დიდი ზომის ქვევრი, ასევე ნიკეას ქანდაკებიანი ბრინჯაოს ჭურჭელი, დიონისეს წრის ღვთაებების გამოსახულება. სხვათაშორის, შეუძლებელია მუზეუმში ყურადღება არ მიაქციოთ სოფელ ინამაურში მოპოვებულ ანტიკურ ხანის პატარა ბრინჯაოს სტატუეტს — ყანწან კაცს, რომელიც თავისი ხელწერით კიდევ უფრო ძველ ხეობაში ქანდაკებებს გაგახსენებთ. ამ სტატუეტს თამადა შეარქვეს.

მეღვინეობის თემამ ვანის ნაქალაქარიდან სამხრეთით, ყუმურის სათავეებში ნაგვიყვანა, სადაც სოფელ დუცხუნის მზვარეში შემორჩენილი ალადასტურის ვენახი გვიჩვენებს. ასეთი დიდებული ალადასტური საქართველოში სხვაგან არ მოიხვევა. იგი სტალინის ერთ-ერთი უსაყვარლესი ღვინო იყო. დუცხუნელი შოთა ჯულაყიძის სახლში ასეთი ჩინებული ღვინის დაყენებისათვის კრემლიდან მიღებული მაღლობის წერილი ინახება.

საინტერესოა, რა ღვინოს სვამდა ანტიკური „ვანელი თამადა?“ ნუთუ მასაც ალადასტური უყვარდა?!

გალა ქოქიაშვილი
ავტორის ფოტოები

დაახლოებით ამ დროისთვის გავრცელდა ხმა, აჭარელი აჰმად-გაბი ჯარს აბროვებს, რათა რუსებს წაართვას ახალციხის ციხესიმაგრე. ახალციხეში ხუმროვდნენ, თავად ბაბუთოვს მეტოქე გამოუჩნდაო. რამდენადაც თურქები, ჩვეულებისამებრ, წამოიწყებდნენ ხოლმე რაიმეს და აღარ მიჰყავდათ საქმე გოლომდე და მათი გეგმები ლაპარაკად რჩებოდა, ამიტომ ამჟამად რაიმე სერიოზული გზავდა რუსებს არ დაუწყიათ, არ ელოდნენ რა შუა ზამთარში სამხედრო მოქმედებას, მით უფრო, რომ აჰმად-გაბი არ წყვეტდა ბაბუთოვთან საიდუმლო მიმოწერას.

ახალციხის დასვა

1828 წლის კამპანია დასრულდა. რუსული არმია საქართველოში გაბრუნდა. ახალციხეში კი შირვანის პოლკის ორი ბატალიონი და ხერსონთა ასეული დარჩა, ხოლო ჯარების სარდლობა და მთელი ახალციხის საფაშოს მმართველობა თავადს — ვასილ ოსიპის ძე ბებუთოვს დაეკისრა, რომელსაც ახალი მინიჭებული ჰქონდა გენერლის წოდება. ბებუთოვმა სამხედრო ძალების გაძლიერების მიზნით ადგილობრივი მოსახლეობისგან შეკრიბა ცხენოსანთა ნებაყოფლობითი რაზმი, რომელმაც შემდგომში თავი საუკეთესო მხრიდან წარმოაჩინა.

17 ოქტომბერს სულეიმან-ალას ცხენოსნები სოფელ ცურცქაში მივიდნენ. მოსახლეობამ ისინი მოჩვენებითი პატივით მიიღო და თავის სასახლეში დააბინა. შუალაში-სას სოფელში სროლის ხმა გაისმა. ოზივატელების მიერ სახლეში გადაშლილი ბანდა თავს დაესხა მძინარე ყარაფა-ფახიანებს. საბედნიეროდ, ისინი თითონაც ყარაფი იყვნენ და, რომ იტყვიან, „ცალი თვლით ეძინათ“. პირველ რიგში, მათ ცხენები გადარჩინეს, შემდეგ გაარვიეს რა ბრბო (ყველგან გზას რომ უღობავდა), ბნელი ღამის მიუხედავად, მოასწრეს სულეიმან-ალას სახლთან შეკრება. შემონების შედეგად გაიარკვა, რომ ორასი კაციდან მხოლოდ შვიდი აკლდათ, ოღონდ ვერ გაარკვიეს, ისინი მკვდრები იყვნენ, თუ ტყვედ ჩავარდნენ. გათენებამდე რუსები მამაცურად იბრძოდნენ ცურცქაშის ერთ-ერთ კუთხეში. მხოლოდ გათენების შემდეგ შენიშნეს, რომ მათ წინაშე 500-კაციანი ბანდა იყო, მაშინვე უკან, მეზობელ საოფელში დაიხიეს და ახალი თავდაცვისთვის მოემზადნენ. მოწინააღმდეგე მიხვდა, რად დაუჯდებოდა გამარჯვება და მთებში გაიხიზნა.

მღლე ზამთარი დადგა. რუსები ჩარჩნენ ახალციხეში. ისინი აქ თავს ისე გრძობდნენ, როგორც საკუთარ სახლში. თოვდა, მაგრამ ძალიან არ ცივდა. ქარბუქი მხოლოდ მთებში მძინავრებდა. რუსული წესების შემოღება არ მოსწონდათ მხოლოდ, ახსენებდნენ (რუსების მცოდნეებს), სოფლის მოსახლეობის დიდ ნაწილს კი რუსების მხარეში იყო და მათთან დაახლოებას ცდილობდა.

ირგვლივ სინყარე და სიმშვიდე სუფევდა. ნოემბრიდან თოვლით დაფარული მთის ქედები კედელივით იყო აღმართული და ქალაქს აჭარლებს თავდასხმებისგან იცავდა.

თავადმა ბებუთოვმა, წარმოშობით სომეხმა, მშვენივრად იცოდა აღმოსავლური ჩვეულებები, მაღე მოახერხა მათთან კონტაქტში შესვლა და ნდობის დამსახურება. ბებუთოვი კი მიიღო მასთან დაკავშირებას სცემდნენ როგორც ფაშას. მხარეში მისი პოპულარობა სწრაფად იზრდებოდა. ყოველდღიურად მასთან უამრავი ხალხი მიდიოდა თხოვ-

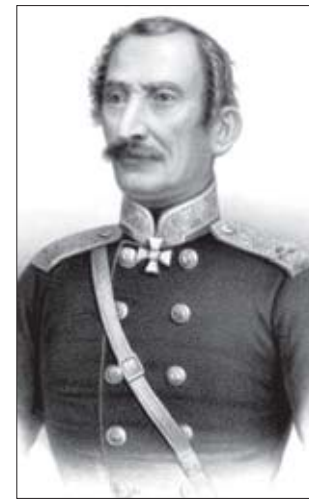
ნით ან ისე, სასაუბროდ; სიამოვნებად, რომ უფროსთან საუბარი თარჯიმნის გარეშე შეეძლოთ.

განაჩენის გამოტანის დროს ზოგიერთი საქმე ბებუთოვისგან დიდ დაკვირვებასა და სიფრთხილეს მოითხოვდა. ერთი მისი თანამედროვე გვიანობის:

„ერთხელ სამმართველოში ხალხი შეიკრიბა. გამოვიდა და ყველა პატივსაცემი პირი, ყველა თურქი იურისტი, ყარაღები და მოღები. მათ შენუხებულ სახეებზე ეტყობოდათ, რომ საქმე სერიოზული იყო. ქართველი თავადი უჩიოდა გავლენიან მოხუც ბეგს, ახალქალაქის სანჯაყის მმართველს. იყო გაცხარებული კამათი. როგორც ჩანს, 1815 წელს, ჯერ კიდევ ერთობლოვამდე, ქართლზე ერთ-ერთი თავდასხმის დროს, ლეკებმა გორთან ახლოს მოიტაცეს ახალგაზრდა ქართველი ქალი, რომელიც, როგორც ნადავლი, ნილად ხვდა ახალქალაქის მფლობელს მუთაბეგს. უბედურ ქალს სამშობლოში ქმარი და ძუძუთა ბავშვი დარჩა. ბეგმა იგი ცოლად შეირთო. ქალი დიდხანს დარბობდა თავის ბედზე, მაგრამ მერე შეუფრიალა მას, თანაც თავად ქართული წარმოშობის ბეგი ცდილობდა, მისთვის ესია მოეწინააღმდეგებინა და ქრისტიანად დარჩენის ნებაც კი მისცა. ასე გავიდა თითქმის 14 წელი.“

როცა რუსებმა ახალქალაქი აიღეს, კანონიერმა ქმარმა მოითხოვა, ქრისტიანული წესის თანახმად, ცოლის დაბრუნება. მოხუც ბეგს მუსლიმანურ წესებზე დაყრდნობით არ უნდოდა ამის გაკეთება. მაშინ გადაწყვეტილების მიღება ქალს მიანდეს. იგი რთულ სიტუაციაში აღმოჩნდა, რადგან ერთის მხრივ, შეეჩვია ახალ ცხოვრებას და სიმდიდრეს, ძველ ქმარს კი მისთვის მხოლოდ სიღარიბის მიცემა შეეძლო; მეორე მხრივ, მას, როგორც ქრისტიანს, არ შეეძლო რწმენისთვის, სამშობლოსთვის ელაღობა და აი, ის თავისი ბედის გადასაწყვეტად რუს ფაშასთან მივიდა. ბებუთოვს უნდა გადაეჭრა ეს საკითხი. კანონი პირველი მხრის მხარეში იყო, მაგრამ ბაბუთოვს რომ წაართვია ცოლი იმ მუსლიმანისთვის, რომელმაც ამ მოქალაქის იმედინი სამსახური გაუშინა პასკაპირს, ბანსა-

ინფანტერიის გენერალი ვასილ ბაბუთოვი

კუთრებით ახალციხის აღების დროს, ნიშნავდა მის შურაბეჭყოფას. ახალციხე, ასეთი ბადაყვირით, უნდა მიქრობოდა და რელიგიური საკითხებში ნდობის დაპყრობას გამოითქვამდა. ამდენად, განაჩენის შესახებ მისი განცხადება: ქალი გებთან დარჩა.“

არდალანის ციხესიმაგრეში კომენდანტი იყო კაზაკთა პოლკის მეთაური მამაძი გენერალი სერგეევი, ხერთვისში — მაიორი პედიასი. კაზაკთა გენერალი საჩივრებს კაზაკურად უდებოდა. ამის გამო ადგილობრივი მცხოვრებნი უკმაყოფილებას გამოთქვამდნენ თავადთან, რის შემდეგაც თავადი აუქმებდა მის გადაწყვეტილებას, გენერალი კი ბრაზობდა.

ცხოვრება მშვიდად მიედინებოდა და არავინ ეჭვობდა, რომ ავბედითი ღრუბელი თანდათან ახლოვდებოდა. იმ დღეებში, როცა ევროპულ თურქეთში მოპოვებული გამარჯვებების მაუწყებელი ინფორმაციები მოდიოდა, თავადი ქალაქის საპატრიარქოში პირებს სადილით უმასპინძლავდა და ქვემეხებს აქუხებდა. სადილი ორნაირად მზადდებოდა: ერთი — ქრისტიანებისთვის და მეორე — მუსლიმანებისთვის. რუსი ხელმძღვანელის ჯანმრთელობის სადღეგრძელო ქრისტიანები დღივით ამბობდნენ, მუსლიმანები — შარბათით. ერთ-ერთი ასეთი სადილის დროს, ნდევებდნენ, გამოჩნდა დერვიში. იგი კეროლის ხმით რუსების ბოლო ლაშქრობაზე აზიის თურქეთში, არპაჩაიზე მათი გადასვლის, ყარსის, ახალციხისა და ხერთვისის აღების ამბავს მღეროდა.

დაახლოებით ამ დროისთვის გავრცელდა ხმა, აჭარელი აჰმად-გაბი ჯარს აბროვებს, რათა რუსებს წაართვას ახალციხის ციხესიმაგრე. ახალციხეში ხუმროვდნენ, თავად ბაბუთოვს მეტოქე გამოუჩნდაო. რამდენადაც თურქები, ჩვეულებისამებრ, წამოიწყებდნენ ხოლმე რაიმეს და აღარ მიჰყავდათ საქმე გოლომდე და მათი გეგმები ლაპარაკად რჩებოდა, ამიტომ ამჟამად რაიმე სერიოზული გზავდა რუსებს არ დაუწყიათ, არ ელოდნენ რა შუა ზამთარში სამხედრო მოქმედებას, მით უფრო, რომ აჰმად-გაბი არ წყვეტდა ბაბუთოვთან საიდუმლო მიმოწერას.

გოლომდე და მათი გეგმები ლაპარაკად რჩებოდა, ამიტომ ამჟამად რაიმე სერიოზული გზავდა რუსებს არ დაუწყიათ, არ ელოდნენ რა შუა ზამთარში სამხედრო მოქმედებას, მით უფრო, რომ აჰმად-გაბი არ წყვეტდა ბაბუთოვთან საიდუმლო მიმოწერას.

ეს განწყობა მაშინაც არ შეცვლილა, როცა 26 იანვარს მსტოვარი მოვიდა ახალციხეში და ამბავი მოიტანა, რომ სუკილისში ძლიერი სროლის ხმები ისმისო. ქალაქიდან იმ დღესვე გავიდნენ ყარაფაფახიანის ცხენოსნები, რათა სუკილისის ნისქელში ხორბლის დასაფეხვად ნასული თანამებრძოლები დაეცვათ. შირვანის პოლკის გამოჩენისთანავე აჭარელი თავდასხმელები გაიფანტნენ. შირვანელებს მხოლოდ ერთი კაცი მოუკლეს. სოფელში მცხოვრებმა სომხებმა ცხენოსნებს მხოლოდ ის უჩვენეს, თუ საით გაიქცა თიფურბეგი. ყარაფაფახიანის მეთაური თურქისტანოვი მათ კვალს სოფელ წყალთბილამდე მიჰყავდა, სადაც კვალი გაქრა, მოსახლეობამ კი უარი თქვა დახმარებაზე. მაშინ აქ მათ დასასჯელად მოვიდა შირვანთა ორი ასეული. სოფელიც მზად იყო თავდაცვისთვის. ის იყო განაპირა სახლს ცეცხლი ნაუკიდეს რუსებმა, რომ მცხოვრებლები უკვე პატივს სთხოვდნენ ჯარისკაცებს. ამჯერად უჩვენეს რუსებს ის ბილიკი, რომლითაც გავაცივდა თიფურ-ბეგი 12 კაცის თანხლებით. რაზმმა სოფელი იმით დასაჯა, რომ პირუტყვის ნაწილი წაართვა და ახალციხეში გაბრუნდა.

ამ თავდასხმამ ქალაქში მღელვარება გამოიწვია. ისინი ბებუთოვისაგან ხელშეუხებლობის გარანტიას ითხოვდნენ. ბებუთოვს ვერ გადაეწყვიტა, გამოეძახებინა თუ არა საქართველოდან დამხმარე ძალა, რადგან სავსებით შესაძლებელი იყო, მოწინააღმდეგის მზადება თავდასხმისათვის გაბუტებული ყოფილიყო. ამიტომ საქართველოდან ჯარების გამოძახება და აქ ჩამოყვანა ამაოდ დასრულდა. ბებუთოვმა გადაწყვიტა, ცოცხალი ამხანაგს: „წავიდეთ, ვნახოთ მოწინააღმდეგეო“. ისიც დასთანხმდა. ბანაკიდან ერთი ვერსის დაშორებით ისინი შეიარაღებულად მიმავლებს შეხვდნენ, რომლებმაც უთხრეს, რომ ახალციხელები იყვნენ და შინ ბრუნდებოდნენ. თურქები სიამოვნებით გაუხსნოდნენ ბოლოდღე ამ რუს ოფიცრებს, მაგრამ ქალაქის სიახლოვეს ამის გაკეთება არ შეიძლებოდა. ოფიცრებმა გზა განაგრძეს, გასცდნენ სოკილისს, რითაც ყოველწუთს რისკავდნენ საკუთარი სიცოცხლის ფასად, უკან გვიან ღამით დაბრუნდნენ, ამ დროისთვის ჯარს უკვე ორჯერ ჰქონდა მიღებული ციხესიმაგრეში დაბრუნების ბრძანება.

ციხესიმაგრეში კი ბებუთოვს მღელვარება გამოიწვია. ისინი ბებუთოვისაგან ხელშეუხებლობის გარანტიას ითხოვდნენ. ბებუთოვს ვერ გადაეწყვიტა, გამოეძახებინა თუ არა საქართველოდან დამხმარე ძალა, რადგან სავსებით შესაძლებელი იყო, მოწინააღმდეგის მზადება თავდასხმისათვის გაბუტებული ყოფილიყო. ამიტომ საქართველოდან ჯარების გამოძახება და აქ ჩამოყვანა ამაოდ დასრულდა. ბებუთოვმა გადაწყვიტა, ცოცხალი ამხანაგს: „წავიდეთ, ვნახოთ მოწინააღმდეგეო“. ისიც დასთანხმდა. ბანაკიდან ერთი ვერსის დაშორებით ისინი შეიარაღებულად მიმავლებს შეხვდნენ, რომლებმაც უთხრეს, რომ ახალციხელები იყვნენ და შინ ბრუნდებოდნენ. თურქები სიამოვნებით გაუხსნოდნენ ბოლოდღე ამ რუს ოფიცრებს, მაგრამ ქალაქის სიახლოვეს ამის გაკეთება არ შეიძლებოდა. ოფიცრებმა გზა განაგრძეს, გასცდნენ სოკილისს, რითაც ყოველწუთს რისკავდნენ საკუთარი სიცოცხლის ფასად, უკან გვიან ღამით დაბრუნდნენ, ამ დროისთვის ჯარს უკვე ორჯერ ჰქონდა მიღებული ციხესიმაგრეში დაბრუნების ბრძანება.

დადგა 1829 წლის ყველიერი. 18 თებერვალს, საღამოს თერთმეტი საათისთვის, თავადი ორ-სამ ოფიცერთან საუბრობდა, როცა მას შეატყობინეს, რომ ციხესიმაგრის კარს ვიღაც სომეხი მოადგა და თავადის ნახვას ითხოვდა. ის შემოვიდა, დაეხმარა თავადის ფეხებთან, გლეხმა უამბო მას, რომ სულამოს 8 საათისთვის მთავრიდან დაეძვრა უზარაზარი თურქული არმია ძველციხეში და რამდენიმე სოფელი დაიკაპა ახალციხიდან 15 ვერსის მოშორებით.

თურქები ძარცვავდნენ და ხოცავდნენ გლეხებს, სოფლებზე ჯაჭვივით ისე არიან გარს შე-

მოტყეული, რომ ძლივს მოვახერხებ გამოსვლაო. ატყდა განგაში. ქალაქის ყველაზე მოშორებულ ადგილას მყოფი ხერსონის პოლკის ასეული უბრძანეს, სასწრაფოდ შემოსულიყო ციხესიმაგრეში, რათა თურქთა თავდასხმის მსხვერპლი არ გამხდარიყვნენ, შირვანის ორი ასეული მათ შესახვედრად ციხეში გაეზავნენ.

ქალაქმა გაიღვიძა. ქრისტიანულ და ებრაულ კვარტლებში ატყდა ალიაქოთი: ხალხი ციხისკენ გარბოდა თავის შესაფარებლად. ციხესიმაგრის კარები დაკეტეს და გამოაცხადეს, რომ ღამით იქ არავის შეუშვებდნენ, რადგან მოსახლეობის ფეხდაფეხ თურქებსაც შეეძლო შეჭრა.

ღამით სროლის ხმა არავის გაუგონია, გათენებასთან ერთად ხერსონელები ძველ პოლიცხეში დაბრუნდნენ. კაზაკები ციხესიმაგრიდან ნიშნავდნენ შირვანელებს მხოლოდ ის უჩვენეს, თუ საით გაიქცა თიფურბეგი. ყარაფაფახიანის მეთაური თურქისტანოვი მათ კვალს სოფელ წყალთბილამდე მიჰყავდა, სადაც კვალი გაქრა, მოსახლეობამ კი უარი თქვა დახმარებაზე. მაშინ აქ მათ დასასჯელად მოვიდა შირვანთა ორი ასეული. სოფელიც მზად იყო თავდაცვისთვის. ის იყო განაპირა სახლს ცეცხლი ნაუკიდეს რუსებმა, რომ მცხოვრებლები უკვე პატივს სთხოვდნენ ჯარისკაცებს. ამჯერად უჩვენეს რუსებს ის ბილიკი, რომლითაც გავაცივდა თიფურ-ბეგი 12 კაცის თანხლებით. რაზმმა სოფელი იმით დასაჯა, რომ პირუტყვის ნაწილი წაართვა და ახალციხეში გაბრუნდა.

ამ თავდასხმამ ქალაქში მღელვარება გამოიწვია. ისინი ბებუთოვისაგან ხელშეუხებლობის გარანტიას ითხოვდნენ. ბებუთოვს ვერ გადაეწყვიტა, გამოეძახებინა თუ არა საქართველოდან დამხმარე ძალა, რადგან სავსებით შესაძლებელი იყო, მოწინააღმდეგის მზადება თავდასხმისათვის გაბუტებული ყოფილიყო. ამიტომ საქართველოდან ჯარების გამოძახება და აქ ჩამოყვანა ამაოდ დასრულდა. ბებუთოვმა გადაწყვიტა, ცოცხალი ამხანაგს: „წავიდეთ, ვნახოთ მოწინააღმდეგეო“. ისიც დასთანხმდა. ბანაკიდან ერთი ვერსის დაშორებით ისინი შეიარაღებულად მიმავლებს შეხვდნენ, რომლებმაც უთხრეს, რომ ახალციხელები იყვნენ და შინ ბრუნდებოდნენ. თურქები სიამოვნებით გაუხსნოდნენ ბოლოდღე ამ რუს ოფიცრებს, მაგრამ ქალაქის სიახლოვეს ამის გაკეთება არ შეიძლებოდა. ოფიცრებმა გზა განაგრძეს, გასცდნენ სოკილისს, რითაც ყოველწუთს რისკავდნენ საკუთარი სიცოცხლის ფასად, უკან გვიან ღამით დაბრუნდნენ, ამ დროისთვის ჯარს უკვე ორჯერ ჰქონდა მიღებული ციხესიმაგრეში დაბრუნების ბრძანება.

ციხესიმაგრეში კი ბებუთოვს მღელვარება გამოიწვია. ისინი ბებუთოვისაგან ხელშეუხებლობის გარანტიას ითხოვდნენ. ბებუთოვს ვერ გადაეწყვიტა, გამოეძახებინა თუ არა საქართველოდან დამხმარე ძალა, რადგან სავსებით შესაძლებელი იყო, მოწინააღმდეგის მზადება თავდასხმისათვის გაბუტებული ყოფილიყო. ამიტომ საქართველოდან ჯარების გამოძახება და აქ ჩამოყვანა ამაოდ დასრულდა. ბებუთოვმა გადაწყვიტა, ცოცხალი ამხანაგს: „წავიდეთ, ვნახოთ მოწინააღმდეგეო“. ისიც დასთანხმდა. ბანაკიდან ერთი ვერსის დაშორებით ისინი შეიარაღებულად მიმავლებს შეხვდნენ, რომლებმაც უთხრეს, რომ ახალციხელები იყვნენ და შინ ბრუნდებოდნენ. თურქები სიამოვნებით გაუხსნოდნენ ბოლოდღე ამ რუს ოფიცრებს, მაგრამ ქალაქის სიახლოვეს ამის გაკეთება არ შეიძლებოდა. ოფიცრებმა გზა განაგრძეს, გასცდნენ სოკილისს, რითაც ყოველწუთს რისკავდნენ საკუთარი სიცოცხლის ფასად, უკან გვიან ღამით დაბრუნდნენ, ამ დროისთვის ჯარს უკვე ორჯერ ჰქონდა მიღებული ციხესიმაგრეში დაბრუნების ბრძანება.

თოვს სამხედრო საბჭო ჰყავდა მონვეული. ხმები ორად გაიყო: ერთნი ქალაქის დანვას ითხოვდნენ ესპლანადის შესაქმნელად; სხვები ამას უკიდურეს ზომად მიიჩნევდნენ. ბებუთოვმა მეორე აზრი გაიზიარა. რადგან ათასამდე სახლის გადაწვა რუსებისადმი უნდობლობას, ურთიერთობის დაძაბვასთან ერთად მოსახლეობის თურქების მხარეზე გადასვლას გამოიწვევდა.

შუალაში გადასული იყო, როცა დაბრუნდა უნი სერსონთა ასეული ციხესიმაგრეში შვიდი, სოფელ დაზვირვაზე მყოფმა ოფიცრებმა ბანსა ცხადეს, რომ სავსებით არსად არაფერი შეუნიშნავთ. ქალაქსაც ეძინა. ციხესიმაგრეშიც ყვირდა იმ იმდენი დანიშნა, რომ მონინალმდევე არსად ჩანდა. ამასთანავე, ებრაელებსა და ქრისტიანებს უფლება ჰქონდათ, ძვირფასეულობა გადაეტანათ ციხესიმაგრეში და ციხედელში გაეზავნათ თავისი ოჯახები. იქ სივინროვი გამო მხოლოდ 700 ოჯახი მოთავსდა (ვინც ყველაზე ერთგული იყო რუსებს), სხვები ქალაქში უნდა დარჩენილიყვნენ, სხვა გზა არ იყო. მამაკაცებს ჯარის სათადარიგო იარაღი დაურიგეს.

დილისთვის ბებუთოვთან ზოგიერთი მუსლიმანი დიდებული მივიდა ერთგულების გამოცხადებად, მაგრამ ცხადი იყო, რომ თურქების ნაწილი უნდობლად უყურებდა რუსებს, ზოგი ქალაქიდან ღამით გაიქცა კიდევ. ქუჩებში ბარგით სავსე ურმები იდგა. ასე გავიდა მთელი დღე.

ამბობენ, რომ იმ დღეს ქალაქკარე მყოფ ხერსონის ასეულს შეატყობინეს, მათი დაჯილდოების შესახებო. მოწინააღმდეგის სიახლოვის მიუხედავად, მათ მხიარულება გამოართეს, იმერული ღვინოც მოატანინეს. დღე თბილი იყო და ჯარისკაცები ღია ცისქვეშ სვამდნენ. მზე ჩადიოდა, რომ ერთმა ოფიცრმა უთხრა თავის ამხანაგს: „წავიდეთ, ვნახოთ მოწინააღმდეგეო“. ისიც დასთანხმდა. ბანაკიდან ერთი ვერსის დაშორებით ისინი შეიარაღებულად მიმავლებს შეხვდნენ, რომლებმაც უთხრეს, რომ ახალციხელები იყვნენ და შინ ბრუნდებოდნენ. თურქები სიამოვნებით გაუხსნოდნენ ბოლოდღე ამ რუს ოფიცრებს, მაგრამ ქალაქის სიახლოვეს ამის გაკეთება არ შეიძლებოდა. ოფიცრებმა გზა განაგრძეს, გასცდნენ სოკილისს, რითაც ყოველწუთს რისკავდნენ საკუთარი სიცოცხლის ფასად, უკან გვიან ღამით დაბრუნდნენ, ამ დროისთვის ჯარს უკვე ორჯერ ჰქონდა მიღებული ციხესიმაგრეში დაბრუნების ბრძანება.

ქალაქი თურქებს მიჰყავდათ, მამაკაცებს კი ნაშაბათი კლავდნენ. იგივე ელოდნენ ციხესიმაგრის ქაღალთან შეყრილ

მსოფლიო

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

გლობალური შიშისა და დაზარების ამ ფონზე რუსეთი წარმოქმნის რეზოლუციას ეროვნული ძვალის, რომელიც შეესაბამება შინაგარეო პოლიტიკის მიზანს, შეაჯამოს შედეგები შედეგებით კომფორტულ პირობებში. რუსეთში არ არსებობს მიზეზები, რომელთაც შეუძლია რევოლუციური აქტივობა გამოიწვიოს ახლომდებარე სტილიში.

ლეს ლაზარაძე, ბაქრაძე! ლესი ლაზარაძე, პერონია!

„ეზრაელი ბიზნესმენების — რონი ფუქსისა და ზევდ ფრენკელის დაკავებამ საქართველოსა და ისრაელის სახელმწიფოებს შორის ურთიერთობა უკიდურესად დაძაბა. ბიზნესმენების დაკავება, შესაძლოა, სახელმწიფოთაშორისი სკანდალის მიზეზი გახდეს“. ამ მოსაზრებას დღეს არა მხოლოდ ოპოზიციის წარმომადგენლები, არამედ ექსპერტებიც იზიარებენ. საქართველო-ისრაელს შორის 26-საუკუნოვან ძმურ კავშირს ბზარი რომ გაუჩნდა, კიდევ ერთხელ დადასტურდა გასულ კვირას, როცა ჩვენი პარლამენტის თავმჯდომარეს ცივი უარი სტიკიცეს ვიზიტზე. ისრაელის ხელისუფლება, ოფიციალური თბილისის „შესაბუთებული პრინციპებისა“ და „სამართლიანობის“ გამო ნაწყენია.

10 მარტს ისრაელის მედია იტყობინებოდა, რომ ისრაელის პარლამენტის თავმჯდომარემ რივენი რივლინმა თავის ქართველ კოლეგას ვიზიტის გადადება „შიდა და გარე პოლიტიკური გარემოებების“ გამო სთხოვა.

„ღავით ბაქრაძის ისრაელი ვიზიტის გადადება ორი ძველი ურთიერთობაზე გავლენას იმდენად იძლევა, რამდენადაც არ შეიძლება ვიზიტი, რომელიც წინ ნაიყვანად ჩვენს ურთიერთობას“, — ამის შესახებ საქართველოს საგარეო საქმეთა მინისტრმა გრიგოლ ვაშაძემ განაცხადა. israelnationalnews.com-ის ცნობით კი, რივლინის წარმომადგენლებმა ქართულ მხარეს განუმარტეს, რომ ეზრაელი ბიზნესმენების დაკავების გამო საზოგადოების მხრიდან მთავრობაზე „დიდი ზეწოლა“ და ამ ზეწოლის პირობებში ბაქრაძის ვიზიტი „მიზანშეწონილი არ იქნება“. სპიკერის ოფისის განმარტებით, ვიზიტის გადადება შეთანხმებულია საგარეო საქმეთა სამინისტროსთან და ისრაელის ყველა შესაბამის უწყებასთან. როდესაც სახელმწიფოში მეორე პირს — პარლამენტის თავმჯდომარეს მეორე ქვეყანა მიღებაზე უარს ეუბნება, არც თუ საამაყო რეპუტაციის მქონე.

როგორც ირაკვაძე, შამინიძის სიტუაციით უკვე დაზარალდნენ საპარტიო ძალები მოქალაქეების ისრაელი, რომელსაც გაუზარებელი მიზეზების გამო, ასახლება ისრაელიდან; ასევე, პროლაზარის ექვთიშვილმა საპარტიო ძალებს მოსალაპარაკეს ისრაელის ვიზიტის მიღების შესახებ.

ეზრაელი პოლიტიკოსები და ბიზნესმენები ისე არიან აღშფოთებული, 26 საუკუნის მეგობრობის მიუხედავად, ლამის ყოველგვარი კონტაქტის განწყვეტას ითხოვენ საქართველოსთან და მათ მიერ წამოწყებული სხვადასხვა ბიზნესის შეჩერებითაც იმუქრებიან.

ისრაელის ელჩი საქართველოში იცხაკ გერბერგი არ გამოირიცხავს, რომ ეზრაელი ბიზნესმენების დაპატიმრებამ, შესაძლოა, ეზრაელი ინვესტორების საქართველოში საქმიანობას ხელი შეუშალოს. ელჩის ეჭვი გაბართლდა — ეზრაელმა ინვესტორებმა, რომლებიც კახეთში, დედოფლისწყაროს რაიონში აგრობიზნესით არიან დაკავებული, საქართველოდან წასვლა გადაწყვიტეს.

დღეს უკვე ამკარაა, რომ ამ დიპლომატიურ სკანდალს გაგრძელება კვლავაც ექნება, თანაც — ჩვენთვის არასახარბიელო. ამის ნათელი დასტურია ისიც, რომ პარლამენტის თავმჯდომარის შემდეგ ისრაელის ხელისუფლებამ ქვეყანაში ვიზიტზე უარი ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრ ვერა ქობალიას განუცხადა.

ეზრაული საინფორმაციო სააგენტოების ცნობით, მინისტრი ქობალია ჯერ კიდევ არის 29-31 მარტს ისრაელში დაგეგმილი ტურიზმის საერთაშორისო კონფერენციის სტუმართა სიაში, თუმცა ისრაელის მთავრობის წევრებს ისრაელში ქართველი მაღალჩინოსანების ნახვა არ სურთ და, შესაბამისად, ღონისძიებაზე არც ქობალიას ელის.

ქობალიას ისრაელში არშემდგარი ვიზიტის შესახებ ინფორმაცია არ აქვთ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს. ეზრაული საინფორმაციო სააგენტო „იზრუს“-ის ინფორმაციით კი, ისრაელის ტურიზმის მინისტრმა ჯერ კიდევ გასულ კვირას გადაწყვიტა, რომ არ შეხვდება მინისტრ ქობალიას. მიზეზად კი კვლავ ეზრაელი ბიზნესმენების დაპატიმრებას ასახელებენ. ამავე მიზეზით საქართველოს ხელისუფლებას, ალბათ, უნდა ესმოდეს, რომ ისრაელთან ან, თუნდაც, სხვა რომელიმე ქვეყანასთან ურთიერთობების გაფუჭება კარგი ტონი ნამდვილად არ არის. მაგრამ, როგორც ჩანს, მას ეს სრულიად არ ადლეუებს. თუმცა წინ ბიზნესმენების სასამართლო პროცესია და, საგარეოდ, სწორედ მისი დასრულების შემდეგ გაირკვევა, ერთის მხრივ, ფუქსისა და ფრენკელის ბრალეულობის, ხოლო მეორე მხრივ, ისრაელ-საქართველოს მომავალი ურთიერთობის საკითხი.

თაო ტაბატაძე

რუსეთი გეოპოლიტიკურ მოვლენათა ფონზე კლირდება

ამ სათაურით აქვეყნებს გაზეთი „Stratfor“-ი (აშშ) სარედაქციო წერილს, რომელსაც დღეს ჩვენს მკითხველებს ვთავაზობთ. ეს პუბლიკაცია ერთგვარი გაგრძელებაა „საქართველო და მსოფლიოს“ მეცხრე ნომერში დაბეჭდილი მასალის — „როგორ შეიცვალა რუსეთი ვლადიმერ პუტინისა და მისი გუნდის მმართველობის პერიოდში“. წინამდებარე სტატია განსაკუთრებით საინტერესოა იმ თვალსაზრისითაც, რომ გამოცემა, რომელიც მას აქვეყნებს, რუსეთისადმი დიდი სიმპათიით არ გამოირჩევა. მაშასადამე, უნდა ვივარაუდოთ, რომ მის მიერ მოწოდებული ფაქტები და ანალიტიკა ობიექტურია და დაეჭვების საბაბს არ იძლევა.

2011 წლის პირველი სამი თვე გეოპოლიტიკურად მნიშვნელოვანი მოვლენებით აღინიშნა. ტუნისელმა ჭაბუკმა მუჰამედ ბუაზიზიმ 17 დეკემბერს თავის ქვეყანაში კორუფციისა და ხელისუფლების მხრიდან ძალადობის წინააღმდეგ პროტესტის ნიშნად თავი დაიწვა და ამით ბიძგი მისცა მთელს რეგიონში ხანძრის ალის ავარდნას. სულ მალე ტუნისელები და ეგვიპტელები თავიანთი მმართველების ძალაუფლების მსხვერვის მონემენი გახდნენ. ლიბიაში, ფაქტობრივად, სამოქალაქო ომი დაიწყო. ბუაზიზის თვითდაწვის თითქმის სამი თვის თავზე სპარსეთის ყურის სახელმწიფოთა თანამშრომლობის საბჭოს ძალები, რომელთაც სათავეში საუდის არაბეთი უდგას, შევიდნენ ჯუჯა სახელმწიფო ბაჰრეინში, ირანის მიერ ამ კუნძულზე ქვეყანაში დაწყებული არეულობის სათავესდ გამოყენებისთვის ხელის შესაშლელად. არეულობა რეგიონში გრძელდება, ჩრდილოეთ აფრიკასა და ახლო აღმოსავლეთში, ფაქტობრივად, ყოველდღე რაღაც ახალი მოვლენა ხდება. იაპონიაში 11 მარტის საპილელმა მიწისძვრამ შეარყია მსოფლიოში მესამე ეკონომიკა და ჩერონობილის 1986 წლის 26 აპრილის კატასტროფის შემდეგ მსოფლიოში ყველაზე სერიოზული ბირთვული მოვლენის მიზეზი გახდა.

გლობალური შიშისა და დაზარების ამ ფონზე რუსეთი წარმოქმნის რეზოლუციას ეროვნული ძვალის, რომელიც შეესაბამება შინაგარეო პოლიტიკის მიზანს, შეაჯამოს შედეგები შედეგებით კომფორტულ პირობებში. რუსეთში არ არსებობს მიზეზები, რომელთაც შეუძლია რევოლუციური აქტივობა გამოიწვიოს ახლომდებარე სტილიში.

მაგრამ, მომხდარი მოვლენებიდან გამომდინარე, ყველაზე უფრო მომხიბლიანი შედეგი რუსეთისთვის შეიძლება იყოს ფსიქოლოგიური ეფექტი, რომელიც ფუქსიშვილმა დაიღვინა რუსეთში დრომდევ. რუსეთი ახლო აღმოსავლურზე შექმნილმა სიტუაციამ

დასავლეთ ევროპაზე მოახდინა. გერმანიის მთავრობამ გასული კვირის სამშაბათს გამოაცხადა, რომ სამი თვის ხურორავს შეიძლება რეაქტორს და გადახედვას გერმანიის ატომური ენერჯეტიკის პერსპექტივას. გარანტირება უნდა ჩაიშალოს იტალიის მთავრობის მცდელობა, განეხლებინა ატომური რეაქტორების გაყინული მშენებლობა. ატომური ენერჯეტიკის კრიტიკამ მთელი კონტინენტი მოიცვა. ამ ფონზე ევროკავშირის ქვეყნების ენერჯეტიკის მინისტრებმა გადაწყვიტეს, ჩაატარონ ბირთვული რეაქტორების სერიული შემოწმება სტრესტესტებით.

ევროპის ჰიდროენერჯეტიკული შესაძლებლობანი სრული სიმძლავრით არის გამოყენებული, ხოლო ქვანახშირზე მომუშავე ელექტროსადგურები განიხილება, როგორც ევროპულ ტრენდთან შეუთავსებელი ტექნოლოგიები, რომლებიც მიმართულია საბურთის გაზების მოცულობის შესამცირებლად. იმ პირობებში, როცა კონტინენტი შემოფოთებულია ატომურ ენერჯეტიკასთან დაკავშირებული რისკებით, ენერჯის დანაკლისს, ალბათ, შეავსებს ბუნებრივი გაზი, ყოველ შემთხვევაში, იმ დრომდე, სანამ განახლებადი ბუნებრივი ენერჯის წყაროები ენერჯობა-ლანის მნიშვნელოვან ნაწილს შეავსებს.

როგორც გუანგარევი ბაზის მსოფლიოში ნაფეხანი ქვანახშირის და ულანბატორ ბაზის უმდიდრესი საბადოების პატრონი — რუსეთი აშკარად მოგებულ დარჩება: რაც ამჟამად მსოფლიოში უარყოფითი რამ სდება, კრამ-სოფლის სასიამოვნო მოვლენადაც ტრანსფორმირდება. ბუნებრივი გაზის ექსპორტი რუსეთისთვის უფრო მეტია, ვიდრე მხოლოდ დამატებითი მოგება, რადგან დაკავშირებულია პოლიტიკურ გავლენასთან და კონტროლთან. რაც უფრო მეტად იქნება ევროპა რუსეთზე დამოკიდებული ენერჯეტიკის დარგში, მით უფრო სრულად გამოიყენებს ამ სიტუაციას კრამ-რეგიონის აშშ-ისგან იუ-

კრემლი კმაყოფილი უნდა იყოს 2011 წლის პირველი სამი თვით, იმით, რაც ამ პერიოდში სტრატეგიული ინტერესების კუთხით მოუტანა.

Russia Rises Amid Geopolitical Events

CANVAS:
FREEDOM HOUSE, IRI და სოროსის მიერ დაფინანსებული ორგანიზაციები დგანან ნარინჯის ფერი, პარლისფერი, ტუნისური, ეგვიპტური და ყველა დანარჩენი პროტესტის უკან. იგივე ორგანიზაციები პროტესტანტებს კიდევ 50 ძველანაში ამზადებენ.

დაიქსიპი
www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

იპკურიული ექსპანსიის სახელმწიფო დაპარტამენტი

გინდ დაიჯერეთ, გინდ არა, მაგრამ ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის მისია ამბობს: „თავისუფლების გავრცელება ამერიკელი ხალხისა და საერთაშორისო საზოგადოების საკეთილდღეოდ უფრო დემოკრატიული, უსაფრთხო და აყვავებული მსოფლიოს მშენებლობისა და გახვრებისთვის ხელშეწყობის გზით შედგება სწორი სახელმწიფო მართვისგან, რომელიც რეაგირებს მოსახლეობის მოთხოვნებზე, ეხილავს მათ და სილატაის გავრცელებას და პასუხისმგებლობით მოქმედებს საერთაშორისო სისტემის ჩარჩოებში“.

ეს საკმაოდ შორს მიმავალი და მოღალატეობრივი განცხადებაა სახელმწიფო დეპარტამენტის საწყის მიზნებთან შედარებით, რომელთა მიხედვითაც მას უცხოეთის ქვეყნებთან კავშირები და ოფიციალური ურთიერთობები უნდა განვითარდეს.

რადიკალურად გადაუხვია რა ნორმებს, რომლებიც ისტორიულად მთელ მსოფლიოში საგარეო საქმეთა სამინისტროების მოვალეობებში შედის, ახლა მას აბსოლუტურად თამამად შეიძლება ეწოდოს „იმაპირული ექსპანსიის დაპარტამენტი“.

ახლანდელი სახელმწიფო მდივანი ჰილარი კლინტონი ყოველდღიურად ადასტურებს საკუთარ არალეგიტიმურებას

ახლა აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის მთავარი და უპირველესი დანიშნულებაა ანგლო-ამერიკული კორპორაციული ჰეგემონიის მსოფლიო ექსპანსია „დემოკრატიისა“ და „ადაპტირებული უფლებების“ საფარველში. ახლა აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის შესაბამისობა მისსავე საწყის მიზნებთან მოიცავს ისეთი მსოფლიოს აქტივობებს, რომელიც „საერთაშორისო სისტემის“ ფარგლებში „სწორად მართვადი სახელმწიფოებისგან“ შედგება, ეს კი მოღალატეობრივი მიზანია არა მხოლოდ ამერიკის სუვერენიტეტთან, არამედ ყველა იმ ქვეყნის სუვერენიტეტთან დაკავშირებით, რომლებიც მიზნების შესახებ ამ ამბარზენი განცხადებითა და ამ მიზნების განხორციელებით შეცდომაში იქნენ შეყვანილი.

ახლანდელი აშშ-ის სახელმწიფო დეპარტამენტის ანტიკონსტიტუციური მშენებელი უთავსდება კონსტიტუციის გვერდისმავლელ იმპერიას, რომელიც გამოიზარდნენ ამერიკული რესპუბლიკები. ახლანდელი სახელმწიფო მდივანი ჰილარი კლინტონი ყოველდღიურად ადასტურებს საკუთარ არალეგიტიმურებას. ყოველ ჯერზე, როცა კი იგი ამერიკიდან მოშორებით რომელიმე ტრიბუნასთან აღმოჩნდება, ამერიკისგანაც, მისი ხალხისგანაც და ამ ხალხის ბედისგანაც დაიცინის ობიექტს ქმნის.

ცოტა ხნის წინათ სწორედ ჰილარი კლინტონმა გაახშირდა სახელმწიფო უწყისების მსოფლიო „გაფრთხილება“ ვენესუელასა და ბოლივიის მისამართით ირანთან ამ სახელმწიფოების ურთიერთობებთან დაკავშირებით. მიუხედავად იმისა, რომ ამერიკას აქვს უფლება, იშუამავლოს სხვადასხვა ქვეყნებს შორის ურთიერთობებში, მაგრამ იმის მცდელობები,

რომ როგორმე გავარკვიოთ, ვინ და რა აძლევს მას უფლებას, სხვა ქვეყნებს რაიმე უკარნახოს, ყოველთვის ჩიხში შედის. **პრეზიდენტი ბარაკ ობამის თვითმინიჭებული იმაპირული მანდატით, რომელიც სახელმწიფო დეპარტამენტმა საკუთარ თავს გამოუწერა.**

ამ მანდატის უფლებამოსილებით „გაფრთხილებები“ იმ კუთხით წარმოჩინდება, რომელიც მშენებლად ჩანს, რომ გლობალისტები საერთო-საერთო არ მიიჩნევენ ქვეყნებს სუვერენულად და თვლიან, რომ უკლებლივ ყველა ქვეყანა შესაბამისი წესით უნდა ჩაერთოს ერთობლივად „საერთაშორისო სისტემაში“.

სახელმწიფო დეპარტამენტის მანდატით, ცხვირი ჩაყოს იმ საქმეებში, სადაც არაფერი ესაქმება, მხოლოდ აბსურდული განცხადებების განხორციელების საპასუხისმგებლო მისიის შესრულების მცდელობაში დამაშვრალი მისი მდივნების ტრიბუნებიდან ბოლომდე რომ შემოიფარგლებოდეს, ყველაფერი გაცილებით მარტივი იქნებოდა. მაგრამ სახელმწიფო დეპარტამენტი თავის აბეზარ რიტორიკას აქტიურად ამყარებს ძალზე რეალური ქმედებით. **სხვათა შორის ელემენტარული არის ფართო და მუდმივად გაფართოვება დი მთელი მსოფლიოში „ფართო-ფართო“ რეპროდუქციის „სწავლა-ფუნქციონირება“.** მართალია, კორპორაციების კუთვნილი მასობრივი საინფორმაციო საშუალებები მუდმივად ცდილობენ, რომ აღმოსავლეთ ევროპის, სამხრეთ-აღმოსავლეთ აზიის, ჩრდილოეთ აფრიკისა და ახლო აღმოსავლეთის მომცველი რეგულაციები ცალსახად სპონტანურად გი-

დისტული მანქანა. მართალია, დემოკრატიის მხარდაჭერი ნაციონალური ფონდისა და „Freedom House“-ის მსგავსი ორგანიზაციები თავიანთი ოპერაციების მხარდასაჭერად ვრცელ თეზისებს გამოცემენ, სახელმწიფო დეპარტამენტმა განსაკუთრებული მექანიზმების იურისდიქცია მაშინველობის გუბერნატორთა საბჭოს გადასცა. ამ საბჭოში შედის „Voice of America“, „Radio Free Europe“, „Radio Free Asia“, „Alhurra“ და „Radio Sawa“. საინტერესოა, რომ ახლანდელი სახელმწიფო მდივანი თავად თათბირობს გუბერნატორთა საბჭოში იმ სამარცხენო 500 კომპანიის წარმომადგენლებთან ერთად, რომლებიც, ფორბსის ვერსიით, მთავრობის წევრების კუთვნილ მასშტაბის საშუალებებს წარმომადგენენ.

რადიო „თავისუფალი ევროპის“ უკანასკნელი სათაურების მიხედვით („ლიბერმანი: ბელარუსთან დაკავშირებით დასავლეთის პოლიტიკა სა-მარცხენოდ ჩაფლავდა“; „აზერბაიჯანელი ახალგაზრდა აქტივისტები ერთი თვით დააპატიმრეს“), ჯერ კიდევ არის იმედი, რომ ბელარუსსა და აზერბაიჯანში ფართო რევილუციების ცეცხლი გაჩაღდება და ნატო რუსეთის ირგვლივ მცოცავ მოღვაწეობას განაგრძობს. ბელარუსი წლებად დელ „Globsec“-ზე განსახილველი ერთ-ერთი თემა იყო, როგორც ევროკავშირისა და ნატოს ერთ-ერთი საფრთხე, რომელიც ნატოზე უარს მოსკოვთან მჭიდრო ურთიერთობების გამო აცხადებს.

ვენესუელის ირანთან კავშირის გამო კლინტონის გამაფრთხილებელ განცხადებებებს თუ დავერუდებით, ალბათ, არავის გაუკვირდება, რომ გლობალისტების პოლიტიკის გამტარებელი მისეთი განცხადებების მიხედვით, რომელიც ნატოზე უარს მოსკოვთან მჭიდრო ურთიერთობების გამო აცხადებს.

ამ ყველაფრის გარდა არსებობს კონგრესის საკანონმდებლო აქტები, რომლებიც გახსნილად აფინანსებს სახელმწიფო დეპარტამენტის დამანგრეველ მიზნებს. 2006 წელს ირანში რეჟიმის შეცვლის მხარდასაჭერად მიიღეს ირანის თავისუფლების მხარდასაჭერი კანონი. **სულ ახლახან, 2011 წელს, დანახეს რა, რომ აშშ-ის მიერ ორგანიზებული „ფართო რევილუცია“ ეგვიპტეში ბოლომდე იქნა მიყვანილი, ეროვნული არჩევნების წინ ფული გა-მოიყო ეგვიპტის „სწორი“ ოპოზიციური დაჯგუფებების მხარდასაჭერად.**

ცალკე თემაა სახელმწიფო დეპარტამენტის პროპაგან-

გლობალისტების პოლიტიკის გაგებებალი მისეთი განყოფილება უკლებლივ ყველა ორგანიზაცია, ქარბა ხანი, უმო ჩავესის ჩამოგდებისთვის იღვინს

საერთაშორისო და მსოფლიო ქრონოგრაფი

www.geworld.net
თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

ხსვირის გასწორების ელექტროხელსაწყო

იაპონელმა მეცნიერებმა ცხვირის კორექტირების ელექტროხელსაწყო გამოიგონეს და ამერიკიდან ნებისმიერ მსურველს შეუძლია, ყოველგვარი პლასტიკური ქირურგიის გარეშე, თავად შეიღამაზოს სახის ეს უმნიშვნელოვანესი ნაწილი. ხელსაწყო 25 გრამს იწონის და ელემენტებზე მუშაობს. ის ყოველდღე ცხვირზე 3 წუთით უნდა გაიკეთოთ და სასურველ შედეგს მალევე მიიღებთ. ეგრეთ წოდებული „ელექტრო ვიბრაციები“ ცხვირის ხრტილს ასტიმულირებენ, რის შედეგადაც მისი ფორმა იცვლება. ხელსაწყო სულ რაღაც 144 აშშ დოლარი ღირს.

მსოფლიოს ყველაზე პოპულარული ქუჩები

პარიზი, ელისეის მიწვრთვა

პარიზი მსოფლიოს ყველაზე სახელგანთქმულ ქალაქებს განეკუთვნება, მისი ელისეის მიწვრთვა კი ამ ქალაქის ყველაზე პოპულარული ბულვარია. მარია მედიჩის მიერ 1616 წელს ამეწიერულ ბულვარზე ქალაქის ერთ-ერთი უმთავრესი ღირსშესანიშნაობა — ტრიუმფალური თალი. ალბათ, სწორედ ამის გამოა, რომ ელისეის მიწვრთვა მსოფლიოს ყველაზე პოპულარული ქუჩების რეიტინგში პირველი ადგილი უჭირავს.

მადრიდი, გრან ვია

ეს ესპანეთის დედაქალაქის ყველაზე ცნობილი სავაჭრო ქუჩაა. მისი მშენებლობა 1904 წლიდან დაიწყო და 1929 წლამდე გრძელდებოდა. სამაგიეროდ, შედეგმა მოლოდინს გადააჭარბა.

ნიუ იორკი, მუხუთა ავენიუ

ამ მსოფლიოში ყველაზე პოპულარული სავაჭრო ქუჩის დევიზია „იყიდე, ვიდრე არ დაეცემი“. შოპინგის მოყვარულთათვის ეს ნამდვილი სამოთხეა.

სან-ფრანსისკო, ლომბარდ-სტრიტი

ეს არის თანამედროვე, დედამიწაზე ერთ-ერთი ყველაზე საინტერესო ქუჩა. მასზე მოძრაობა მხოლოდ ზევიდან ქვევითაა ნებადართული. ამ შემთხვევაშიც კი, ამ ქუჩაზე გავლის მსურველი მძღოლი მართვის დიდოსტატი უნდა იყოს.

რომი, აპიის გზა

ეს ანტიკური არქიტექტურის შედეგია. აპიის გზა ჯერ კიდევ ჩვენს წელთაღრიცხვამდე 312 წელს ააგეს იმისათვის, რომ რომი ბრინდიზისთან — იტალიის სამხრეთ-აღმოსავლეთით მდებარე ქალაქთან დაეკავშირებინათ.

ბუაენოსაისი, ვასკი-ქუჩა

ამ ქუჩაზე უნგრელები საუკუნეების მანძილზე ყიდულობდნენ ყველაფერს, რაც კი ჩვეულებრივ მოკვდავს შეიძლება დასჭირდეს. გარდა სავაჭრო ობიექტების სიუხვისა, ქუჩა მე-19 საუკუნის არქიტექტურის უმშვენიერესი ნიმუშებითაც იზიდავს მნახველთ.

რიო-დე-ჟანეირო, პასადისუაისი ბილი

ამ ქუჩის შესახებ სათქმელი ბევრი არაფერია, მხოლოდ ისიც კმარა, რომ მას ელისეის მიწვრთვის ამერიკულ ანალოგს უწოდებენ.

ნიუ იორკი, უოლ-სტრიტი

უკვე ას წელთაღრიცხვამდე მეტია, უოლ-სტრიტი მსოფლიოს ფინანსური დედაქალაქია. Nიუ იორკის სახელგანთქმული საფონდო ბირჟაც სწორედ აქაა განთავსებული.

ბარსელონა, ლა რამბლა

ეს ბულვარი სახელგანთქმული მეზღვაურის — ქრისტეფორე კოლუმბის ძეგლს ესპანეთის ჩრდილო-აღმოსავლეთით მდებარე კატალონიის მოედანთან აერთებს.

ერევანი, ხაილი

ეს გერმანიის ერთ-ერთი ყველაზე ხალისიანი რაიონია. აქ განლაგებული უამრავი სავაჭრო ცენტრის გამო ქუჩებში მუდმივი მოძრაობაა. მაგრამ ცვილის ქუჩა მაინც გამოირჩეულია — 1992 წელს მასზე სახელგანთქმული სპირალური სავაჭრო ცენტრი გაიხსნა. სპირალური ფორმის წყალობით, სავაჭრო ცენტრის ათივე სართულის შემოვლა კიბისა და ესკალატორის გამოუყენებლადაც შესაძლებელია.

ტიუზინგენი კედელი ნაპრალით გამოსახეს მიკრობიოლოგიის გერმანული ინსტიტუტი.

საგოლოდ ვერ დადგინდა, ეს არსება მამაკაცია თუ ძალი. ბარკვევით არც ისაა ცნობილი, ვის განასახიერებს ეს ქანდაკება — არასრულფასოვან მასხარას თუ მახინჯ მოცეკვავე გოგონას.

ქრონოგრაფი

www.geworld.net

თბილისი, დ. ბაქრაძის №6, ტელ: 34-32-95

შემოქმედებით ადამიანებს მუდამ ფანტაზიების სიუხვით აფასებდნენ, მაგრამ ხანდახან მათი გამონაგონები ყველანაირ გონივრულ საზღვრებს სცილდება. შედეგად, ხელოვნების ნიმუში მნახველში აღფრთოვანების ნაცვლად განცვიფრებას და გაუგებრობას იწვევს. მსოფლიოში ყველაზე უცნაური სკულპტურების რეიტინგში 13 ასეთი „შედევი“ მოხვდა.

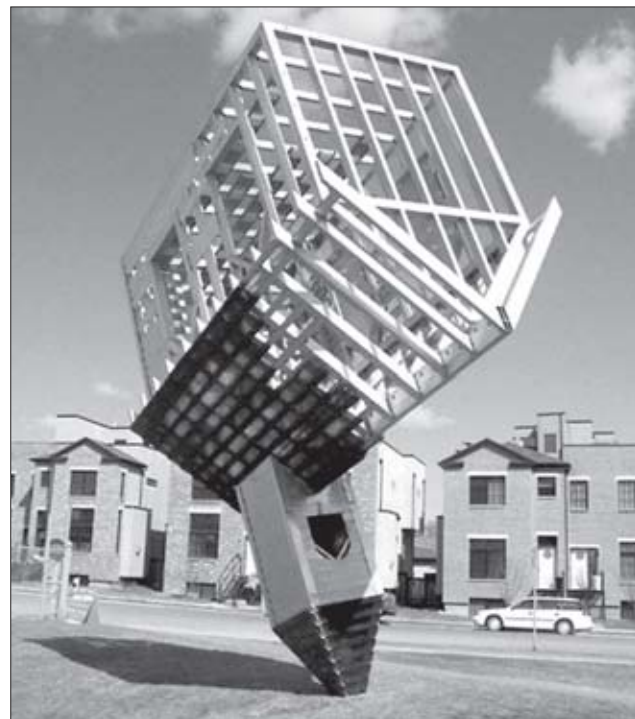
მსოფლიოს ყველაზე უცნაური სკულპტურები

საპატიო პირველი ადგილი დაიმსახურა ქანდაკებამ, რომელსაც სახეებით სამართლიანად და ლოგიკურად ჰქვია „თავდაყირა“. ეს ქმნილება ავსტრალიის მცხოვრებთა და სტუმართა თვალს „ახარებს“.

ამ ძეგლს ლონდონის უკლებლივ ყველა მცხოვრები ერთი და იმავე სახელით მოიხსენიებს და სწორედ იმას უწოდებს, რისი ასოციაციაც მისი ფოტოს ხილვისას გაგინდათ.

კალგერში ააშენეს ნაგებობა, რომელიც ბოროტების აღმო-საფხვრელად განკუთვნილი მონყობილობის პროტოტიპია.

პრალის სკულპტურა, რომელიც ჩონჩხს გამოსახავს არა მხოლოდ ამინებს მნახველებს, არამედ აოცებს კიდევ თავისი უაზრობით.

ლონდონში აღმოცენებული ამ შუქნიშნების ხის დანიშნულება ან მისი შემოქმედის ჩანაფიქრი ამ დრომდე ვერავინ ამოხსნა.

ეს პრალის კიდევ ერთი უაზრო „შედეგია“.

ვანკუვერში ამას საქორ-ნინო ბეჭდებს უწოდებენ.

ამ ჩონჩხების შემხედვარე ტაილანდის სტუმრებს „კუბოს ფიცრამდე სიყვარულის“ სურვილი კარგა ხნით ეკარგებათ.

პარიზელი ბიჭი. უკომენტაროდ.

საფრანგეთში სპილო, რატომღაც, თავდაყირა დააყენეს, თანაც ხორთუმზე. მაგრამ ეს კიდევ არაფერი, არავინ იცის, რატომ უწოდეს ამ სკულპტურას „18 ათასი კილომეტრი დედამიწიდან“.

ჭეშმარიტად პირველად საქართველოში

რადიოლოგიის შესახებ მოკლედ შეიძლება ასე ითქვას: ეს არის მედიცინის დარგი, ურომლისოდაც დღეს პრაქტიკულად წარმოუდგენელია სწორი დიაგნოსტიკა და, მასასადავად, მკურნალობაც.

რატომ გავიხსენებ რადიოლოგია? იმიტომ, რომ აკადემიკოსი ფრიდონ თოდუა, ვისი წარმატებული მოღვაწეობა სამეცნიერო თუ საზოგადოებრივი სფეროების უმაღლეს დონეზე საყოველთაოდ ცნობილია, ამასთან ერთად არის საქართველოს რადიოლოგიის ასოციაციის პრეზიდენტი. მისი და ამ ასოციაციის „დიდი დამსახურებაა, რომ რადიოლოგიისა და თერაპიის დარგები: მაგნიტურ-რეზონანსული ტომოგრაფია, ულტრაბგერითი დიაგნოსტიკა, ბირთვული მედიცინა და რადიოთერაპია ერთ დისციპლინად — სამედიცინო რადიოლოგიად გაერთიანდა“, — ასე წერს ჟურნალი ECR TODAY, რომელმაც რადიოლოგთა ვენის კონგრესისადმი (2011 წლის 3-8 მარტი) მიძღვნილ გამოცემაში სპეციალური ნერილი გამოაქვეყნა სათაურით „რადიოლოგიის განვითარების სინაქსისი საქართველოში“.

— მსოფლიოში რადიოლოგთა ორი კონგრესი ტარდება: ერთი ჩიკაგოში (80-

იანი წლების დასაწყისიდან ყოველწლიურად), რომელშიც 75 ათასი დელეგატი მონაწილეობს; მეორე — ვენაში (15 ათასი დელეგატი). — თქვა „საქართველო და მსოფლიოსთან“ საუბარში ბატონმა ფრიდონმა, — ამავე დროს ეწყობა მსოფლიოში უდიდესი სამედიცინო ტექნოლოგიების გამოფენა. ტრანსეროვნული კომპანიები: „სიმენსი“, „ტომობა“, „ჯენერალ ელექტრიკი“, „ფილიპსი“, აგრეთვე, სხვა ფირმები 4-5 დღით ქირობენ საგამოფენო ფართს, რისთვისაც დროის ამ მონაკვეთში 20 მილიონ დოლარს იხდიან. აქედან ცხადია, თუ რამდენად პრესტიჟულია ამ გამოფენაში მონაწილეობა. ნიშანდობლივია, რომ ერთხელ გამოტანილი ტექნოლოგიები მომდევნო წელს აღარ გამოიფინება — მხოლოდ უახლესი აპარატურა უნდა იყოს წარმოდგენილი, უახლესი მოდიფიკაციის.

მეორე პრესტიჟული გამოფენა და კონგრესი ვენაში იმართება. წლებულსაც აქ მოეწყობა ის სტატია, რომელიც ზემოთ ვახსენეთ, საქართველოში რადიოლოგიის განვითარებას მიეძღვნა.

აქვე ვთქვით, რომ **საქართველო პოსტსაბჭოთა სივრცეში პირველი ქვეყანა იყო, სადაც 1995 წელს ფრიდონ თოდუას კლინიკური მაგნიტურ-რეზონანსული ტომოგრაფიის რადიოლოგთა ასოციაციის** და **პირველი ჩვენს რეგიონში** დაარსდა. ამის აღსანიშნავად საქართველოს დროა რომ აღმართეს, — **იხსენებს ბატონი ფრიდონი**, — სიხარულის ცრემლები წამომივიდა. ჩვენი ინსტიტუტიდან კონგრესში ყოველწლიურად 10 კაცი მინც მონაწილეობს, რამდენიმე

— სხვა სამედიცინო დანებებულებებიდან. ვენის კონგრესის 2 მოხსენება წარვადგინეთ. დაინტერესება ევროპელთა მხრიდანაც არის: ამასწინათ ევროპის რადიოლოგთა ასოციაციის პრეზიდენტი მაქსიმელიან რაიზერი ჩამოვიდა თბილისში, გაეცნო და მოიხსენა ჩვენი საქმიანობა. თბილისის ივანე ჯავახიშვილის სახელობის უნივერსიტეტმა იგი საპატიო დოქტორად აირჩია. საქართველოს 200-მდე რადიოლოგმა გაიარა სტაჟირება მსოფლიოს წამყვან კლინიკებში.

საქართველოში რადიოლოგიის მიღწევების დადასტურება იხიც, რომ დღეს უკვე

შესაძლებელი გახდა, წელიწადში ორჯერ საქართველოში ევროპელმა რადიოლოგებმა ჩაატარონ გამოცდები და ჩვენს ექიმებს მისცენ ევროპული დიპლომები, რაც გზას უხსნის ქართველ სპეციალისტებს ნებისმიერ ევროპულ კლინიკაში საშუაოდ.

„მეცნიერულ კვლევებს დიდი ადგილი უჭირავს საქართველოს რადიოლოგთა ასოციაციის საქმიანობაში. — წერს ECR TODAY, — ბევრ სპეციალისტს მიენიჭა სამეცნიერო ხარისხი და ბევრმა ახალგაზრდამ მოიპოვა გრანტი... ექიმ-რადიოლოგი ამჟამად კარგად ფლობს რადიოლოგიის ყოველ მიმართულებას, შემდ-

გომ კი იწყებს მისთვის სასურველ სპეციალიზაციაში სრულყოფას. კლინიკურ პრაქტიკაში ხშირად გვხვდება პედიატრიის პრობლემები, ცხადია, არსებობენ პედიატრი-რადიოლოგები, მაგრამ, როგორც წესი, ბავშვებს იკვლევენ რადიოლოგები, რომლებსაც არ აქვთ გავიარებული სასწავლო კურსი პედიატრიაში. საქართველოს რადიოლოგიის ასოციაციის ყურადღება მიმართულია ასეთი სპეციალისტების მომზადებისკენ. შეიძლება იგივე ითქვას ინტელექტუალური დაავადებების ვიზუალიზაციის პრობლემებზეც.

რადიოლოგია მიმდინარეობს ყველაზე ძვირადღირებული დარგში. მისი განვითარება დიდ ფინანსურ ხარჯვებთანაა დაკავშირებული. მიუხედავად ამისა, საქართველოში რადიოლოგთა ასოციაციამ მიზნად დაისახა საქართველოს უახლესი სამედიცინო ტექნიკით აღჭურვა და თანამედროვე სტანდარტების დონეზე მოწოდება და განახორციელა კიდევ, აღნიშნავს ECR TODAY და საქართველოს რადიოლოგიის მიღწევებს როგორც სამაგალითოსა და მისაბაძს წარმოაჩენს.

არამაზ სანაგულიძე

უნივერსალური წყალი „ისიდა“

მათთვის, ვისთვისაც ძვირფასია ჯანმრთელობა

სუფრის წყალი „ისიდა“ აკმაყოფილებს ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის („ჯანმო“) მოთხოვნებს. სერტიფიცირებულია და დღიური ნორმის ოდენობით შეიცავს ადამიანისთვის აუცილებელ და შეუცვლელ მიკროელემენტებს (J, F, Mn, Ca, K, Mg, Na, Zn).

J იოდი — ხელს უწყობს დედის ორგანიზმში ნაყოფის განვითარებას (დეფიციტი იწვევს კრეტინიზმს); მოქმედებს მოზარდის ნორმალურ განვითარებაზე; იცავს ადამიანს ჩიყვისგან; მოქმედებს გულსისხლძარღვთა და ცენტრალურ ნერვულ სისტემაზე.

F ფტორი — მინერალიზაციის პროცესების ბიოკატალიზატორია. მისი დეფიციტი იწვევს მინერალიზაციის დარღვევას, კბილის კარიესს.

Mn მანგანუმი — მოქმედებს ჰორმონებსა და ფერმენტებზე. მისი დეფიციტი იწვევს ინსულინარული აპარატის მოშლას, პოტენციის დაქვეითებასა და პათოლოგიურ სიმსუქნეს.

Ca კალციუმი — მონაწილეობს ძვლის უჯრედების წარმოქმნაში. მოქმედებს სისხლის შედეგებაზე, ნერვული იმპულსების გადაცემაზე, ფერმენტული პროცესების აქტივობაზე.

K კალიუმი — უზრუნველყოფს გულის კუნთის მუშაობასა და მის ბუნებრივ აქტივობას, ხელს უწყობს მეტაბოლიზმის გაუმჯობესებას.

Mg მაგნიუმი — ამაგრებს ჩონჩხის ძვლებს, კბილის მინერალს. ხელს უწყობს თირკმელების, ღვიძლის, გულისა და ტვინის ნორმალურ ფუნქციონირებას.

Na ნატრიუმი — ფიზიოლოგიური (უჯრედგარეთ) სითხის ძირითადი შემადგენელი ნაწილია. არეგულირებს სისხლის წნევას და იცავს სისხლის ბუფერობას.

Zn თუთია — შედის თითქმის ყველა უჯრედის შემადგენლობაში, არეგულირებს მონარდი ორგანიზმის ნორმალურ განვითარებასა და სქესობრივ მომწიფებას.

საბოლოო მინერალიზაცია შეადგენს 350 მგ/ლიტრზე, რაც უზრუნველყოფს გულის კუნთის ნორმალურ მუშაობას, ტვინის ქერქისა და ქერქქვეშა ცენტრების აქტივობას, თირკმლის ნორმალურ ფუნქციონირებას, ზრდის ღვიძლის დეტოქსიკაციურ ფუნქციას და ინარჩუნებს ძვლოვანი ქსოვილების ნორმალურ შემადგენლობას.

სასმელად გამოსადეგი არც ერთი სხვა წყალი (არც მდინარის, არც ტბის, არც ჭის და არც წყაროსი) არ შეიცავს ჩამოთვლილ მიკროელემენტებს ერთდროულად და საკმარისი რაოდენობით, ამიტომ მათი ყოველდღიური და ხანგრძლივი გამოყენება ორგანიზმში რომელიმე ელემენტის დეფიციტს იწვევს, შესაბამისად, — ფუნქციონალურ დარღვევებს, რასაც ეწოდება მიკროელემენტოზი. მას მიეკუთვნება ენდემური ჩიყვი, კარიესი, ფსორიაზი, პათოლოგიური სიმსუქნე და სხვ.

„ისიდა“ გამიზნულია ოჯახური მოხმარებისთვის, იხსნება ხელის ტუმბოთი აღჭურვილ 20-ლიტრიან ბალონებში.

მსაკვლავად დააკავით თბილისში: 899-16-30-21. 890-26-15-15 (ოფისი); რუსთაველი: 890-11-50-99; 895-91-24-14.

საინფორმაციო ანალიტიკური სააგენტო

ს ა ტ ი ნ ფ ო რ მ ი

www.saqinform.ge

წმიდა ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსის სამრევლო

ს.ს. „გაერთიანებული ტელეკომი“ 602602
 შპს „ახტელი“ 700818
 შპს „მაგთიკომი“ 200320
 შპს „ჯეოსელი“ 700305
 შპს „ბილიანი“ 200333

ფოთისა და ხობის ეპარქიის განვითარების ფონდის საბანკო რეკვიზიტია:
 ს.ს. „თი ბი სი ბანკის“ ფოთის ფილიალი
 ბანკის კოდი 220101937; ა/ა 63636080100001; ს/კ 215141246

თანხის ჩარიცხვა შეგიძლიათ სწრაფი გადახდის აპარატებით იხ. მენიუში: სხვადასხვა — ქველმოქმედება — წმ. ანდრია პირველწოდებულის სამონასტრო კომპლექსი.

ინფორმაციისთვის მიმართეთ ფონდის დირექტორს, დეკანოზს თეოდორე ბასილიას:
 ქ. ფოთი, ნ. ნიკოლაძის მოედანი №3, ტელ.: 8(293) 70736, მობ.: (899)936563, e-mail: eparqia-f@mail.ru

საქართველო

ესტუბრით ჩვენს საიტს

http://www.geworld.net

მთავარი რედაქტორი ირაკლი თოდუა
 მთავარი რედაქტორის მოადგილეები:
 არამაზ სანაგულიძე, ზონდო მძინარაშვილი
 ტექნიკური რედაქტორი ლევან ზანაშვილი
 ვებრედაქტორი გორან ხაჩიძე
 რეალიზაციის მენეჯერი დავით ბუაძე, ოფისმენეჯერი თათია ვაშაძე, გაზეთი ხელმძღვანელოვს თავისუფალი პრესის პრინციპებით.
 მისამართი: თბილისი, დავით ბაქრაძის ქ. №6
 ტელ.: 34-32-95; e-mail: info@geworld.net